

Rdeči križ
Murska Sobota

AKCIJA ZA ZDRAVO IN ČISTO OKOLJE

Občinski odbor Rdečega križa Murska Sobota organizira od 28. marca do 2. aprila 1988 akcijo higienizacije in varstva okolja. V ta namen je bil v Murski Soboti razgovor s predsedniki krajevnih organizacij Rdečega križa. Po predavanju mag. dr. Štefana Gruškovičja o problematiki zdravega in čistega okolja so se dogovorili za izvedbo akcije, ki bo potekala v vseh vaseh soboške občine, tudi v romskih naseljih. Udeleženci razgovora so opozorili na nekatere probleme varstva okolja in se zavzemali za to, da bi morali onesnaževalce kaznovati. Žal pa se nekateri, ki bi morali biti zainteresirani za akcijo, pogovora niso udeležili. Namen akcije Rdečega križa je, da bi k higienizaciji in varstvu okolja spodbudili širši krog ljudi, posebne pozornosti pri akciji pa bi morali biti deležni starejši občani.

F. M.

Dušan Šinigoj v Lendavi in na Madžarskem

Prednost gospodarskemu sodelovanju

Predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj je bil na dvodnevem obisku v madžarski županiji Zala. S tamkajšnjimi političnimi funkcionarji in gospodarstveniki se je pogovarjal o odnosih med županijo in Pomurjem oziroma Slovenijo, veliko besed pa je bilo tudi nasploh o možnosti tesnejših stikov med obema državama.

Prvi dan obiska se je Dušan Šinigoj nekaj časa mudil v Lendavi, kjer so ga pričakali vodilni možja občine, pa tudi Jozsef Horvath, predsednik mestnega sveta Lentija. S tem madžarskim mestom se namreč Lendava na različnih področjih srečuje že 20 let.

obojestransko materialne koristi — gre predvsem za industrijo, kmetijstvo, trgovino in turizem. Za izboljšanje je pomembno predvsem delo pred štirimi leti ustanovljenih komisij, ki bi morale skrbeti za več izmenjave. Zaskrbljuje predvsem dejstvo, da so gospodarski stiki v lanskem letu upadli, za kar sta oba predsednika navedla vrsto vzrokov. Za našo regijo je pomembno predvsem to, da tako madžarska kot slovenska stran nista zadovoljni z delom pomurske medobčinske gospodarske zbornice. Dušan Šinigoj je o tem govoril dovolj kritično, saj je na pripombo Sandorja Ujvárija odgovoril, da bodo kmalu ugotovili, čemu

Na mejnem prehodu v Dolgi vasi je slovensko delegacijo na čelu s predsednikom slovenske vlade Dušanom Šinigojem, pričakal podpredsednik županijskega sveta Zala, Karoly Szabo.

foto: Nataša Juhovc

Nadaljevanje obiska je potekalo delovno, Dušan Šinigoj pa se je v Zalaegerszegu dve uri pogovarjal s Sandorjem Ujvárijem, predsednikom županijskega sveta. Sogovornika sta namenila največ pozornosti problemom v zvezi s sodelovanjem, ki jih ne manjka. Stiki so sicer zadovoljivi na področju kulture in športa, veliko manj pa tam, kjer je lahko veliko

zastoj in da je pomurska gospodarska zbornica na tem področju premalo delala.

Slovenska delegacija je obiskala tudi nekaj industrijskih obratov v županiji. Po pogovorih in zavzetosti obeh strani so se sodelovanju med Slovenijo in Madžarsko obetajo lepši časi — če seveda ne bo ostalo zgolj pri besedah.

Bojan Peček

Zdravstvo brez dinarjev

V soboški občini primanjkuje blizu tri milijarde dinarjev za funkcionalno dejavnost zdravstva, kar povzroča težave pri likvidnosti in zagotavljanju sredstev za osebne dohodke. Ker ni denarja, je soboški izvršni svet na torkovi seji sklenil, da je potrebno zagotoviti sredstva za pokritje materialnih stroškov in osebnih dohodkov, zaenkrat pa prepovedal nadaljnje zaposlovanje in nakup medicinske opreme (razen tiste, ki je že naročena). Zadolžil je PZC, OZS in IS, da pripravijo predlog za pokritje lanskoletne izgube v

zdravstvu za razpravo o svobodni menjavi dela in sprejel pobudo, ki jo bo posredoval republiškim organom — da bi polovico republiške solidarnosti namenili za uporabo zunaj dogovorjenega programa. Gradbeni odbor in PZC morata v dveh tednih pripraviti poročilo o programu dosedanjih nabav medicinske opreme in predlog o usodi starega bolnišničnega objekta. O problematiki pomurskega zdravstva pa več na 5. strani.

F. Maučec
Foto: N. Juhovc

PRISPEVKI KMETOV ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

700 tisoč din za četrti zavarovalni razred

Z vključitvijo kmetov v sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja smo tudi to kategorijo občanov na tem področju bolj ali manj izenačili z delavci v združenem delu. Žal pa tudi v Pomurju ugotavljajo, da v novi sistem zavarovanja še niso vključeni vsi kmetje, opažajo pa tudi, da se jih vedno več odloča za nižji zavarovalni razred. Na območju Kmetijske zadruge Panonka je v pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključenih 4.146 kmetov, le dobra polovica teh pa je zavarovana v četrtem ali višjem zavarovalnem razredu. Osnovni vzrok za to so prispevki, ki jih v sedanjih neugodnih razmerah za kmetijstvo mnoge kmetije ne zmorejo.

Konec marca poteče rok, ko se kmetijski zavarovalci lahko odločijo za spremembo zavarovalnega razreda, zato naj zapišejo, kakšne prispevke bo potrebno letos plačevati za posamezne zavarovalne razrede. Letni prispevek posameznega kmečkega zavarovalca za prvi zavarovalni razred znaša 411.640 dinarjev, za drugega 493.969 dinarjev, za tretjega 576.295 za četrttega 699.787 za petega 823.280 za šestega 975.616 za sedmega 1.560.987 za osmega 2.342.480 za devetega 3.121.973 in za deseti zavarovalni razred 3.902.466 dinarjev.

Konec leta se bo iztekel tudi rok, v katerem se kmetje še lahko odločijo za dokup let. Dokup enega leta pokojninske dobe stane 921.564 dinarjev. L. Kovač

TOZDE UKINJAJO, MAR NE?

Negotova usoda turniških čevljarjev

S približno 800 delavci je turniški tozd kranjske Planike največji tozd v lendavski občini. Hkrati gre temu delovnemu kolektivu pripisati nad dve tretjini občinskega izvoza in relativno uspešno poslovanje z nekoliko svojevrstnimi prijemi

vođstva tozda, ki pa so doslej pomenili uspeh. Lani se je resneje zataknilo zaradi težav z osrednjim tujim partnerjem, Adidasom, ki je v tretjem svetu našel cenejše izdelovalce. K sreči pa je turniška kakovost vendarle nagnila tehtnico na našo, jugoslovansko stran. Tako se je po resnih motnjah, ko je že kazalo, da se bo Adidas preusmeril k cenejšemu kooperantu, vendarle vse skupaj dobro izteklo. Toda nihče ne jamči, da bo tako tudi vnaprej — kajti veliki zahodnonemški sistem bo gotovo iskal še naprej. Zato v Planiki resno razmišljajo o tem, zakaj je njihova proizvodna minuta toliko dražja (po zatrdilih direktorja Jožeta Kolariča, je razmerje zelo neugodno, saj so za zdaj kar dvainpolkrat dražji od tretjega sveta). Ustanovili so posebno komisijo na ravni delovne organizacije, ta pa naj bi še letos prišla do analize in nato sklepov, kako v Turnišču naprej.

Jože Kolarič, direktor tozda v Turnišču: »Mi o reorganizaciji ne govorimo. V Jugoslaviji smo pač vajeni, da vedno, ko doživimo poraze, takoj govorimo o reorganizacijah, namesto da bi poiskali vzroke za poraz. Sami smo ga lani zunaj res doživeli, ko smo izgubili 38 odstotkov dela, ker smo bili predragi. Ob ugotovitvah, da sta draga energija in reprodukcijski material, je res tudi, da imamo preveč režije — tako v tozdu kot v celi DO. Zlatači, da bo tako tudi vnaprej — kajti veliki zahodnonemški sistem bo gotovo iskal še naprej. Zato v Planiki resno razmišljajo o tem, zakaj je njihova proizvodna minuta toliko dražja (po zatrdilih direktorja Jožeta Kolariča, je razmerje zelo neugodno, saj so za zdaj kar dvainpolkrat dražji od tretjega sveta). Ustanovili so posebno komisijo na ravni delovne organizacije, ta pa naj bi še letos prišla do analize in nato sklepov, kako v Turnišču naprej.

Bolj ali manj glasno je že slišati, da bodo tozd ukinitvi, čeprav vse skupaj še ni gotovo. V vodstvu tozda pa poudarjajo, da je reorganizacija drugotnega pomena, bistveneje je, da znižajo stroške izdelave in s tem povečajo zaslužek. Osrednja računica v Turnišču je torej (in prav je tako!) ekonomska.

K sreči velja podobno tudi za občinski izvršni svet, ki nima nič proti ukinitvi tozda, seveda pod pogojem, da to pomeni izboljšanje poslovanja. Vseeno pa ima občinska politika dolžnost več: ne zanima jih zgolj gola ekonomska uspešnost, pač pa tudi, koliko denarja odteka iz občine, ker je matična organizacija v drugi. Bojan Peček

Zakaj neodgovorno poseganje v naravo in urejeno okolje?

Stran 8

Pripadniki zloglasne 82. padalske divizije marširajo proti nikaragovski meji, demokrati pa demonstirajo v ZDA: Nočemo novega Vietnama! Kaže, da ima nesmiselnost vojne svoj smisel le še v strahovanju kongresa združenih držav, kjer se vse več poslancev sprašuje, zakaj Reagan dramtizira?

Gorbačov v skupščini SFRJ

Sovjetsko-jugoslovansko medvojno bratstvo je bilo kronano s pogodbo o prijateljstvu, medsebojni pomoči in povojnem sodelovanju med državama. Žal so bili dobri odnosi kmalu porušeni, pogodba pa razveljavljena. Na račun vodstva jugoslovanske KP so bile izrečene številne neutemeljene obtožbe. Ta spor je povzročil veliko škodo ne le Jugoslaviji in Sovjetski zvezi, marveč vsemu socializmu. Menim, da danes moram govoriti prav o tem, da ne bi bilo razloga za zaskrbljenost, sumničanje, nezaupanje in užaljenost. To je najhuje tudi zato, da bi poudarili pomen naukov iz preteklosti... Kajti samo na podlagi resničnih in poštenih razlag preteklih dogodkov lahko dejansko ocenimo, kaj sta naši partiji storili za to, da bi odpravili odtujenost v odnosih med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo.

Mačka miško, miš pšenico...

Ljubiša Nikolin je pred nedavnim v Komunistu, v sestavku Antitopija, zapisal, kako se najbrž Abdičevim prijateljem kolca, ko se žalostno spominjajo tistega lepo opremljenega avtobusa z bifejem in s stevardesami, ki je izbrane goste vozil pod firmo Agrokomerca. K temu pa Nikolin omenja in s stevardesami, ki je izbrane goste vozil pod firmo Agrokomerca. K temu pa Nikolin omenja in s stevardesami, ki je izbrane goste vozil pod firmo Agrokomerca. K temu pa Nikolin omenja in s stevardesami, ki je izbrane goste vozil pod firmo Agrokomerca.

za najem gradbenih in kmetijskih strojev za »naše« delavce in uradnike. Zastonj. Mnogi, ki so krivi za naše dolgove, dobivajo višje plače na podlagi »delovne dobe« pred upokojitvijo. Deset tisoč agronomov, kmetijskih tehnikov, veterinarjev in živinorejcev se na račun svojih firm preteguje po hotelih ob naši jadranski obali in po letoviščih, v času ko bi morali zasejati tri milijone hektarjev polj. Najboljši med najboljšimi potujejo na gradbišča na tujem, spijo in jedo zastonj v delavskih domovih in menzah, zaračunavajo pa polne devizne dnevnice. Tako potovanja se vlečejo tudi po več tednov. Gospodarski kapitani vodijo svoje družine po svetovno znanih letoviščih in zimskoturističnih krajih, račun plača tuji partner, ki potem s svojimi pride k nam. Sto petdeset tisoč družbenih avtomobilov križari po naših cestah. V njih je prav toliko družbenih šoferjev in še več tovarišev. Poslovne partnerje gostimo, jim dajemo galantna darila... vse to je po precej približnem računu vredno na leto prav toliko, kot znašajo mesečne plače pol milijona naših delavcev. Medtem ko si poslovni ljudje preobremenjujejo želodce in si v predplačilo jemljejo glavobol, v pozabi svojega enako birokratskega delovnega mesta in porekla, si ne morejo kaj, da ne bi ogovarjali politikov: politikov so privilegirani, saj za visoke plače ne odgovarjajo za nič.

Trg še vedno samo proklamacija

Zdaj pravzaprav ni več pomembno, kakšna so sporočila za celotno družbeno dogajanje, ne kakšna so navodila za gospodarstvo, celo v določene podrobnosti ni več verjeti. Cene, ki so dejansko pod najhujšim nadzorom in kjer uprava v igralnici zastavlja svoje (zadnje) žetone, so se v času zadrževanja v februarju spet bolj dvignile, kot pa je bila rast v januarju, to pa so nekoliko obrzdale. Da ne bo pomote, še tedaj na škodo gospodarstva in v »prijem« povečevanja izgub v delovnih organizacijah.

Cene na drobno so se povečale v januarju v primerjavi z decembrskimi v preteklem letu za 3,2 odstotka, februarja pa je bil mesečni skok v primerjavi z januarjem 5,9 odstotka. V Sloveniji je bila februarska rast cen nekoliko počasnejša kot v Jugoslaviji (5,6-odstotna), pa vendar so bile drobnoprodajne cene v naši republiki za 166 odstotkov višje kot lani. Tako pravi uradna statistika, ekonomski strokovnjaki s pravnega inštituta ljubljanske pravne fakultete pa dokazujejo, da je bila mesečna rast v preteklem mesecu 7,6-odstotna.

Za primerjavo sicer lahko povemo, da je mesečna trendna rast v decembru precej večja kot februarska, saj je dosegla 10,9 odstotka in napovedovala 246 odstotkov letnega povečanja cen. Verjetno bi se bilo prav obrniti nekoliko nazaj — v povprečje cen leta 1986. Od tedaj do letošnjega januarja so cene zrastle za 257 odstotkov. Glede upravičenosti cenovnih zamrzitev se kajpak spričo dosedanjih izkušenj nikakor ne bi kazalo hudovati, pošteno namrdniti pa se tudi ne kaže več.

Ce namreč povzamemo komentiranje iz tujih časopisov, jugoslovanski vladi sploh ni do tega, da bi se voditelju sovjetske perestrojke seznanili s tistimi našimi ekonomisti, ki resnično zagovarjajo trg in ki zamrzitve cen jemljejo lahko le kot začasno rešitev, nikakor pa ne brez spremljajočih ali vsaj v doglednem času prihajajočih sprememb. Tako je trg torej ostal, kot smo vselej tudi vedeli, samo prokla-

macija, dejansko pa nam, kot v podtonih ugotavlja tuje časopise, do tega nikakor ni. Stabilizacija se torej začne in konča pri zamrzitvah cen, ki jo včasih »obogati« še ledenitev osebnih dohodkov. Od tam naprej nismo prišli.

Toliko hušje izzveni tnanje predsednika zvezne vlade, češ sprejeli smo toliko in toliko novih ukrepov, nekatere zakone smo celo večkrat spreminjali, rezultata pa nobenega.

»Trg pač zahteva svoje, to vedo tudi v vladi, ko gre za njihov trg, ta pa je bolj ali manj omejen na kupčkanje okoli proračuna. Nedavna podražitev cigarete je tipična slika, kako si ob vseh proklamiranih zamrzitvah cen pri tobaku vlada debeli svoj proračunski mošnjiček.

STATISTIKA

Cene na drobno v Sloveniji so se v februarju povečale za 5,6 odstotka in bile po teh podatkih slovenskega statističnega zavoda za 166 odstotkov višje, kot so bile februarja lani. V primerjavi z lanskim decembrom so bile cene v prodaji februarja letos v vsej Jugoslaviji višje za 9,3 odstotka, v Sloveniji pa nekoliko manj, namreč za 9 odstotkov višje.

Februarja letos so se v Sloveniji zlasti povečali stanovanjski obratovalni stroški, podražile so se kulturne in komunalne storitve, pohištvo, tekstilni izdelki, časopisi, kmetijska zaščitna sredstva, električni gospodinjinski stroji ipd.

Na vrhu lestvice enoletnih podražitev namreč po primerjavi lanskim in letošnjim februarskim cen, so bile kulturne storitve, ki so se v Sloveniji podražile za 283 odstotkov, zdravila so se v tem času podražila za 265 odstotkov, mleko in mlečni izdelki za 220, čistila za 210, meso za 209, komunalne storitve za 206, sadje za 202, tekoča goriva in maziva za 196, vozila za 187, časopisi za 186, kurjava za 182, električni tok za gospodinjstvo za 175, zelenjava za 174, gospodinjinski električni stroji za 170, žitni izdelki za 163, tekstilni izdelki za 163, osebne storitve za 161, gradbeni material za 156, poštna storitve za 136, prevozi za 135, stanovanjski obratovalni stroški za 127, maščobe za 127, kmetijsko orodje za 119, jajca za 118, ribe za 110, obutev za 109, kmetijska zaščitna sredstva pa so se podražila za 69 odstotkov.

Znanost in politika

Vloga znanosti pri razvoju družbe so zagnano zagovarjali od leta 1965, torej od visokoopovane gospodarske reforme. Ko so politiki reformo izničili, so si izmislili nasprotnika, ki naj bi bil zaviralec napredka. Dobil je zveneče ime tehnokrat, torej zagovornik nadvlade tehnike in tehnične znanosti nad vsakdanjo politiko. Znanost kot znanost je bila zopet porinjena ob stran. S tem so porinili ob stran tudi osnovno bistvo protislovja, tezo, antitezo in sintezo, v jugoslovanskem primeru protezo. Teza oziroma osnovna postavka, antiteza kot nasprotna postavka, sinteza pa združitve dveh postavk se v življenjski praksi kaže v trikotniku, ki velja za ves svet — prvi krak politika in država, drugi krak trikotnika so vodje gospodarstva ali menežerji in tretji krak je znanost. Toda, v trenutku, ko je začela znanost dokazovati tako politikom kot menežerjem, da njihove odločitve niso vedno ustrezne, so znanost preprosto izrinili iz soodločanja. Trditve ni izmiš-

ljena in ni konstrukcija, saj drugače ne bi neprestano tarnali, kako znanost ne sodeluje pri odločanju, kako je na repu dogodkov, kako na znanstvenem področju Jugoslavija caplja na zadnjem mestu na svetu in podobno.

Če bi politiki upoštevali vsaj delček spoznanj številnih znanstvenih zborovanj o razvoju, zagatah in perspektivah socializma v Jugoslaviji in na svetu, bi bilo marsikaj boljše. Takšno posvetovanje je bilo pred dnevi v Zagrebu in tam se je razvnela polemika, ali so za trenutno krizo krivi znanstveniki, ker jih niso vključili v soodločanje, oziroma da so za polom krivi tisti znanstveniki, ki so sodelovali pri ustvarjanju sedanje politike. Zanimivo razlikovanje znanstvenikov od znanstvenikov. Prvi skupini znanstvenikov, ki jih politiki niso upoštevali, bi lahko očitali reakcionarstvo, slepo zagovarjanje pluralizma interesov, kar nevedneži že kar imenujejo sla po večstrankarskem sistemu in odgovornost za neodgovorne trditve.

Skupina znanstvenikov, ki je, na primer, svetovala zvezni vladi določene poteze, ki pa so se izkazale kot napačne, naj bi bila dokaz, kako znanost vendar ni zveličavna in da tudi znanost nima vedno prav. Čeprav je delitev na nekatere opozicijske in provalne znanstvenike nesmiselna, je bistvo problema v tem, da politiki prislunjejo v načelu tisti znanstveni tezi, ki že vnaprej potrjuje njihovo predhodno politično tezo.

Za konec še zanimivost — politiki neprestano udrihajo po voluntarizmu, torej dogmi, da je volja pred razumom, in vendar razuma ne pritegnejo k odločitvam, ki so najčeste posledice volje posameznikov. Trenutno stanje se mi zdi podobno povojni anekdoti. Aktivistka je terjala besežiranje, dajanje injekcij proti jetiki, v enem in ne v treh ali več dneh. Zdravnik je aktivistko opozoril na reakcijo pri cepljenju. Aktivistka je odgovorila — za reakcijo bomo poskrbeli mi, vi pa cepite. Ali je po štiridesetih letih kaj drugače?

Mirko Čepič

OPEŠANI DINAR

Najnovjši podatki o brailnih vlogah zgovorno pričajo o šibkosti naše valute. Med vsemi brailnimi vlogami je kar 78,61 odstotka deviznih, dinarskih pa je le 21,39 odstotkov. To je eden izmed dokazov, da se dinarji zaradi nenehne pešanja vrednosti množično spreminjajo v devize. Vrednost celotnih brailnih vlog, preračunana v domačo valuto, presega 18 milijard dinarjev.

Da se dinarji sprosti spreminjajo v devize, pričata tudi naslednja dva podatka: 48 odstotkov vseh deviznih vlog pa je na deviznih knjižicah občanov, ki živijo in delajo v Jugoslaviji. Vrednost deviznih brailnih vlog je 31. decembra lani znašala dobrih 11 milijard dolarjev.

PALESTINSKI GORDIJSKI VOZEL

3. Razseljevanje Židov — diaspora

Leta 332 pr. n. š. se je v Jeruzalemu pojavil takratni zavojevalec Bližnjega in Srednjega vzhoda, Aleksander Makedonski. Potem ko je njegova vojska uničila perzijsko državo, je Judeje prišla pod njegovo oblast. Začelo se je obdobje helenizma — grške nadoblasti. V tistem času omenjajo viri novo večje razseljevanje Židov — bodisi nasilno ali prostovoljno. Največ Židov se je takrat naselilo v Aleksandrijo, zlasti podjetnejši so šli kar sami, prostovoljno, ker jim je puščavski prostor postal premajhen. Viri govorijo o močnih židovskih naselbinah v Egiptu, kjer so jim bili tudi egiptovski vladarji naklonjeni. Imeli so svojo upravo in svoje sodstvo, lahko so živeli po svoji veri in smeli so vzdrževati stike z Jeruzalemom. V I. stoletju pr. n. š. je bilo v Aleksandriji več Židov kot v Jeruzalemu, v vsem Egiptu je bilo kar milijon Židov. Leta 167 pr. n. š. pa so si Židje v uporu proti grški nadoblasti nad Judejo izborili neodvisnost, ki je trajala polnih 80 let, vse do prihoda Rimljanov. Pompej, rimski vojskovodja, je osvojil Sirijo in tam vzpostavil najvznejšo provinco Srednjega vzhoda s sedežem v Damasku. Tam je načrtoval pohod na Jeruzalem in leta 63 pr. n. š. je Pompej že v Jeruzalemu. Palestina je postala rimski protektorat, Rimljani so deželo začeli nazivati Palestina (že Filistejci so področje okrog Jeruzalema imenovali Palestim). Dežela je Rimljanom plačevala letni davek, sicer pa so v Palestini še nekaj časa vladali židovski protektorji. Eden od protektorjev, Herod Veliki, je ponovno pozidal jeruzalemski tempelj, veličasten in lep, kot v dobi kralja Salomona, toda nad vrati templja je bil simbol Rima: zlati orel. Zaradi stalnih sporov med židovskimi političnimi strujami in večkratnimi nemiri so oblast v Judeji neposredno prevzeli rimski uradniki. Sirojski cesarski namestnik je moral skrbeti tudi za var-

nost Judeje, ki ji je načeloval rimski uradnik-prokurator, nekakšen guverner s sedežem v Cezareji, ki se je naslanjal na svoj upravni aparat in na dve rimski vojaški legiji. Iz Sirije pa so tekle pomembne karavanske poti skozi puščavo, tu je bilo središče denarnega gospodarstva Srednjega vzhoda, območje donosne obrti in trgovanja, steklarstva in zlatarstva. Tu so se izoblikovali tudi različni idejni in verski tokovi, kult rimskega bogja Mitre in pozneje tudi krščanstva. V tem času je živel tudi Jezus Kristus iz Nazareta, utemeljitelj krščanstva. Njegovo rojstvo so pozneje obeležili kot začetek novega štetja let — nove ere. Tako štejemo leta pred Kristusom oz. pred novo ero ali po Kristusu oziroma našo ero. Znani prokurator Pontcij Pilat (26—36 naše ere) je tudi potrdil obsodbo židovskega sodišča, ki je Kristusa obsodilo na križanje. Katoliška cerkev je oživljala te prastare obsodbe v gonji proti Židom, »ubijalcem boga« ter antikristom. S tem so teološko utemeljevali pregone Židov v času križarskih vojn in njihov izgon iz večine evropskih dežel v 14. in 15. stoletju.

Rimski prokuratorji so bili sredi I. stoletja Židom zelo nenaklonjeni. Nalagali so jim velike davke, često pa so tudi žalili njihova verska čustva. Židovski radikali so oznanjali, da je le z oboroženim uporom možno ohraniti židovsko identiteto. Čeprav so Rimljani Židom še dopuščali notranjo versko avtonomijo, so se židovski rodoljubi večkrat upirali, ti upori so bili često prave male vojne. Jeruzalemski tempelj je ostal v židovski pristojnosti, tempeljska straža pa edina oborožena židovska formacija. Daljnovidni poveljniki te straže Aleazer je to stražo številčno močno okrepil in ta straža je postala zametek protirimskega upora. V letih 66 do 70 je ta upor postal tako silovit, da so ga zmogle šele številne legije, poslane na bojišče iz raznih delov velike rimske države. Jeruzalem se je

globus

DUNAJ — Predsednik avstrijske socialistične stranke in nekdanji kancler Fred Sinowatz je vodstvu stranke ponudil svoj odstop. Nasledil naj bi ga v vodstvu stranke sedanji kancler Franz Vranitzki. Sinowatz odstop naj bi bil povezan s prodajo orožja Iranu.

STOCKHOLM — Švedska vlada bo v kratkem parlamentu predlagala ostreje predpise o izvozu orožja. To naj bi bila posledica suma, da nekatere švedske družbe izvažajo orožje ilegalno.

TOKIO — Od prvega aprila dalje bodo Japonci imeli krajši delovni čas. Dva tedna bodo delali po šest dni, druga dva tedna po pet dni.

PRAGA — Prejšnjo sredo se je končal tritedenski umik sovjetskih jedrskih raketnih enot, ki so bile namenečene pri mestu Hranice na severu ČSSR. V Pragi so potrdili, da je bilo to edino sovjetsko raketo oporišče na območju Českoslovaške.

RIO DE JANEIRO — Zaporniške oblasti v državi Sao Paulo so vzemirjene. Ugotovili so namreč, da je med 14 tisoč zapornikov v 21 kazensko-popravnih zavodih te najbogatejše brazilske države več kot 3000 (15 odstotkov) okuženo z aidsom.

RIM — Ze dvakrat v zadnjih dveh mesecih so zavrnilo prošnjo za pomilostitev turškega terorista Mehmeta Alija Agee, ki je bil zaradi atentata na papeža Janeza Pavla II. septembra 1981 obsojen na dosmrtno ječo.

NEW YORK — ZDA so lani izvozile 4,5 milijona hektolitrov vina in tako iztržile 60,8 milijona dolarjev (predlani 34,8 milijona dolarjev). Največ vina so prodali kalifornijski vinogradniki. Med uvozniki je na prvem mestu Janonka.

BRUSELJ — 325 milijonov prebivalcev dvanajstih držav Evropske gospodarske skupnosti daje leto samo 11 odstotkov svojih izdatkov za predmete, ki so uvoženi in držav izven EGS.

MADRID — V spomin na sodelovanje okoli 40 tisoč tujih prostovoljcev v vrstah španske republikanske vojske med državljansko vojno 1936—39 bodo v Barceloni proti koncu leta postavili velik spomenik, ki naj bi predstavljal svetopisemski osebi Davida in Goliatu.

LONDON — V pristojnih službah britanske vlade so na skrivaj pripravili bone za preskrbo z živili v primeru jedrske vojne.

BUDIMPEŠTA — Madžarska vlada je sklenila, da se drobnoprodajne cene, v kolikor so v pristojnosti vlade, do konca leta ne bodo spremenile.

Ivo Orešnik

MURSKA SOBOTA — Program dela sveta za družbenoekonomski in politični položaj žensk pri predsedstvu OK SZDL za leto 1988 je dokaj obsežen. Med drugim naj bi obravnavali izvajanje zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, vključnost kmečkih žena v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, varstvo predšolskih otrok in krvodajalstvo v soboški občini, kjer je zelo pomembno sodelovanje žensk. Velik poudarek pa bodo dale tudi izobraževalni obliki, zdravstvenemu varstvu in vključevanju v obravnavo vseh pomembnih vprašanj družbenega življenja in dela.

MURSKA SOBOTA — Program prostorsko-izvedbenih aktov v letu 1988, ki jih je predložil komite za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve, je razdeljen na tri poglavja. V prvem so navedeni tisti akti, ki jih sofinancira omenjeni komite, v drugem gre za financiranje investitorjev in se akti že izvajajo, v tretjem poglavju pa so prostorsko-izvedbeni akti, za katere se pričakuje prijave. Vse to bo terjalo znatna finančna sredstva, zato bi za vsa dodatna naročila krajevnih skupnosti morali zagotoviti več denarja.

MURSKA SOBOTA — Z letošnjo izvedbo seminarjev za delegate skupščine občine in samoupravnih interesnih skupnosti so v soboški občini dokaj zadovoljni. Odziv in udeležba na teh seminarjih je bila namreč nad pričakovanji, kar pomeni, da so se vodstva krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij dobro povezala. Na seminarjih obravnavajo več tem, in sicer delo delegacije v družbenopolitičnem sistemu, aktualni položaj v gospodarstvu in družbenih dejavnostih soboške občine, aktualizirali pa so jih tudi z obravnavanjem sprememb in dopolnil k zvezi ustavi.

GORNJA RADGONA — V petek, 18. marca 1988, so se sestali delegati skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti Gornja Radgona. Imenovali so vodjo strokovnih služb, ugodili prošnjam Elrada in Avtoradgone ter sprejeli številne druge pomembne sklepe. Eden od njih se nanaša na razveljavljene sedmi natečaj za pridobitev posojila, drugi pa na zviševanje stanarin. V radgonski občini bodo v letu 1988 zvišali stanarine 4-krat za 24 odstotkov.

GORNJA RADGONA — V torek, 15. marca 1988, so se sestali člani izvršnega sveta skupščine občine Gornja Radgona. Med pomembnejše zadeve ki so jih obravnavali, spadajo poročilo o delu Skupščine občine, njenih organov in izvršnega sveta, izvajanje referendumskega programa, izvedba reorganizacije sisa materialnih dejavnosti ter poročilo in zaključni račun sklada stavbnih zemljišč.

MURSKA SOBOTA — Na prvi seji sveta za informiranje pri predsedstvu občinske konference Socialistične zveze so se v torek popoldne zbrali člani in ob sprejemanju programa dela izrazili mnenje, da ne želijo biti debatni klub, ampak s pogovorom za okroglo mizo, na katerega bodo poleg regijskih povabili tudi republiške predstavnike, vplivati na podružbljanje sredstev javnega informiranja ter udeležanje zakona o javnem obveščanju v tistem delu, ki govori o zagotavljanju sredstev ustanoviteljev.

MURSKA SOBOTA — V vrsti razprav o osnutku amandmajev k ustavi je bila razširjena seja predsedstva mladinske organizacije, na kateri je bil tudi Vlado Gerič z republiške konference, odgovoren za ustavne razprave. Mladinci so se zavzeli za vrsto konkretnosti pri ustavnih spremembah, med drugim podpirajo referendum o le-teh, vendar šele v fazi predloga. Zahtevajo tudi podaljšanje javne razprave vsaj do konca leta in se zavzemajo za korenitejšo spremembo, kot so zapisane v osnutku.

LENDAVA — Na četrtkovni seji izvršnega sveta skupščine občine Lendava so obravnavali uresničevanje načrtov samoupravnih interesnih skupnosti v lanskem letu, pretresli pa so tudi osnutke programov za leto 1988 in nanje dali vrsto pripomb, zlasti glede prispevnih stopenj. Izvršni svet je obravnaval tudi poslovanje gospodarstva in negospodarstva v lanskem letu, pri čemer je bilo ugotovljeno, da sta obe dejavnosti v težkem položaju.

MURSKA SOBOTA — Stavkovna pravila naj bodo neke vrste kodeks obnašanja delavcev, pisana kratko in jedrnatno — kot deset božjih zapovedi — pripeljejo naj do zakonitve stavk, do ustavno zagotovljene samoupravne pravice delavcev do stavke. Zapisano je ključna misel z razprave na nedavni seji medobčinskega sindikalnega sveta za Pomurje v Murški Soboti. Govorili so o osnutku stavkovnih pravil — javna razprava o tem se bo nadaljevala do maja — sprejeli pravilnik o pravni pomoči in se seznanili z več drugimi vprašanji.

do tedna

IMA POTROŠNIK RES SVOJ DAN?

Skoraj neopazno je minil 15. marec — svetovni dan potrošnikov. To je navsezadnje potrdila tudi zelo skromna udeležba na seji občinske konference svetov potrošnikov v Murški Soboti, ki je bila formalno nesklepčna, saj se je od skupnega števila 57 predsednikov svetov potrošnikov v krajevnih skupnostih udeležila le peščica desetih. Pa še ti si niso imeli povedati kaj spodbudnega o svojem delovanju.

Če se je število potrošniških svetov resda povečalo v preteklih dveh letih, odkar tudi obstaja predsedstvo na občinski ravni, pa je od količine vsekakor pomembnejša kakovost. In prav s tem se potrošniški sveti v soboški občini ne morejo pohvaliti, saj so se le redko odzivali na pobude svojega okolja, zato je pač moral prevladovati forumski način dela. Po besedah Cirila Kambiča iz Maribora, ki je bil v minulem mandatnem obdobju predsednik republiške konference svetov potrošnikov, je največja pomanjkljivost v tem, da smo svete potrošnikov prepustili same sebi in ker smo jih imeli za nekaj, kar je zunaj krajevnih samouprav. Kdo je kriv za takšno stanje? Krivec je ogromno. To je v prvi vrsti gospodarska politika s svojim administriranjem. Kako neki naj potrošnik vpliva na izboljšanje kakovosti, na cene in preskrbo in se o tem sporazumeva z gospodarskimi organizacijami, če pa že vse vnaprej določi država. Brez razvitega trga in konkurence si je namreč težko predstavljati močne in uspešne potrošniške organizacije. Tudi sistemska ureditev in povezava med samoupravnimi organiziranimi potrošniki ni dobra. Pobude, da bi potrošnike organizirali v okviru izvršnih svetov občin, republike in federacije, tako kot povsod v razvitem svetu, kjer so potrošniki neposredno pod okriljem vlade, postajajo vse glasnej-

še. To so sicer vprašanja, ki zahtevajo dolgoročneje in globlje spremembe, vendar to ne sme biti izgovor za vse tiste, ki so dobili čisto konkretne naloge, pa jih niso uresničili. Praksa kaže, da mnogokrat ne najdejo skupnega jezika sveti potrošnikov in zbori uporabnikov v najrazličnejših silih, premalo pa se vključujejo tudi skupščine krajevnih skupnosti. Zato ni nič čudnega, če ni čutiti potrošniške zavesti in pripadnosti, saj večinoma niti ne poznajo vseh svojih pravic. In prav tu, v izobraževalno potrošnikov, bi morali — ne glede na sedanje zaostrene gospodarske razmere — storiti znatno več. Pa ne da bi samo poznali, da ima potrošnik pravice, ki jih ne izkoristi, in da so mnoge stvari v družbi zaradi njega, ne pa on zaradi njih. V ta okvir sodi v prvi vrsti spodbujanje množičnosti pri delu potrošniških svetov, izboljšanje sodelovanja proizvajalcev in trgovine s potrošniki, do katerih je treba izboljšati odnos, uskladiti odpiralni čas prodajaln in servisov, ter ustanoviti poskusnih nabavno-prodajnih zadrug. Nič manjšega pomena pa niso akcije za boljše preskrbo s posameznimi prehranbenimi izdelki, premogom in kurilnim oljem, prodaja ozimnice ter vzgojno-izobraževalni programi osnovnih šol, ki naj v večji meri prispevajo k dvigju potrošniške kulture.

Milan Jerše

Da je družba prišla do spoznanja, ki ni bilo tuje že starogrškim filozofom (namreč: da izbira med enim kandidatom, ni nobena izbira), je pri nas preteklo odločno preveč časa, denarja, zapisanih in izrečenih je bilo nešteto besed. Kot kažejo letošnje pomurske izkušnje (in podobno velja za Slovenijo), se je tudi na tem področju premaknilo. Občinske kandidacijske konference, kjer so se izjasnjevali o občinskih in republiških funkcijah, so praviloma minile v razpravah, ki jim ne gre odrekat vsehbinskosti in koristnosti. Tako je bil strah (ali pa navajanje zaradi dosedanjih izkušenj), da bodo seje zgolj formalnost, odveč.

V Lendavi so potrdili mandat predsedniku skupščine občine Rudiju Leinerju, podpredsedniku Taborju Füleju, predsedniku zbora KS Jožetu Kocunu in predsednici družbenopolitičnega zbora Mariji Zver. Na novo so glasovali o predsedniku zbora združenega dela in izbirali med več kandidati — največ glasov je dobil Stefan Horvat. Pri predsedniških skupščin interesnih skupnosti so spremembe pri dveh — s tajnim glasovanjem so se pri skupnosti otroškega varstva odločili za Bojana Babiča, pri samoupravni interesni skupnosti pa za Ignaca Graja. Dokaz demokratizacije volilnih postopkov je glasovanje o republiških funkcijah, saj so najprej operirali kar s 16 imeni. Mojca Drčar-Murko je dobila 58 od 70 možnih glasov za novo predsednico predsedstva, sledi pa ji Janez Stanovnik s 54 glasovi. Drčar-Murkova je dobila največ podpore (48 glasov) tudi kot možna članica predsedstva SRS. Pri preostalih »republiških« imenih ni bilo posebnosti. Delegata na republiški kandidacijski konferenci iz Lendave bosta Franc Žalik in Tibor Francič. Kot smo v uvodu ugotovili na splošno za Pomurje in Slovenijo, so tudi v Lendavi soglašali s sklepom, da so tovrstne volitve prispevek k demokratizaciji, čeprav je ob tem nujno spreminiti še zakonodajo,

Vstajenje radgonskih gromovnikov

S podjetnostjo za mladino naprej!

Osama pomurske krajine postaja iz dneva v dan večja fikcija in neznatnejša dejanskost. Vplivi »iz Slovenije« (le kje je ta »zunanjca« Slovenija?) segajo tudi do Mure in vse močnejši so. Ugotovitev velja za vrsto ravnih družbenega življenja — od gospodarstva do politike, kulture. Eno najočitnejših področij pa je delo mladinskih organizacij — po bistvenih preobratih in miselnih premikih v ljutomerskih vrstah in oživljeni Književni mladini v soboški občini od 18. decembra lani grmi in bobni tudi v Gornji Radgoni. Takrat so namreč usta-

Demokratizacija!

ki določa pravila volilnih postopkov.

Ljutomer je na svoji kandidacijski konferenci znova spoznal — in to so bržkone čutili vsi navzoči — da je vpliv tako imenovanih »alternativcev«, ki v zadnjih mesecih pomenijo sestavni del ljutomerskega političnega življenja, dokončno navzoč ne le v mladinski organizaciji, ampak nasploh v utripu družbenopolitične skupnosti. Kot smo vsi skupaj že navajali, tudi tokrat na seji ni manjkalo polemičnih tonov in besednih dvobojev, ki jih v nekaterih primerih ne bi mogli označiti zgolj kot prispevek k dvigu politične kulture. Sicer pa nekaj najpomembnejših števil: občina bo v kratkem dobila novega župana in kopja so se začela lomiti že ob kandidatu Miru Steržaju, ki je za zdaj še direktor Mlekoprometa. Po glasovanju se je sicer izkazalo, da je dobil podporo (68 glasov) konference, vendar je marsikoga motilo, da ga ni bilo in mu tako tudi niso mogli zastavljati vprašanj o njegovih pogledih na razvoj občine. Sicer pa je voditeljica seje njegovo odstopno opravičila z nujno zadržanostjo v Ljubljani. Pri drugih občinskih funkcijah ni bistvenih novosti, zato tudi ni bilo posebne razprave. Drugače pa je bilo pri republiških, kjer je za novega predsednika dobila največ podpore znova Mojca Drčar-Murko (38 glasov), le glas za njo pa je bil spet Janez Stanovnik. Vinko Vasle, novinar Kmečkega glasu, pa je dobil največ (34) glasov za možnega člana predsedstva — tudi to odločitev gre pripisati prizadevanju novega vetra v ljutomerskem političnem življenju. Delegata Ljutomera na republiški konferenci bosta Anton Bratina in Janko Kumer.

V Gornji Radgoni je prišlo na sejo 60 od skupno 87 delegatov. Najprej spet občinska raven: nepoklicni predsednik bo še naprej Peter Fridau, podpredsednik pa

Vinko Rous. Zboru združenega dela bo predsedoval Tomaž Peternej, družbenopolitičnemu Dušan Zagorc, zboru KS pa Jože Ivačič. V silih sta dve novi imeni, in sicer bo predsednik skupščine stanovanjske skupnosti Zare Rues, podpredsednik zbora uporabnikov pa Karel Albert. Delegata na republiški seji bosta Drago Horvat in Feliks Petek. In še o republiških funkcijah: za predsednika je dobil največ (45) glasov Janez Stanovnik pred Mojco Drčar-Murko.

Kandidacijska seja v Murški Soboti je trajala tri ure, s tajnim glasovanjem so za predsednika skupščine občine podprli Andreja Gerencerja, za podpredsednika pa Boža Kuhariča. Novi predsednik zbora KS bo najverjetneje Avgust Farkaš. Spremembe bodo pri nekaterih silih: v sisu za zdravstvo naj bi bil novi namestnik predsednika skupščine Helmut Vidic, medtem ko so Ivana Zajca izvolili za namestnika predsednika zbora izvajalcev. V sisu socialnega skrbstva sta morebitna nova predsednika zbora uporabnikov in izvajalcev Živorad Pavlovič in Majda Leden, v sisu za otroško varstvo pa naj bi bila nova predsednika zbora izvajalcev Danica Horvat. Za novega predsednika skupščine telesnokulturne skupnosti so potrdili Jožeta Horvata, za namestnico predsednika zbora uporabnikov pa Silvo Fister. Do največjih sprememb bo prišlo v stanovanjski skupnosti — predsednik skupščine bo verjetno Dane Katalinič, njegov namestnik Alojž Žvorc, predsednik zbora uporabnikov Bogomir Rola in njegov namestnik Stanko Farkaš. Medobčinsko zdravstveno skupnost naj bi vodil Ludvik Gumilar, sis za prosveto in kulturo pripadnikov madžarske narodnosti pa Ludvik Šebok. In še republiški funkcionarji: Janez Stanovnik je dobil 93 glasov, Mojca Drčar-Murko pa 66 — gre seveda za

možnega predsednika predsedstva SRS. Za člana predsedstva pa sta dobila podporo Emil Milan Pintar in dr. Janko Pleterski. Delegata Murske Sobote na republiški kandidacijski konferenci, ki bo najverjetneje 29. marca, bosta Geza Farkaš in Ferdo Pihler. Dopisniki Vestnika

Referendum tokrat uspel

Očitno je, da so se tokrat v Gorenju Varstroj dobro pripravili na referendum o izločitvi dveh tozov iz delovne organizacije in oblikovanju samostojne nove organizacije združenega dela, kajti ponedeljkovo glasovanje je bilo uspešno. Za novo organiziranost se je izreklo 58 odstotkov delavcev tozda Montaža-Purjen in kar 75,7 odstotka delavcev tozda Varis. Ta tozda se bosta zdaj združila v enovito delovno organizacijo Industrija in montaža IMO Lendava, ki bo izdelovala sanitarne kabine in gradbeno galanterijo ter polagala razne vrste izolacij in izolacij. IMO se namerava pridružiti sozdu Gorenje. Kljub izločitvi iz DO Varstroj bo imela nova organizacija še naprej nekatere skupne dejavnosti. S. S.

MODERNPAK in (ali) INPAK

V začetku marca je bil Zagrebški velesejem okrašen z napisi MODERNPAK, kar je kratica za 13. mednarodni sejem pakiranja. Prav tako sta bila v tem času še dva sejma, in sicer PLASTEX, 14. mednarodni sejem plastike in gume, ter YU TRADE, 1. mednarodni sejem opreme za trgovino, gostinstvo, skladiščenje, notranji transport ter storitev za napredek izvoza.

Največ razstavljalcev je sodelovalo na Plasteksu, in sicer okrog 80, na prvem tovrstnem sejmu, najboljšem in zanimivem YU TRADEU, jih je bilo čez 40, na MODERNPAKU pa okrog 25.

Zaradi slednjega je bilo tudi nekaj nesoglasij med Gospodarskim razstaviščem Ljubljana in Zagrebškim velesejmom. Po dogovoru je vsako neparno leto sejem pakiranja v Zagrebu in vsako parno sejem embalaže in pakiranja Inpak v Gornji Radgoni.

Letos so Zagrebčani ta dogovor prekršili, da pa bo mera polna, so izbrali tudi enak moto (embalaža za izvoz) in strokovni program. Seveda je zagrebški sejem pakiranja veliko skromnejši od radgonskega, zato so se tudi odločili, da ga organizirajo skupaj z dvema drugima. Žal se je to zgodilo marca, torej pred junijskim sejemom INPAK.

Kakor so dejali delavci poslovne enote GR Ljubljana — Pomurski sejem, pa MODERNPAK ne bo preveč oškodoval njihovega sejma, niti glede števila razstavljalcev niti glede kakovosti strokovnega programa. Leta 1986 je bilo okrog 180 domačih in 15 razstavljalcev iz tujih držav — letos jih bo vsaj toliko ali pa še več. Že sedaj se je prijavilo veliko novih organizacij združenega dela s področja embalaranja in pakiranja. Bernarda Peček

ČAKAJOČ NA PROSTORE — Srška Groomovcev (ali Maistrovcev): Boris Jaušovec, Sandi Vogrinec in Dejan Sluga. Zrenje vsakega v svojo smer naj bi bilo vabilo, saj gromovniki sprejemajo v svoje vrste ljudi z različnimi pogledi. Foto: Nataša Juhnov

novili mestno osnovno organizacijo ZSMS. Njihov program je poln, njihove misli prodorne, njihovi cilji raznovrstni. Skupni imenovalec: razgibati radgonsko mladinsko sceno, če ta sploh obstaja. Svoj program so decembra objavili v Katedri, zajema pa politično, kulturno in športno dejavnost. Pri prvem omenjajo podporo pri borbi za pravico do štrajkov, izvajanje svobode tiska, ekološke probleme ob Muri. Drugo: predstaviti drugačne, pogojno alternativne poglede na kulturo — tako v poeziji kot glasbi, likovni in video umetnosti ter drugačni kulturi oblačanja. Še zadnji, športni del: zagotoviti mladim Radgončanom možnost rekreacije, za kar so že zagotovili telovadnico, priredili

dati skupni časopis s Klubom priških študentov in Ljubljani — osrednja ovira pri tem je pomanjkanje denarja. Načrtujejo še večere diaprojektivov, tematske glasbe, večere ob kitari, rock prireditve v maju, modno revijo v začetku poletja, ekološko stojnico ob obletnici Černobila, okroglice mize in predstavitev diplomskih nalog domačih študentov. Zakaj ves čas pišemo o gromovnikih? Ker so si našli medijko atraktivno ime, pravzaprav kratici: GROOM — Gornjeradgonska osnovna organizacija mladih. In drugi: MAISTER — Mladinski alternativni izziv starim tradicijam Radgone. Gromovniki se torej že sami deklarirajo za alternativce in svojo različnost tudi zavestno poudar-

DO PLATANA MURSKA SOBOTA lesna industrija, n. so. o.

SLOVENIJALES LI PLATANA Lendavska 29, MURSKA SOBOTA Objavlja po sklepu časnega kolegijskega organa

JAVNO PRODAJO

rabljenega vozila,

ki bo v ponedeljek, 28. 3. 1988 na Lendavski 29, M. Sobota **TOVORNI AVTOMOBIL ZASTAVA 435 K letnik 1981** izključna cena 1.159.800.- din — vozen, neregistriran Ogled vozila je na dan licitacije od 10. do 10.30 ure.

Varščino v višini 20 % od izključne cene bomo prejeli med 10.30. — 11. uro. Nakup vozila je po sistemu »videno-kupljeno«, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Kupec plača kupljeno vozilo takoj po licitaciji. Prometni davek ni vračunan v ceno.

inovacije

»Gre ne le za oddajanje prostora, ampak bolj za privabljanje visokih marketinških strokovnjakov; za trg prodajalcev, kjer ne ponujajo samo izdelkov, ampak rešitve problemov, predloge za postopke in vse do storitev; za kraj, kjer je na enem mestu možen prerez nad vsem pomembnim, kar se tisti hip dogaja v stroki; za srečanje ljudi iz številnih držav, ko moremo govoriti o svetovnem trgu; za nov medij in hkrati vse zahtevnejši, hitro se razvijajoč, prodoren del svetovnega tržišča.« Tako se nam je zapisalo ob lanski mednarodni (srebrni) sejmski prireditvi v obmejni Gornji Radgoni. Tokrat nam gre za to, da k četrstoletnemu profiliranju sejemskega obraza dodamo izkušnje tuje.

Zgodba o ZR Nemčiji kot največjem sejmišču
Naj gre za čipe na Cebitu v Hannoveru ali za šampanjec na Zelenem tednu v Berlinu, ZR Nemčija velja za najboljšega in največjega prireditelja sejmov v svetu. Kar 90 odstotkov pomembnejših mednarodnih sejmov domuje prav tu. Zmogljivost razstavnih dvoran je presega 1,76 milijona kvadratnih metrov, veliko je tudi odprtega razstavnega prostora, razstavjalcev pa je bilo lani več kot 94 tisoč, od tega jih je prišlo kar 40 odstotkov iz tujine.

Nemški sejmi veljajo kot tisti, ki dajejo največ in najboljše

Doma in po svetu bo letos krepko čez tisoč sejmov vseh vrst, vsebin in oblik. Med strokovnimi so tudi posebej za elektroniko, za energetsko gospodarstvo, za okolje, varstvo pred katastrofami in tako naprej. Samo na jugoslovanskih tleh bo, kot računamo, letos okrog 200 sejmskih prirediteljev.

informacije in poskrbijo, da se o tistih, ki na teh sejmiših razstavljajo, tudi kaj izve po svetu. In vendar postaja tuja konkurenca vse bolj nasilna, čeprav za zdaj še ni bojazni, da bi Zahodne Nemce kdo izrinil s prvega mesta. Vseeno jih je veliko, ki bi bili radi po sejmski dejavnosti tako uspešni kot so Frankfurt, Hannover, Düsseldorf, München ali Köln. Med tistimi, ki se jim skušajo najbolj približati, sta predvsem Milano in Pariz. Tudi velike industrijske sile, kot sta ZDA in Japonska, ne nameravajo ostati le gledalci v sejmskem cirku. Najbolj uspešno se bodo lahko uprli tuji konkurenci, če se bo najprej velikih pet zahodnonemških bolj povezal med seboj in si nekoliko manj skakalo v zelje. Seveda se bo treba nazven boriti predvsem s kakovostjo. Prav na tem področju, pravijo pri Aumi (to je odbor nemškega gospodarstva za razstave in sejme), pa so se razdalje v zadnjih letih močno skrajšale. Tudi tuji sejmi so naredili velik korak tako v konceptu, izvedbi, marketingu in servisu, še posebej pri strokovnih sejmiših.

Zlasti nezaupljivo se zahodni Nemci ozirajo v Milano. Tam nameravajo do leta 1993 vložiti 350 milijonov mark in svoje sejme čim bolj internacionalizirati. Samo lani so v Milanu na 400 tisoč kvadratnih metrih priredili 80 strokovnih sejmov. Milanskim prizadevanjem se spretno pridružuje tudi Pariz. Ta je Münchenu in Düs-

seldorfu najbolj nevaren zaradi svojih modnih sejmov. Sploh pa se Pariz že dalj časa ponaša z največjim letnim številom kongresov, sejmov in strokovnih razstav. Na severu glavnega mesta Francije je zrastle mednarodno razstavišče Pariz-Nord Villepinte s 117 tisoč kvadratnimi metri pokritega razstavnega prostora. Največje sejmišče pa je še vedno pri Versajskih vratih, Parc des Exposition, z 221 tisoč kvadratnimi metri. Seveda zahodni Nemci tega ne gledajo s posebnim zadovoljstvom, čeprav so še vedno prepričani, da so tako na strani ponudbe kot povpraševanja toliko utrdili internacionalnost, da se jim za zdaj še ni treba tresti pred konkurenco. Med razvitimi menijo, da bodo lahko obdržali vodilno mesto, po svoje se bolj bojijo konkurence iz novoindustrializiranih držav in držav v razvoju. Brezskrbni tudi niso glede ZDA. Po tradiciji ameriški sejmi niso bili kaj posebnega, v zadnjem času pa menda tam že prirejajo sejme, ki nikakor več ne zaostajajo za evropskimi. To bi bilo nevarno spregledati in se uspraviti na lovorikah. Ne gre denimo prezreti, da je Chicago svoje sejmišče v zadnjih letih več kot podvojil. Še en ameriški izziv je sejem Print, ki je že drugi največji mednarodni sejem za tiskarsko in papirniško tehniko. Za düsseldorfsko Drupo pa je to kaj malo simpatičen konkurent. In še to ni ravno prijetno, da je med razstavjalci vedno več tujih.

Sploh pa sejmski ljudje v ZR Nemčiji menijo, da nekaj konkurence ne škoduje in da je to tudi spodbuda za bolj zavzet delo. Tudi dogajanja zadnjih let pričajo, da zanimivost ZR Nemčije kot sejmskega prizorišča ne popušča. Udeležba tujih razstavjalcev na zahodnonemških sejmiših se je v zadnjih štirih letih povečala kar za 20 odstotkov, od 29 tisoč na okrog 35 tisoč. O tem, da se zahodnonemški sejmski delavci ne uspravijo ob teh uspešnih, pričajo tudi velikanski reklamni stroški. Okoli 20 odstotkov dohodkov v višini 1,5 milijarde mark gre v marketinške proračune. Poleg tega sejmske družbe ustanavljajo iz leta v leto več tujih zastopstev. Samo za kölnski sejem zbira po vsem svetu razstavjalce kar 70 agentov. Sicer pa menijo tukajšnji sejmski predstavniki, da se zahodnonemški sejmi lahko ogrozijo predvsem sami. To pa zlasti z nadaljnjim cepljenjem moči, in to v imenu kakšnih zelo sodobnih zamisli. Prave sloge med njimi res ni. Tekmovanje včasih dosega že takne meje, da mu menežerji težko sledijo. To se dogaja na račun različnih konceptov. Medtem ko nekateri vztrajajo pri klasičnih sejmiših, spet drugi zagovarjajo specializacijo kot edino zagotovilo visoke ravni prirediteljev. Pravega konsenza doslej še ni bilo mogoče doseči. Pri Aumi to zelo obžalujejo in pozivajo k večji solidarnosti. Predvsem se bojijo, da bi razdrobljenost in neenoten nastop na trgu škodila imenu zahodnonemških sejmov. To pa se ne bi smelo zgoditi, menijo v Aumi. Vsak kdor bo to počel, bo za kratotrajno korist plačal tudi sam prej ali slej visoko ceno, beremo v eni od januarskih števil Gospodarskega vestnika. Nedvomno so navedene tuje izkušnje tako ali drugače v pomoč tudi radgonskim sejmskim organizatorjem.

Branko Žunc

Zaključni račun DO Marles — farsa?

Celoletni obračun gospodarjenja je bil za kolektiv Marlesovega tozda Masivno pohištvo v Ljutomeru pravi šok. »V našem tozdu smo imeli zbere delavcev in obravnavali zaključni račun. Takšnega, kot smo obravnavali, še zdaleč nismo pričakovali. Celo leto smo živeli v prepričanju, da poslujemo dobro in da so tudi rezultati poslovanja pozitivni. Da ta naša pričakovanja niso bila iz trte zvita, so kazali pozitivni rezultati dela in gospodarjenja med letom. Še ob koncu novembra smo imeli okoli 390 milijonov nerazporejenega ostanaka čistega dohodka. V pričakovanju solidnega rezultata so potekali tudi pogovori našega kolegija, vključno z glavnim direktorjem. Tik pred izdelavo zaključnega računa smo imeli ponovno kolegij, na katerem smo presenečeno ugotovili, da ima naš tozd več kot 200 milijonov izgube. Poslovni rezultat ni presenetil samo nas, ampak vse tozde v delovni organizaciji. Delno bi lahko za tak rezultat krivili nov obračunski sistem, ki prinaša precej novosti. Mi poslujemo s sorazmerno velikimi zalogami in na podlagi teh pride do velike revalorizacije, ki nam je povišala stroške poslovanja za 600 milijonov. Tako smo obstali pri 200 milijonih izgube. V tem rezultatu je sicer še del sredstev, ko se je računovodstvo DO zateklo k prerazporeditvi skupnega prihodka za tozd Storitve, tako da se nam je celoten prihodek znižal za 110 milijonov — če tega ne bi bilo, bi bil naš končni rezultat negativen za približno 90 milijonov. Tudi ta rezultat bi nas seveda presenetil glede na podatke, ki smo jih dobivali do novembra,« je na izredni seji ocenil razmere direktor tozda Mirko Škalič. Celoten položaj je zelo zamotan. Če bi realno stanje prikazovali vse leto, bi se v tozdu gotovo obnašali drugače, saj jih je solidno poslovanje nekako uspavalo. Ob neresničnih podatkih v tozdu niso imeli tudi pravih parametrov za izdelavo kalkulacij za naprej, saj je proizvodni program relativno prilagodljiv. Seveda pa je tako

slab rezultat sprožil še nekatera vprašanja delavcev tozda, ki kažejo na odnose med delovno organizacijo in tozdom. Ta vprašanja je konkretno in jasno povedal Milan Rožman, vodja proizvodnje v tozdu Masivno pohištvo: Kaj smo naredili pri Marlesu?

bil pozitivno oceno. Trdim, da je to polomija.« Na izzive je odgovoril generalni direktor DO Marles, Mirko Lukič: »Tudi sam dvomim o rezultatih in ta moj dvom sem podal že v pisni zahtevi, da se rezultat dobro preveri. Sam ne uporabljam

Se bodo kakovostni in trdni Marlesovi stolčki začeli majnati?

Živimo v prepričanju, da smo napravili fantastične korake. Vse to smo lahko brali v časopisih, gledali po televiziji in poslušali po radiu. Danes pa smo stremjenji. Sprašujem se, kje bo konec in kdaj bo delavcem prekipelo. Imam občutek, da lahko dela bilanca vsak tako, kot mu ustreza. To pa utemeljujem s tem, ker sem videl odločbo, ki jo je dal generalni direktor in v kateri zahteva preveritev našega poslovanja. Bojim se, da je to preverjanje mnogo prepozno. Vsi vemo, da je od takšnih podatkov odvisnih veliko delavcev, in če je človek, ki jih izračuna, naredil to, kar je, se sprašujem, če je sploh lahko v naši delovni organizaciji. Vedno pogosteje se pri izračunih osebnih dohodkov pojavljajo grobe napake, ki jih odkrivajo delavci sami! Tudi ocene posameznih temeljnih organizacij so, milo rečeno, čudne. Eden od tozdov, ki je imel že med letom katastrofalne izgube, je do

izraza presenečenje, še vedno se čutim odgovornega za takšen rezultat, o katerem sicer osebno dvomim. Tačas smo v zelo kočljivem in težkem položaju, ko pravzaprav ne vemo, kakšen je naš pravi rezultat. V skladu s posvetom, ki sem ga imel pri direktorju mariborskega SDK-ja in vodji inšpekcijskih služb, sem prišel do spoznanja, ki se v poznejšem preverjanju mora potrditi, da smo stroške dvakrat zajemali, da smo dodatno zajeli skoraj 5,5 milijarde dodatnih stroškov, ki jih v našem poslovanju nismo imeli po nobeni logiki.«

In kaj zapisati k vsemu temu? Večino so povedali že razpravljalci. Računa, ki je že na SDK in drugih organih, ne morejo spremeniti, vse, kar se bo dogajalo sedaj, skupaj s sankcijami seveda, pa delovne organizacije nikakor ne kaže v lepi luči, ne glede na to, da je glavni krivec, direktor DSSS DO Marles, že dobil odpoved. Dušan Loparnik

—INA NAFTA LENDAVALA—

»PERESTROJKA« PO CELI ČRTI

Število članstva ZK v lendavski INI stagnira, saj so lani sprejeli novega člana le v osnovni organizaciji v tozdu Petrokemija, poleg tega pa je kar 80 odstotkov članov, ki so zaposleni v administrativnih službah. Moralni lik komunistov še zdaleč ni primeren, kar je tudi eden od vzrokov, da v partijske vrste nočejo stopiti mladi, povzemamo iz ocene Franca Žalika, predsednika konference ZK v največjem lendavskem kolektivu.

O prihodnosti Ine Nafta je bilo na delovnem skupu komunistov rečeno, da je končno treba več in bolje delati, kajti delovna disciplina ni na zavidljivi višini. Tudi jamranje o rafineriji prav nič ne koristi. Kar sedem let so bolj ali manj stopicali na mestu, delno po tuji, a precej tudi po lastni krivdi. Naftarji si priznavajo, da so strokovnjaki na tehničnem in tehnološkem področju, kar pa je za več kot 1200-članski kolektiv pre malo. Predsednik kolektivnega poslovnega odbora Jože Hajdinjak je zato napovedal večje angažiranje pri vodenju, prodaji, izobraževanju, informativnem sistemu... V krajšem času bodo dali ljudi na prava mesta, saj zdaj ugotavljajo, da umski potencial ni izkoriščen. Tako so posamezniki razporejeni k delovnim nalogam, ki jim z izobrazbo niso kos, so pa tudi primeri, da visoko izobraženi kadri opravljajo manj zahtevna, čisto celo nepomembna dela.

Lendavska Ina Nafta bo s 1. aprilom uradno postala enovita delovna organizacija. Nova organiziranost je sicer udarec samoupravljanju, vendar so v kolektivu ocenili, da so spremembe nujne, kajti tozdovska organiziranost je bila cokla v razvojnih prizadevanjih in poslovnih odločitvah. Z razvojnimi programom od letošnjega leta do leta 1992 so si zastavili več sprememb v proizvodni dejavnosti, oziroma prestrukturiranje obstoječe proizvodnje v višjo stopnjo končnih izdelkov ter povečanje števila in vrst proizvodov na temelju razpoložljivih surovin nafte, metanola in formalina. Nadaljevali bodo z odkrivanjem novih nahajališč nafte in plina, poglobili pa bodo tudi več dosedanjih vrtn, saj izkušnje s Petišovskega polja kažejo, da zemeljsko bogastvo na tem območju še zdaleč ni izčr-

pano. Razmišljajo celo o nakupu (ali izdelavi) lastne vrtalne garniture, seveda, če bo za to prevladal ekonomski interes. Za zdaj si pomagajo z najemanjem vrtalcev iz Inine delovne organizacije.

Opustiti ne nameravajo tudi dejavnosti v (dosedanjem) tozdu Strojne delavnice. Direktor Miloš Ošljaj je na konferenci povedal, da bodo sicer še naprej opravljali vzdrževalna dela na strojih tujih organizacij združenega dela, vendar je temeljna dejavnost še naprej izdelava strojne opreme za naftno in drugo industrijo, zlasti pa izdelkov, s katerimi bodo lahko nadomestili uvoz. Najbrž je zanimiv tudi proizvodni program izdelave vrtalnih garnitur. Tako so že naredili prototip garniture za vrtnje v globino do 200 metrov, projektirajo pa garnituro za vrtnje do 1500 metrov. Dobro tudi vedo, da se perspektiva v izdelavi za znanega

kupca, pa je najbrž to tudi razlog, da dolgo ne steče proizvodni program za široko porabo (razni izdelki iz programa Iskre), čeprav so zanj »rezervirali« prostor v novi proizvodni hali v Petišovcih.

V lendavski Ini Nafti pa se ne odpuščajo tudi rafineriji nafte. Prej ali slej bo treba nadomestiti sedanje naprave, saj nameravajo letos predati 550 tisoč ton nafte in plinskega kondenzata, v naslednjih letih pa vsako leto po 50 ton več. Tako načrtujejo, da bodo leta 1995 predelali že 1 milijon ton nafte. Čeprav so zmogljivosti jugoslovanskih rafinerij prevelike, pa v Lendavi menijo, da bo imela naša republika še naprej lastno rafinerijo. Tudi zamisli o podzemeljskem skladiščenju plina na Petišovskem polju se niso odpovedale, še posebno ne zdaj, ko strokovnjaki Naftaplina iz Zagreba s projektom oziroma načrti dokazujejo to možnost.

Š. Sobočan

V Petišovcih bo obrat Ilirije

Predsednik izvršnega sveta skupščine občine Lendava Jože Kuronja si je ob prevzemu mandata zadal obvezo, da si bo prizadeval za nov industrijski obrat. S sodelavci je v lanskem letu obiskal več organizacij združenega dela na razvitih območjih z namenom, da bi kak proizvodni program odstopil lendavskemu območju, katerega del je narodnostno mešan in obmejen. Poti niso bile zaman, kajti pogovori s tovarno kozmetičnih in kemičnih izdelkov Ilirija Vedrog so bili plodni. Direktor te delovne organizacije nam je povedal, da za zdaj še niso zaokrožili finančne konstrukcije (zbrali vsega potrebnega denarja), vendar bodo skušali proizvodni program izdelave sveč in čistil za obutev preseliti na lendavsko območje. Da gre zares, kaže tudi resna obravnava in odobritev dela denarja za sofinanciranje projektna dokumentacije komisije republiškega izvršnega sveta za skladnejši regionalni razvoj.

Tovarna, ki naj bi jo zgradili najkasneje do konca leta, bo predvidoma imela okrog 4 tisoč kvadratnih metrov pokritih površin, stala pa bo na zemljiškem kompleksu Ine Nafta v Petišovcih, torej na območju manj razvite krajevske skupnosti, zato bodo investitorji deležni nekaterih olajšav, kar bo (ali pa je) še dodatna spodbuda za to lokacijo. Sicer pa je območje, ki spadajo med nerazvita, še več, recimo v Dobrovniku, vendar je bila odločitev za Petišovce odločilna tudi zaradi Ine Nafta. Ta je namreč sklenila, da investitorju odstopi 2 hektarja svojega zemljišča. Novi objekt bodo lahko priključili na energetsko omrežje Ine Nafta, prav tako pa je možnost uporabe industrijskega tira železnice. Seveda pa se ob vsaki naložbi postavljajo razna vprašanja. Tako so se »zdramili« varstveniki okolja z vprašanjem, ali morda ne gre za »umazano« industrijo, ki se je hočejo Ljubljančani znebiti. Nekaj resnice v tem prav gotovo je! Res pa je tudi, da bo, kot zatrjujejo, tehnološki proces moderniziran in tudi iz ekološkega vidika ne bo negativno vplival na okolje.

V obdobju, ko v lendavski občini išče delo več kot 500 delavcev, to obrat Ilirije Vedrog velika pridobitev, saj bo delo dobilo okrog 100 delavcev. Glede na to, da pri tej naložbi gre za kemično industrijo, pa seveda pri zaposlovanju ne bodo mogli gledati le na socialno stanje interesentov, ampak bo dan poudarek strokovnosti.

Š. Sobočan

Večji poudarek obmejnemu sodelovanju

O obmejnem sodelovanju soboške občine s sosednjimi državami je zadnje čase veliko govora. Splošna ugotovitev je, da organizacije združenega dela, družbenopolitične organizacije in društva v glavnem uresničujejo pet let stara stališča zborov skupščine občine. Na republiški in zvezni ravni pa nanje ni bilo odziva. V soboški občini ugotavljajo, da se sodelovanje s sosednjo LR Madžarsko poglablja in povečuje, čeprav je obseg blagovne menjave v naši zunanjetrgovinski politiki še naprej limitiran. Tako, denimo, oskrbi blagovnice v Szombathelyu ni priznan status višje oblike gospodarskega sodelovanja. Po drugi strani pa z Avstrijo ni dosežen bistven napredek, saj zaradi premajhne pripravljenosti druge strani ni vzpostavljen maloobmejni blagovni promet. V sodelovanju s sosednjimi državami pa so še vedno neizrabljene možnosti tudi na drugih področjih, predvsem v kmetijstvu in živilskopredelovalni industriji.

V soboški občini sicer pozdravljajo utečene oblike stikov, še posebno obmejnih krajev, na področjih kulture in telesne kulture, vendar opozarjajo, da je obvezna menjava dinarjev ob izhodu iz države na Madžarsko precejšnja ovira za nadaljnje načrtovanje akcij. V maloobmejnem prometu z Avstrijo nista usklajena obseg uvoza blaga in dovoljen iznos dinarjev. Predlagana širitev območja maloobmejnega pasu na

vso soboško občino tudi še ni sprejeta. Nesporno je, da bo treba posebno pozornost nameniti sklepanju in širitvi višjih oblik gospodarskega sodelovanja organizacij združenega dela, kot so sozd ABC Pomurka, Mura, ZGEP Pomurški tisk, SGP Pomurje, Sobota in druge, s podobnimi organizacijami na Madžarskem in v Avstriji. Še večjo podporo dobivajo neposredni stiki krajev ob meji ter obmejnih krajevnih skupnosti

in društev. Povečevali naj bi tudi obseg sodelovanja v kmetijstvu in raziskovalni dejavnosti. Tu pričakujejo konkretnije rezultate od KZ Panonka, KG Rakičan in Živinorejsko-veterinarskega zavoda.

Za hitrejši razvoj obmejnega sodelovanja pa bo nujno še bolj razvijati gospodarstvo obmejnih območij soboške občine, predvsem Goričkega, s poudarkom na razvoju kmetijstva in turizma. Posebnega pomena je tudi usklajevanje nekaterih dolgoročnih razvojnih zasnov obmestnih območij Monostra in Železne županije s podobnimi dokumenti v soboški občini. Zato naj bi se še bolj medsebojno seznanjali z dolgoročnimi razvojnimi programi obmejnih območij, saj bi to prispevalo k usklajenemu razvoju gospodarstva in infrastrukture ter skupnemu reševanju ekološke in druge problematike ob meji.

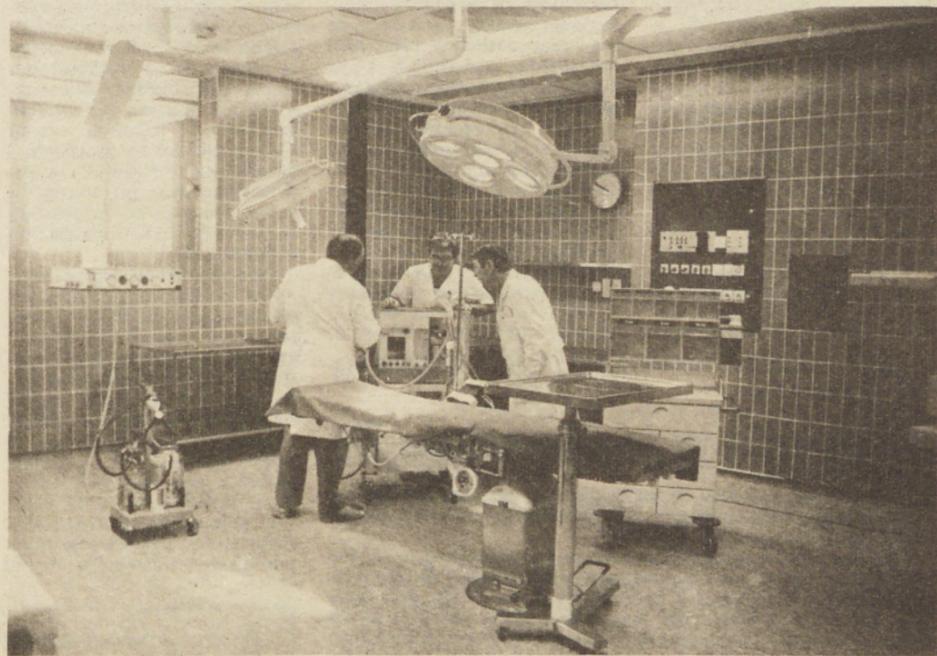
Milan Jerše

DIAGNOZA ZNANA — KAKO POZDRAVITI TEŽKEGA BOLNIKA

Omejitveni ukrepi, ki so predmet nenehnih kritik, so kajpak močno prizadeli tudi zdravstvo, ki se tako in tako že nekaj časa ubada s težkim materialnim položajem. Posledice interventnih zakonov pa se kažejo ne le pri omejevanju sredstev za zdravstvo, temveč tudi pri omejevanju samoupravnega odločanja. Za ublažitev teh ukrepov so bile zdravstvene organizacije primorane sprejeti nekatere ukrepe pri usklajevanju programov z materialnimi možnostmi. Večina teh pa je ostajala na papirju. Tako se je pomursko

zdravstvo ob koncu lanskega leta znašlo v nezavidljivem materialnem položaju. Vse štiri pomurske občinske zdravstvene skupnosti so namreč končale lanskeleto poslovanje z izgubo v znesku 1.473.205.000 dinarjev (OZS Murska Sobota 563, OZS Lendava 485, OZS Ljutomer 152 in OZS Gornja Radgona 272 milijonov dinarjev). Vzroka izgub pa ne gre v celoti pripisati objektivnim razlogom, temveč (in predvsem) povečani finančni obveznosti v odplivu. Ta namreč znaša 6,4 milijarde dinarjev. Izvajalske zdravstvene organizacije so

sicer lansko leto končale brez izgub, le Splošna bolnišnica Murska Sobota ni oblikovala dogovorjenih skladov (rezervnega in stanovanjskega). Prav gotovo pa bi bil lahko poslovni uspeh boljši, če bi uspeli znotraj pomurskega zdravstva izboljšati odnos med bolnišnico in osnovnim zdravstvom ter z boljšo organizacijo dela dosledneje obravnavati občane v osnovni in specialistični dejavnosti ter imeli selektivnejši in restriktivnejši odnos — v skladu z veljavni medicinskimi indikacijami.

Operacijska soba v novem kirurškem bloku je pripravljena za operativni poseg. Ti se bodo začeli že 4. aprila, ko se bo kirurgija preselila v nove prostore.

Z ukrepi pomagati zdravstvu

Vse težji položaj zdravstva terja nujne ukrepe tako od uporabnikov kot izvajalcev, da bi ohranili sedanjo raven zdravstvenega varstva. Sicer pa v bistvu ne gre za povsem nove ukrepe, temveč racionalizacijo programov, ki jih doslej niso dosledno izvajali. Gre tudi zato, da s sprejetimi ukrepi in aktivnostmi uskladijo programe zdravstvenega varstva z razpoložljivimi materialnimi možnostmi v letošnjem letu. Ti enotni ukrepi, o katerih so delegati razpravljali na zadnjih zasedanjih občinskih zdravstvenih skupnosti Pomurja, imajo kratkoročni in dolgoročni značaj. Sicer pa se ukrepi nanašajo predvsem na štiri področja. To je obvladovanje razvoja zdravstvenih zmogljivosti, organiziranost PZC in zdravstvenih skupnosti, racionalizacijo programov zdravstvenega varstva in pa obveznosti uporabnikov zdravstvenega varstva. Ukrepi pri obvladovanju razvoja zdravstvenih zmogljivosti predvidevajo, da mora PZC Murska Sobota do konca marca pripraviti konkreten program nujnih zaposlitev, ki mora biti usklajen z možnostmi občinskih

zdravstvenih skupnosti Pomurja. V Splošni bolnišnici Murska Sobota so s prvim marcem začeli urediti, da bi dalj časa prisoten ukrep, to je spremenjena organizacija dežurne službe, katere namen je zmanjšati število ur zunaj rednega delovnega časa in dosledno spoštovanje 42-urnega delovnega tednika. S tem bodo predvidoma zmanjšali število dežurnih ur za 28 odstotkov. Za takšen način dela so se odločili kljub strokovnim ugovorom nekaterih predstojnikov oddelkov. Tako se bo namreč število izvajalcev v dopoldanskem času zmanjšalo zaradi koriščenja prostih dni od nedeljskega in popoldanskega dela ob delavnikih. Proste dneve bodo koristili praviloma naslednji dan oziroma ob sobotah, ko je zmanjšan obseg dela. Zmanjšano število izvajalcev v dopoldanskem času bo na nekaterih oddelkih povzročalo težave. V bolnišnici pravijo, da si bodo prizadevali, da obdržijo enako raven zdravstvenega varstva. Takšna oblika dvoizmenke dela pa pomeni neovnoten delovni čas, saj ta znaša na nekaterih oddelkih 7, na drugih pa 8

ur. S preselitvijo kirurgije v Rakičan pa bo možnost za enoten delovni čas za vse oddelke. Kirurgijo bodo namreč preselili v Rakičan v ponedeljek, 4. aprila 1988. Med pomembnimi ukrepi, ki čakajo izvajalce, sta problematika samoupravne organiziranosti Pomurskega zdravstvenega centra ter izboljšanje odnosov med bolnišničnim in osnovnim zdravstvom.

Večji prispevek kmetov

Lanskoletna široka razprava o sistemu zdravstvenega varstva kmetov v Sloveniji je pokazala, da bi morali imeti v republiki enotno prispevno stopnjo kmetičkih zavarovancev. Tako idejo so podprli tudi v Pomurju, kjer je največ kmetičkih zavarovancev. Ugotovljeno je bilo, da so znašali prispevki kmetičkih zavarovancev lani v soboški občini 304 milijone dinarjev, za zdravstveno varstvo pa so porabili 2.521 milijonov dinarjev. To pomeni, da so s prispevkom pokrivali le 12 odstotkov. V prejšnjih letih je bil ta odstotek nekoliko višji in je znašal blizu 23 odstotkov. Zato so se v Pomurju enotno dogovorili, da se bo prispevna stopnja od KD povečala od laniških 32 odstotkov na letošnjih 50 odstotkov. Po predvidevanjih bi tako letos iz naslova kmetičkih prispevkov zbrali okrog 910 milijonov dinarjev, s čimer bi dosegli vsaj 20 odstotkov pokrivanja stroškov zdravljenja kmetov z njihovimi prispevki.

Še denar za naložbe

Kljub izredno težkemu materialnemu položaju zdravstva ne bi smeli mimo nujno potrebnih vlaganj. Znano je, da so zadnjih nekaj let naložbena sredstva vlagali v kirurški blok in zato ostalo zdravstvo ni imelo omembe vrednih naložb. Dejstvo pa je tudi, da še vedno ni končano opremljanje kirurškega bloka, pojavljajo pa se nujne potrebe zaradi utesnenosti tudi v drugih tozidih, iztrošenosti opreme itn. Zadnjih nekaj let smo imeli v prispevni stopnji 0,60 odstotka prispevka za gradnjo kirurgije. Stališče osrednjega gradbenega odbora je bilo, da bi to stopnjo obdržali zaradi večjih stroškov in obračunavanja minimalne amortizacije kirurškega bloka. Na podlagi tega sklepa je investitor nadaljeval tudi z uvoznimi postopki za nabavo opreme in nekatera oprema je tik pred nakupom, zagotoviti pa je potrebno dinarska sredstva. Del predvidene opreme pa je bilo tudi potrebno odložiti v leti 1989 in 1990. Zato bi bilo nujno, da bi omenjeno stopnjo za naložbe še naprej združevali v tem srednjeročnem obdobju.

KAKO DRAGA JE SLOVENIJA ZA BOLNEGA POMURCA

Če si bralec, ko prebere naslov, zamomlja: »Spet trošenje besed in časopisnega papirja, mi ne smemo prav nič šteti v slabo. Tisti, ki prebirajo zapisano o zdravstvu, prav dobro vedo, da že leta pišemo o tako imenovanem odplivu. O njem vsako leto ob analizi letnega poslovanja zdravstvenih interesnih skupnosti razpravljajo delegati zdravstvene skupščine, frontna organizacija, izvršni svet in še kdo. In rezultat: iz leta v leto, od razprave do razprave se ponavljajo enake ugotovitve (pripomnimo, da to nikakor ni le posebnost teh razprav). Sprejemajo se sklepi in ukrepi za »rešitev problema«, ki pa ga ni in ni mogoče »rešiti«. Kljub že toliko povedanemu in zapisanemu pa moramo razgledati tudi drugo, manj znano plat »problema«.

Pomurske zdravstvene skupnosti — več radgonska, ljutomerska in lendavska kot soboška (seveda v razmerju) — dajejo milijarde za zdravstvene storitve, ki so jih za Pomurje opravile zdravstvene organizacije zunaj regije. Strokovni delavci interesnih skupnosti pa vedno znova opozarjajo, da to prav pošteno siromaši domačo blagajno, nekateri pa tudi močno žugajo, češ, kaj vam je treba iskati slastnejšega kruha drugje, če pa je tudi doma dovolj dober. Če pa si ga kdo res tako želi, naj tudi sam plača iz svojega žepa (plačuje se razlika v ceni zdravstvenih storitev). Pa vendar večini povprečnih Pomurcev le ni treba povešati glave, saj si v svoji skromnosti še vedno ne želijo slajšega, tujega, ampak le zdravlja. Razčlemba odpliva namreč kaže, da je neupravičenega odpliva, posebno v soboški občini, malo in da je velike denarce treba dati za upravičen odpliv.

Pomurci torej gredo v zdravstvene ustanove po Sloveniji predvsem zato, ker doma ni strokovnjakov ali pa potrebne opreme (na primer pomankanje gastrokropov) in inštitucij za zdravljenje določenih bolezni. Deloma jih ne premoremo zaradi nerazvitosti regije, ki jih tudi ne more vzdrževati, deloma pa zaradi dogovorjene delitve dela. S samoupravnim sporazumom je namreč določeno, da posamezne zdravstvene ustanove smejo (tudi lahko) oziroma ne smejo opravljati določenih zdravstvenih storitev (na primer PZC ne more zdraviti nevroloških bolezni). Taki delitvi dela gleda na bolezensko sliko v Sloveniji nimamo kaj očitati, prav tako tudi zasnovi in zgraditi posameznih namenskih inštitucij (nekateri s skupnim denarjem cele Slovenije). Spotikamo pa se ob tisto stran delitve, ki siromasi za tako revne regije glede na raznovrstnost zdravstvenih oddelkov. Strokovni delavci pomurskih zdravstvenih skupnosti namreč vedo povedati, da so storitve v drugih zdravstvenih organizacijah tudi do 40 in več odstotkov dražje kot doma (na primer specialistični pregled v domači zdravstveni organizaciji in zunaj regije, seveda za različno bolezen). Še posebej no pa so visoke cene za tiste zdravstvene storitve, ki jih ne moremo primerjati, oziroma jih določena zdravstvena ustanova opravlja za vso Slovenijo. Delitev dela je torej zamišljena in dogovorjena, da bi ustvarili usklajen slovenski prostor dobrega zdravstvenega varstva, vendar pa tudi dovoljuje prehlivanje sredstev iz posameznih regij v zdravstvene centre. Razlike v cenah zdravstvenih storitev poznamo, vendar pa nekatere zdravstvene inštitucije poznajo še drugje cene, npr. v domače bolnike in višje za bolnike iz drugih regij. S trženjem žije za domače bolnike in višje za bolnike iz drugih regij. S trženjem zdravstvenih storitev rešujejo domačo zdravstveno skupnost in še bolj potapljujejo utapljujejo se v denarnih težavah.

In če se ob koncu spomnimo lanskoletnega nastopa predsednika republiške zdravstvene skupnosti na seji radgonske zdravstvene skupnosti, je bil le-ta močno presenečen in osupel nad tem, kako se v Pomurju govori o »odplivu« (zavrnil je že sam pojem). Ter nad tem, da so ukrepi (komisijški pregledi inštitucij za nujno zmanjšanje). Kot da Pomurje ne bi bilo del Slovenije, je dejal. Raznim ukrepom in komisijškimi odobravanjem napotice seveda ne plaskamo nič slona, vemo stiskami odobravanjem napotice seveda ne plaskamo nič slona, vemo pa tudi, da biti del Slovenije še ne pomeni, da si ni treba prizadevati za enotnejši (usklajenejši) slovenski prostor zdravstvenega varstva. Majda Horvat

PREMALO SKRBIMO ZA LASTNO ZDRAVJE

V zadnjem času vse bolj ugotovljamo, da premalo skrbimo za lastno zdravje. Navadno začnemo o tem razmišljati šele, ko se začnejo kazati bolezenska znamenja ali pa se znajdemo v postelji in ne moremo več delati. Pozabljamo na znano geslo »zdrav duh v zdravem telesu«, torej pozabljamo tudi na telesne vaje, rekreacijo, premalo hodimo v planine in na prehode ter se vse preveč vdajamo raznim razvadam, kot so alkohol, kajenje in tabletomanija. Pozabljamo tudi na občasne preventivne preglede, pri katerih bi lahko pravočasno odkrili bolezen in jo ozdravi-

li. Vse to pa seveda povečuje zdravstveni dinar, ki ga je že tako zdaleč premalo. Pri tem je sicer nekaj izjem, kot denimo soboška krajevna skupnost Partizan, kjer že štiri leta obstaja klub za merjenje krvnega tlaka, pred dnevi pa so organizirali tudi preventivni pregled na Zavodu za socialno medicino in higieno v Murski Soboti. Žal so to le redki zgledi, ki pa bi jih morali posnemati. Nasploh pa bi morali več skrbni nameniti zdravstveni vzgoji s predavanji in preventivnimi pregledi, ki so veliko cenejši kot bolnišnično zdravljenje.

Kakšen bo položaj zdravstva letos?

Program zdravstvenega varstva v Pomurju za leto 1988 v bistvu ne more biti drugačen kot lani, saj se patologija prebivalstva s svojimi značilnostmi ne bo spremenila. Vendar kaže, da tudi za ta minimalni program ne bo dovolj denarja. Razlogov za to je več.

Predvsem je potrebno pokriti izgubo v zdravstvenih skupnostih iz lanskega leta. Sredstva za zdravstvo bodo po resolucijskih usmeritvah morala zaostajati za rastjo dohodka v gospodarstvu za osem indeksnih točk, pojavljajo se novi stroški z zaščito pred aidsom, likvidnost je izredno slaba itn. Na tak nezavidljiv položaj pomurskega zdravstva so bili na sejah občinskih zdravstvenih skupnosti opozorjeni tudi uporabniki ter predlagane pobude za aktivnosti v občinah in širšem slovenskem prostoru. V vseh zdravstvenih skupnostih in zdravstvenih organizacijah je potrebno takoj sprejeti dodatne konkretne ukrepe in aktivnosti za usklajevanje programov z materialnimi možnostmi. Izguba iz lanskega leta ne bi smela bremeniti letošnje dovoljene porabe za zdravstvo — ali se letošnja za toliko

poveča, ali pa združeno delo dodatno zbere toliko sredstev neposredno za izvajalske zdravstvene organizacije. Takoj je potrebno dati pobudo za spremembo 95. člena Družbenega dogovora o temeljih plana SR Slovenije, to je, da bi se najmanj 50 odstotkov sredstev republiške solidarnosti namenilo za zdravstvo v občinah, ki to solidarnost prejemajo, saj v lanskem letu zdravstvo ni imelo nič od republiške solidarnosti. Kolikor je ta večja, toliko manj sredstev je potrebno združiti v gospodarstvu, kar je sicer pozitivno, vendar pa se na ta način ne odpravljajo velike razlike v razvitosti zdravstva med slovenskimi regijami, kar pa ima zdravstvena skupnost Slovenije v planskih dokumentih zapisano kot prednostno nalogo. S položajem v zdravstvu je potrebno takoj in sprti na ustrezen način seznanjati ter povečati zdravstveno vzgojo in na ta način vplivati na večjo skrb za lastno zdravje in na njihovo presojo v zvezi z odločitvami pri iskanju zdravstvene pomoči v regiji in zunaj nje.

Tekst: Feri Maučec
Foto: Nataša Juhnov

OBČINSKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST MURSKA SOBOTA

Na podlagi sklepa 2. seje komisije za podelitev priznanj in nagrad ter 5. člena PRAVILNIKA o podeljevanju priznanj in nagrad Občinske izobraževalne skupnosti Murska Sobota

RAZPISUJE NAGRADE IN PRIZNANJA

za izredne uspehe na vzgojno-izobraževalnem področju v občini, ki prispevajo k napredku pedagoške prakse in teorije ter za dosežke na področju podružbljanja vzgoje in izobraževanja za leto 1987.

Prijave bo zbiral Občinska izobraževalna skupnost Murska Sobota, Titova 24.

Rok za prijavo je 30 dni od dneva objave.

Plače zaostajajo

Pomurske zdravstvene organizacije, ki so lani kljub objektivnim in subjektivnim težavam uspeli doseči nekatere ukrepe pri preustroju zdravstva — to se je pokazalo v zmanjšanju obsega dražjih bolnišničnih storitev in povečanju obsega v osnovnem zdravstvu, posebej pa velja omeniti zmanjšanje števila prevoženih kilometrov pri reševalnih prevozih v ZD Murska Sobota za 19,5 odstotka — pa pri osebnih dohodkih zaostajajo za 10 odstotkov za drugo najslabšo slovensko regijo in za 20 odstotkov za povprečnimi osebnimi dohodki v zdravstvu SR Slovenije. Res je sicer, da so po osebnih dohodkih tudi v drugih gospodarskih in negospodarskih panogah v Pomurju na repu v Sloveniji, vendar pa je to tudi eden od razlogov, da je od drugod težko dobiti zdravstvene delavce v Pomurje, četudi so brezposelni.

V lanskem letu se je spremenil obračunski sistem, zato primerjava gospodarskih dosežkov z letom prej ni povsem realen podatek, pravijo v občinskem komiteju za družbeno planiranje, kjer so letos pohiteli in v dobrih desetih dneh po oddaji zaključnih računov pripravili informacijo o gospodarstvu. Celotni prihodek gospodarstva lendarvske občine je bil v lanskem letu višji za 99,5 odstotka, porabljena sredstva za 94,3, dohodek se je povečal za 129,3 odstotka, čisti dohodek je bil višji za 111,9 odstotka, povprečni osebni dohodki pa so v lanskem letu znašali 234.956 dinarjev, kar je za 130 odstotkov več.

O rezultatih lanskega gospodarjenja so v petek razpravljali

na seji občinskega izvršnega sveta. Z dosežki seveda niso zadovoljni, saj je odstotno povečanje prihodka nižje od rasti cen industrijskih izdelkov. Seveda je to predvsem posledica nižje rasti industrijske proizvodnje, ki se zdaleč ni taka, kot so jo načrtali z občinskimi razvojnimi dokumenti, ampak je bila lani v povprečju višja le za 1,9 odstotka. Na tako (nizko) povprečje je vplivalo zlasti poslovanje ob koncu leta, ko je — kot kaže — gospodarstvu zmanjkovalo sapa. Prav gotovo posledica nepremišljenih interventnih ukrepov! Lani so industrijsko proizvodnjo povečali v

Kmetijci prekosili industrijo

Naftinem tozdu Rafinerija, saj so predelali več kot 500 tisoč ton nafte oziroma za 3,2 odstotka več; v Varstrojevih tozdih Tovarna varilne opreme so količino izdelkov povečali za 26 odstotkov in v Varisu za 7,5 odstotka. Tudi v dolgovaški Opekarni so naredili za 14,5 odstotka več opečnih izdelkov. V Lekovem obratu Gentamicin pa so proizvodnjo povečali kar za 71 odstotkov. Tudi v lendarvskem gradbeniku so lani dobro poprijeli za delo, saj so število delovnih ur povečali za 41 odstotkov.

Med temeljnimi organizacijami, ki so lani dosegle dobre poslovne uspehe, pa je na vidnem mestu tudi tozd Poljedelstvo in govedoreja Lendava, ki sicer posluje v okviru Kmetijskega gospodarstva Rakičan. S svojimi rekordnimi pridelki, na primer pšenice 61 stotov in koruze 87 stotov na hektar, je imel velik vpliv na povprečno rast kmetijske proizvodnje, ki je bila zaradi tega višja za 7 odstotkov. Tozd Poljedelstvo in govedoreja je razporedil za akumulacijo največ

denarja, in sicer 841 milijonov 643 tisoč dinarjev, kar je za 71 milijonov več, kot je za te namene lahko dala sicer lani uspešna temeljna organizacija Naftne Rafinerija.

Žal pa so v gospodarstvu lendarvske občine, kar zadeva poslovanje v lanskem letu, tudi senčne strani. Poleg že omenjene (nižje) rasti industrijske proizvodnje so tu še izgube. Naftina tozda Petrokemija in Strojne delavnice sta »prigospodarila« 4 milijarde 370 milijonov 819 tisoč dinarjev negativnega rezultata. Izgubo so ob zaključnem računu uspeli pokriti s sredstvi rezerv in v breme revalorizacijskih odhodkov. Gospodarstvo lendarvske občine je še vedno tudi pretežno usmerjeno na domači trg, saj je lani ustvarilo z izvozom na tuje le 6,5 odstotka celotnega prihodka, kar je manj kot leto prej. Na tako stanje je močno vplivala Planika Turnišče, ki je lani na tujem iztržila le 60 odstotkov od vrednosti izvoza v letu 1986. Tudi Nafta je prodala na tuje manj, in sicer za 17 odstotkov. Š. Sobočan

ODKRITO IN SAMOKRITIČNO O TEŽAVAH V DOMAČI OBČINI IN REPUBLIKI

V Ljutomeru so za učinkovitejšo ZK

Razprava na redni letni seji konference ljutomerskih komunistov se je dotaknila aktualnih problemov v domači občini, pa tudi širših družbenopolitičnih in gospodarskih problemov.

Oglašali so se komunisti iz združenega dela (Ljutomerčan in Marles) ter opozarjali na neizpolnjevanje sprejetih sklepov, ki da veljajo samo za nekatere. Rudi Sever je poudaril, da je skrajni čas, da postane Zveza komunistov učinkovitejša, kajti le tako bodo lahko ustavili vse pogostejše izstopne iz te organizacije. Tudi republiški gost Silvo Komar je opozoril na nujnost pridobivanje širše javnosti, njeno podporo pa bodo dobili le z javnim načinom delovanja.

Prav tako je dejal, da je potrebnih več »takojšnjih rezultatov«, konference pa da bi morale biti »inventura lastnega prepričanja«. Opozoril je prisotne, da je v Ljutomeru vse preveč takih razprav, ki odvracajo od resničnih problemov (dokaz so tudi številne razprave na omenjeni konferenci ZK, ki so bile posvečene pisanju o JLA in javnemu nastopanju ljutomerskih mladincev). Eden takih je gotovo pomanjkanje strokovnih kadrov, ki je izrazilo prav v ljutomerskem združenem delu. O tem je spregovorila Frančka Vidovič in omenila, da je v zadnjem času samo iz Tehnostroja odšlo 14 strokovnjakov ter da brez usposobljenih kadrov ne bo napredka občine. O razvoju občine in odnosu republika—občina je spregovoril Zlatko Zdovc (iz ene najuspešnejših OO ZK, OŠ Cvetko Golar) in dejal, da samo denar iz

solidarnostnih skladov ne bo rešil gospodarstva občine, prav tako pa ne moremo pričakovati razvoja, če bodo naši programi dela iz leta v leto skromnejši.

Ljutomerski komunisti so v svojih razpravah večkrat omenili, da naj se poiščejo krivci za storjene napake na republiški in občinski, pa tudi zvezni ravni. Tako je na primer Silvo Potočnik (sis družbenih dejavnosti) zanimalo, za koliko se je povečala akumulacija zaradi zadnjih ukrepov zvezne vlade. Prav tako trdi, da o strokovnosti ne moremo vedno odločati na samoupravni način.

Prevladovalo je prepričanje, da bo tudi v ljutomerski občini potrebno še marsikaj storiti, če hočejo imeti Zvezo komunistov, v katero bodo ljudje vstopali s ponosom. Prvi pogoj za to pa so spremenjene metode dela.

Bernarda Peček

ELEKTRO-KONTAKT ZAGREB
TOZD ELEKTROMATERIAL
LENDAVA

OBJAVLJA
prosta dela in naloge

PRAVNIKA

(za določen čas, nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

POGOJI:

- višja izobrazba pravne ali upravne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj s pravnimi zadevami
- 3 mesece poskusnega dela

Delovno razmerje sklenemo tudi s PRIPRAVNIKOM.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov:
ELEKTRO-KONTAKT ZAGREB
TOZD ELEKTROMATERIAL
Kolodvorska 8
69220 LENDAVA

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Znanje in kultura — najboljša naložba

Letošnja programsko-volilna seja ZKS Gornja Radgona, ki je bila v petek, 18. marca 1988, v Domu gasilcev in civilne zaštite, je bila zares dobro pripravljena. Namesto standardne razprave o minulem delu in napakah (ki se pojavlja bolj ali manj v enaki obliki na vseh konferencah) so večino časa na radgonski konferenci komunistov namenili problemu izobraževanja in kulture. Dvorana je bila skoraj pretesna za vse delegate in druge povabljene — ravnatelje in učitelje osnovnih šol, kulturne delavce, goste »iz republike« (izvršni sekretar P CK ZKS Silvo Komar, sekretar RK SZDL Geza Bačić) in druge.

Vsi povabljeni so že prej prejeli obsežno gradivo in z njim dobro pripravljene teze za razpravo z naslovom Znanje in kultura — neločljive sestavine našega življenja, samoupravnega razvoja, procesa samoosvobajanja in moralne osveščenosti. V njih so se sestavljali (Melita Bakračević,

Mira Marko, Terezija Šegula, Roman Sluga in Dušan Zagorc) dotaknili vse težjega materialnega položaja družbenih dejavnosti, še posebej prosvetnih delavcev, s tem pa je tudi povezana vse slabša idejnost pouka, prav tako pa je čutili pomanjkanje nekdanje zavzetosti in ustvarjalne vloge pedagoških delavcev.

Sledila je bogata razprava, v kateri so sodelovali tako učitelji kot strokovni delavci, s svojim prispevkom pa sta jo obogatila tudi Evgen Emri in Geza Bačić.

Ker nam pomanjkanje prostora ne dopušča, da bi razprave tudi predstavili (čeprav bi si to zaslužile) le še imena novih članov občinskega komiteja ZK. To so Marija Kuzma (Zdravstveni dom), Franc Kovačić (Avtoradgona) in Jože Makovec (Mercator Sloga). Delegati za zvezno konferenco ZK so Manja Kurbus, Zdravko Stolnik in Herbert Šefer.

Bernarda Peček

MURA

TOVARNA OBLAČIL IN PERILA
MURSKA SOBOTA
69000 MURSKA SOBOTA
IVE LOLE RIBARA 2

Komisija za delovna razmerja pri Delovni skupnosti skupnih služb

objavlja

proste delovne naloge:

— VODJA RAČUNOVODSTVA v finančno računovodski službi

Pogoji:

višja izobrazba ekonomske smeri in 4 leta ustreznih delovnih izkušenj

— GOSPODAR

Pogoji:

srednješolska izobrazba ekonomske ali kmetijske smeri in 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati morajo imeti poleg navedenih pogojev še organizacijske sposobnosti za vodenje službe in razvijanje dobrih medsebojnih odnosov.

Pisne prijave z dokazili pošljite kadrovski službi DO Mura v 8 dneh po objavi razpisa.

MURA BLAGOVNICA MODA = MBM = MURA BLAGOVNICA

mbm = mura blagovnica moda = mbm

moda = mbm = mura blagovnica moda

DNEVI MURE V BLAGOVNICI

OD 24. 3. do 2. 4. '88

ŠIROKA PONUDBA IZ PROGRAMA IZDELKOV MURE

POMLAD — POLETJE '88

posebna ponudba mladinskega programa

MODNA REVILJA bo

25. 3. ob 16³⁰ v Blagovnici

strokovni nasveti Murinih kreatorjev

vsak dan razen sobote

med 16^h in 18^h na oddelku MBM

Ob istem času bodo, na osebno željo strank, manekenke in manekeni prikazovali modele.

Posebno ugoden nakup nekaterih proizvodov

ZA KUPCE MURINIH IZDELKOV POSEBNO PRESENEČENJE

Vabita Vas

TOZD IZBIRA VELETRGOVINA

MURA
MURSKA SOBOTA

Porrošnik
MURSKA SOBOTA

NA SEJMU V VERONI

Več kot polstoletna tradicija na področju selekcijskega in rejskega dela pri vzreji goveda lisaste pasme v Pomurju je obrodila bogate sadove. Zanimanje za kakovostno plemensko živino se iz leta v leto povečuje in zanjo se v zadnjih letih vse bolj zanimajo tudi tuji kupci. Izvoz plemenskih telic v Italijo je postal že tradicija, v sozdu ABC Pomurka pa načrtujejo, da bodo že čez tri leta izvozili letno na najzahtevnejše evropsko tržišče okrog 2 tisoč plemenskih telic. S plemenskimi telicami so se pomurski rejci tudi letos predstavili na kmetijskem sejmu v Veroni, kjer so razstavili 9 brejih in 6 nebrejih plemenskih telic. Foto: Ludvik Kovač.

Odlični rezultati kletarjev

Društvo vinogradnikov Prekmurjskih goric »Goričko« je organiziralo vsakoletno društveno ocenjevanje vin. Kljub lanskoletni točji so vinogradniki prinesli 65 različnih vzorcev belih in 1 vzorec rdečega vina. Vino je ocenjevala komisija priznanih slovenskih enologov v sestavi: mag. Jože Protner, mag. Anton Skaza, Slavko Zalar, dipl. inž. agr., Alojz Filipič, dipl. inž. agr. in Jani Godec, inž. agr. Med belimi mešanimi vini je bilo ocenjenih 38 vzorcev, povprečna ocena je bila 16,9 točke od 20 možnih, 23 vzorcev pa je dobilo več kot 17 točk. Najboljše so bili ocenjeni vzorci naslednjih vinogradnikov: 17,6 točk sta dobila Stefan Cipot (Moravske gorice) in Janez Kerčmar iz Sebeborca, 17,4 pa so dobili Vinko Sabotin, Strehovske gorice, Ernest Kerčmar in Franc Farič, Sebeborci. Med laškimi rizinji je bilo ocenjenih 17 vzorcev, povprečna ocena je bila 17,1 točke, najboljšo ocenjeno je bilo vino Jožeta Šiftarja, Strigovske gorice z oceno 17,7 točke, 17,6 točke pa so dobili Janez Kodila, Strehovske gorice, Zoltan Škerlak, Stanjevič in Jože Puhar, Bugojina. Trinajst vzorcev je dobilo oceno več kot 17 točk. Med b. pinoti (borgundci) so bili ocenjeni trije vzorci. Najvišjo oceno 17,9 točk sta dobila Jože Brunec, Filovci in Kotoman Varga, Selo. Med starimi vini pa je najvišjo oceno in sicer 18,1 točke dobil vzorec renskega rizinga letnik 1986 Štefana Karbe iz Petrovca. Ernest Novak

ENOTA KLET TOZDA RADGONSKE GORICE KK GORNJA RADGONA PREJELA VISOKO REPUBLIŠKO PRIZNANJE

Jesenkovo priznanje za domače kvasovke

Kdor hoče v današnjem času uspeti, mora znati uporabljati znanje — tega pa je največ prav na univerzah, zato je skoraj nujno, da se strokovnjaki iz prakse ter strokovnjaki z univerz povežejo in tesno sodelujejo.

To so spoznali tudi na Kmetijskem kombinatu Gornja Radgona, saj sodelujejo z mnogimi mariborskimi in ljubljanskimi fakultetami. Enota Klet tozda Radgonske gorice že vrsto let sodeluje z Biotehniško fakulteto iz Ljubljane, že osem let pa s Katedro za vinarstvo in profesorico Slavico Šikovec poskuša pridobiti najboljše domače kvasovke, ki so potrebne za vrenje šampanjca oziroma penecnega se vina, ki ga v Gornji Radgoni pridobivajo po originalni šampanjski metodi.

Po dolgoletnem delu in prenašanju izsledkov znanosti v prakso so dobili kvasovko, za katero lahko trdijo, da je enakovredna uvoženim francoskim.

V ponedeljek, 14. marca 1988, so predstavniki radgonske šampanjske in druge kleti prejeli Jesenkovo priznanje, ki ga Biotehniška fakulteta vsako leto podeli petim zaslužnim prenašalcem izsledkov znanosti v uporabno prakso. Velike zasluge pri tem uspehu ima vodja ter priznani enolog Alojz Filipič. Po zaslugi te kvasovke je zlata radgonska penina postala šampion leta na vinskem sejmu (1984 letnik) Bernarda Peček

Letos blizu 6 tisoč ha komasacij

Sodeč po programu usposabljanja zemljišč za obdobje 1986—1990 v letu 1988 na vodnem območju Mure lahko letos pričakujemo obsežna dela na tem področju. Kaže, da imajo v vseh štirih pomurskih občinah precej načrtov, ki naj bi pospešili izvajanje hidromelioracij in agromelioracij ter v končni fazi tudi komasacij. Najprej pogled v občino Gornja Radgona, kjer je tamkajšnja kmetijska zadruga investitor ureditvena območja Spodnji Ivanjci—Ivanjševci in Dragotinci I. Gre za 470 hektarjev osuševalnih površin, kjer predvidevajo komasacije, poleg tega pa bo Kmetijski kombinat Radgona oziroma VG Kapela TOK Kooperacija zagotovila ureditev 150 hektarov zemljišča na območju Turjanci—Hrastje—Mota.

V lendavski občini naj bi letos usposobili 981 hektarjev zemljišč, pri čemer je glavni investitor Kmetijska zadruga Lendava. Načrtujejo, da bodo osušili ureditvena območja Ložič, Gospoko—Grudje in Renkovi, na območju Turnišče II pa bi opravili namakalna dela na 250 hektarjih. Z namakalnimi deli se bo ukvarjalo tudi Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, in sicer na 400 hektarjih zemljišč. To so: Dobrovnik, Ginjevec in Zitkovci, medtem ko v Dolgi vasi predvideni trajni nasadi na 25 hektarjih. V ljutomerski občini načrtujejo komasacije na 480 hektarjih, in sicer je investitor KZ Ljuto-

mer—Križevci. Za to bodo nujna osuševalna dela kar na 743 hektarjih na ureditvenih območjih Glava—Veržej—Krapje in Kožarica—Virje II. V te aktivnosti se vključuje tudi Slovin Ljutomerčan TOZD Živinoreja in poljedelstvo Ljutomer.

Po pričakovanju je največ hidro- in agromelioracij načrtovanih v soboški občini. Računajo na 3733 hektarjev komasacij, kar terjalo znatna osuševalna dela, in sicer na 1300 hektarjih kmetijskih površin. Investitor je Kmetijska zadruga Panonka, ki zagotavlja osuševalna dela na ureditvenih območjih Domanjševci—Krka, Gerlinci—Fikšinci in Ledava nad jezerom, medtem

ko bi za potok Lukaj pripravili ustrezno tehnično dokumentacijo. Obsežna dela načrtujejo tudi na območjih: Domajinci—Mlinišče, Puconci in Bodonci, dodatno pa predvidevajo še Adrijance, Peskovce, Dolence in Hodoš. Nekaj namakalnih del bo investiralo tudi Kmetijsko gospodarstvo Rakičan.

Skupno gre za 320 hektarjev zemljišč na območjih Tešanovec, Murske Sobote in Topolovec, medtem ko bi v Bodoncih zagotovili 20 hektarjev trajnih nasadov. Pri vsem tem pa je treba povedati, da bodo do naslednje seje Območne vodne skupnosti Mura možne še nekatere spremembe v programu usposabljanja zemljišč na vodnem območju Mure v Pomurju. Milan Jerše

Kako do zbiralnice mleka?

Zdaj, ko je cena mleka primerna, se za oddajo odločajo tudi na tistih kmetijah, ki so z mlekom krmile prašiče. Za nekatere oddajalce mleka je zbiralnica blizu, so pa tudi taki, ki so precej oddaljeni. Na območju Prekmurja (soboška in lendavska občina) je 162 sodobno opremljenih zbiralnic mleka. Tovarna mlečnega prahu Murska Sobota in občani v posameznih krajih so z združenimi močmi letno posodobili ali uredili na novo 10 zbiralnic mleka, tako da je treba urediti (glede na sedanji obseg oddaje) le še 4 zbiralnice. Seveda pa zbiralnice ne urejajo kar tako, ampak šele tedaj, ko prevlada ekonomski interes, in sicer: na določenem območju morajo zbrati dovolj mleka, ki je potrebno za nemoteno delovanje hladilne naprave, do prevzemnega mesta mora biti omogočen dovolj dovoz teška vozila, možnost priključitve na trifazno električno in vodovodno omrežje in seveda pripravljenost občanov, da združijo svoj del denarja za objekt. Veliko breme pa prevzema tudi tovarna mlečnega prahu, saj je treba dati samo za elektroenergetsko soglasje več kot milijon dinarjev, hladilna naprava stane 5 milijonov, poceni niso tudi inštalacije, oprema itd. Seveda pa si v nekaterih krajih želijo ob sedanji še eno zbiralnico. Pri tem so ta čas najbolj navijaški v delu vasi Gornji Slaveč, vendar za zdaj ni finančnih možnosti, da bi v tem kraju uredili še eno zbiralnico. Najprej bo tovarna mlečnega prahu uredila zbiralnice v krajih, kjer ta odjemna mesta še niso posodobljena, šele nato pa bo (v ekonomsko upravičenih primerih) pomagala pri urejanju dodatnih zbiralnic. Od sedanjega programa ne bodo odstopili, razen če je zbiralnica v prostoru, ki je v zasebni lasti in lastnik ne more več zbirati mleka, pa tudi tedaj, če se zbiralec, ki ima »mlekarno« na domu, ne ravna po predpisih in pogodbi, ki jo je podpisal s tovarno mlečnega prahu ali pa če mleku doliva vodo. V takih primerih je nujna nadomestna (nova) zbiralnica. S. S.

TURNIŠČE: cene pujskov

Na turniškem sejmu je bilo minuli četrtek naprodaj le 24 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 10 do 15 kilogramov. Prodali so vse živali, za par pa je bilo treba odšteti od 70.000 do 90.000 dinarjev.

IZKUŠNJE KMETOVALCEV

KMETOVALEC IN MOJSTER ZA VSE

Če bi si vsi kmetovalci toliko prizadevali, kot to počneja 53-letni Stefan Biro iz Gornjega Lakoša, potem v lendavski kmetijski zadrugi ne bi jamrali čez manjši odkup živine. Pa še nekaj: če bi bilo vsaj nekaj več kmetovalcev, ki bi si sami popravljali kmetijsko orodje in stroje, tedaj bi marsikak dinar, ki ga je sicer treba dati dragim mojstrom, ostal pri hiši. Saj vemo, kaj pravi pregovor: zrno do zrna — pogaca ...

Naš znanec iz Gornjega Lakoša je torej mož, ki ve, kako je treba obračati denar. Priznava, da je bilo v času, ko je prevzel kmetijo, težko; ni si upal vzeti kredita, kajti tedaj (pred 20 in več leti) dolžniki niso bili med ljudstvom priljubljeni. Da se je ojunčali ga je spodbudil nekdanji direktor kmetijske zadruge Prekmurec v Lakošu. Najprej je kupil, kot pač mnogi drugi kmetovalci, traktor. Zdaj sta v strojni lopi dva taka stroja, poleg njiju pa so vsi pripomočki za spravilo koruze, potem kosilnica, nakladalna prikolica, pa tudi stiskalnica za seno. Kmetija Stefana Bira pa ima tudi kombajn za spravilo pšenice.

»Res, z leti se je »nabralo« veliko strojev. Ti so nujni, saj sva pri hiši za delo sposobna le dva — žena in jaz. Le kadar pospravljamo koruzo, tedaj brez tuje pomoči pač ne gre. Koruzo sadimo na 6,5 hektarja, od tega na 3 hektarjih za siliranje in na 3,5 hektarjih za zrnje. Koruzne silaže naredimo po 250 kubičnih metrov. Imamo več »tlačnih« silosov. Za siliranje sadimo semensko koruzo ZPSC 46 A, medtem ko se je za zrnje dokaj uveljavila sorta 218 BC. Semenski material vsako leto kupimo, no ob bližnji spomladanski setvi pa bomo na manjši površini po-

skusno posadili svojo semensko koruzo.

Tako torej Stefan Biro. Tudi v poljedelstvu se preizkuša, čeprav se hkrati zaveda, da so izbrana semena, ki prihajajo od znanih proizvajalcev, boljša, so pa tudi draga. Kar zadeva gnojenje, tu

KMETOVALEC IN MOJSTER — Stefan Biro iz Gornjega Lakoša obdeluje več kot 10 hektarjev zemlje, ima 35 glav živine, najde pa tudi čas za delo v domači mehnični delavnici. Foto: S. S.

pa ne škrtari, saj po hektarju potrosi po 700 kilogramov umetnih gnojil, nanje navaža gnojnico, pa tudi s tako imenovanim zelenim gnojem poskrbi, da ima zemlja dovolj snovi, ki »poženejo« ustrezno kulturo. Poleg koruze seje še 2 hektarja pšenice, ima pa tudi 3,5 hektarjev travnikov. Pravilno ugotavlja, da je seno nenaдомestljivo. Krmni obrok za živino je takole sestavljen: silaža, koruzni šrot, seno, 3 dekagrame uree na vsakih 100 kilogramov teže pitanca, sol.

Stefan Biro nas je povabil na ogled gospodarskega dela domačije. Stroji so na svojem mestu —

v lopi. Tudi prikolice in vozovi so pod streho. Živina — vsega skupaj je 35 glav — je v 4 hlevih. Gradil jih je postopoma — tedaj, ko je imel denar. Pravi, da bi bilo sicer lepše, ko bi bila vsa živina v enem hlevu, vendar tudi zdaj ni slabo, saj, na primer,

znanjo dobimo nekaj več denarja. Mnogi rejci strmiijo, da imajo v hlevu samo svojo živino, nas pa ne moti tudi živina iz kooperacije. Zdjaj je v našem hlevu 12 zadržanih glav,« je povedal sogovornik medtem ko nam je razkazoval veliko gospodarsko poslopje, ki ima pretežno kovinsko strešno konstrukcijo, ki jo je naredil sam.

Nismo se mogli upreti tudi pogledu v Stefanovo mehnično delavnico. V pogovoru je namreč maloprej omenil, da ima dovolj časa, saj skrbi le za pitanca (krmijo jih dvakrat dnevno), medtem ko se z mlekavicami ukvarjata žena in tast. Čez dan, še zlasti pa v zimskem obdobju, prebije torej v delavnici, ki si jo je uredil v lanskem letu. Pravkar je izdeloval velika kovinska vrata. To niti ni zahtevno delo, saj je že naredil kmečki voz, traktorsko prikolico, razno orodje ... in že omenjeno kovinsko ostrešje. To zimo bo izdelal nov kmetijski voz. Zavedajoč se, da orodje dela mojstra, je postopoma kupil varilni transformator, vrtilne stroje, starejšo stružnico, žage, kmalu bo pogljal kovaški meh (pravzaprav ventilator), saj je treba včasih železje tudi ožariti, na primer zaradi oblikovanja ... v delavnici pa je tudi nešteto ključev, ki so lepo razvrščeni na steni.

Tako torej Stefan Biro iz Gornjega Lakoša; zjutraj in zvečer si da opravka z živino, podnevi, kadar ni dela na poljih, je v delavnici. Oboje delo ga veseli, zato 16-urni delavnik ni naporen. Kmetovalci z območja lendavske občine imajo skoraj vsi vinograde, Stefan pa je med tistimi, ki gorice nimajo. Priložnosti za delo v goricah pa mu ne manjka, kajti njegov oče ima velik nasad trt.

S. Sobočan

Med njivami med Hodošem in Krplivnikom, na nerazvitem narodnostno mešanem območju, stojita hleva, nekoč last šalovske kmetijske zadruge, danes soboškega Agromerkurja, kjer je nastal naš posnetek ob nakladanju piščancev. Ludvik Nemeč je že šestnajst let zaposlen tu v bližini svoje domačije, kjer se mu je ponudila izredna priložnost ob vrnitvi iz tujine. Kmalu mu je sledila tudi žena in tako sta danes Nemečeva med najuspešnejšimi rejci perutnine. Pa ne samo zaradi dohodka, ampak tudi zaradi navezanosti na farmo, za katero skrbita bolj kot za lastno posestvo. Foto Albert Abraham

CENE V ZADNJIH DNEH

Pred tednom dni smo zapisali, da so ostale odkupne cene živine nespremenjene, v Mesni industriji pa pripravljajo nov cenik, ki naj bi ga objavili v današnji številki. Žal do zaključka redakcije predlogov cen še ni bil potrjen in tako so se spremenile le odkupne cene telet. Sicer pa obudimo spomin na veljavne odkupne cene v Mesni industriji.

	Odkupna cena za 1 kg žive teže
Mlado pitano govedo	
— farmska reja	2.500—2.800
(teža 420—450 kg)	
— izvozni program	2.200—2.400
— prosti odkup	1.800—2.000
Krave	
1.300—1.500	
Prašiči	
— farmska reja	1.500—1.600
— organizirana kooperacijska reja	1.450—1.550
— prosti odkup	1.300—1.400
Teleta	
— za nadaljnjo rejo v teži do 125 kg	3.700—4.000
— za nadaljnjo rejo v teži do 230 kg	2.800—3.200
Odojki za vhlavljanje	2.100—2.400

Povpraševanje po teletih za nadaljnje vhlavljanje je izredno veliko, saj se pojavljajo tudi kupci z drugih območij. V Mesni industriji zato skušajo slediti tržnim cenam in od 15. marca odkupujejo teleta po višji ceni. Pa še to: prejeli smo več pisem in telefonskih klicev rejcev, ki nam očitajo, da objavljene cene ne veljajo. V Mesni industriji so nam povedali, da odkupujejo živino ves čas po cenah, ki jih objavljamo, za temi odkupnimi cenami pa so za kakšen teden ali dva zastajali v nekaterih kmetijskih zadrugah. Pojasnilo za to morajo rejci poiskati v svoji zadrugi.

FRANCEKOVNO PREMIŠLAVANJE

— Draga moja, od danes naprej boš moja gospodinja,

jaz pa se grem prijaviti na »borza delo«.

Kje pa naj vzamem dvakrat po 70 milijonov za pokojninsko zavarovanje?!

Radgončani in njihovo zadnje počivališče

Dolga, predolga bi bila zgodba, če bi hoteli opisati vse dejavnosti, sestanke, načrte in razprave, ki so povezane z načrtovanjem ureditve pokopališča in mrliške vežice v Gornji Radgoni.

Dejstvo je, da na sedanjem pokopališču ni niti toliko prostora, da bi lahko pokopali deset umrlih, ki nimajo družinskih grobov. Vemo pa, da je v Gornji Radgoni veliko priseljencev, ki so se tukaj zaposlili, živeli v okolje in marsikdo od njih je že dočakal pokopnino. Zato je ureditev približno 5 hektarjev velikega pokopališča, ki ima zapuščen zgornji del in kulturnozgodovinsko pomembno obzidje z družinskimi grobnicami, še kako nujna in pomembna za celotni videz kraja.

Pokopališče — ogledalo mesta

Večina bralcev se bo verjetno strinjala s trditvijo, da je pokopališče ogledalo mesta in vseh krajev. Če hočemo izvedeti, kakšno je to mesto, kakšni ljudje živijo v njem, gremo na pokopališče. Poleg primkov na nagrobnih spomenikih, ki imajo svojo zgodovino, nam slika dopolni ureditev in negovanost zadnjega počivališča.

Radgonsko pokopališče je vsekakor eno najlepših, z obzidjem, ki ima na notranji strani spomenike in grobnice (nekateri so menda prav prostorne), stare ročno kovane križe in ograje, drevedored brez in cipres, urejene potke... toda njegova pomankljivost je, da je premajhno. Prav tako mrliška vežica. Do sedaj so lahko pripravili slovo le od dveh pokojnikov naenkrat, če pa je bilo zunaj slabo vreme, ni bilo večje dvorane, kjer bi lahko opravili obred.

Lastnik pokopališča je krajevna skupnost (zemljo ima tudi cerkev, le-ta pa zelo dobro sodeluje s krajevno upravo), zanj pa skrbi Komunalno podjetje Gornja Radgona. Nemašo težav jim povzročajo opuščeni grobovi, predvsem taki, za katere se svojci ne zmenijo več, ne dovolijo pa, da bi jih opustili. Večiko takih je na avstrijski strani. Drugi problem je najemnina. Cena je smešno nizka, predvsem zato, ker so jo pobirali za deset let, zaradi velike inflacije pa je od tega ostalo bore malo »vrednega« denarja.

V desetih letih bo prav gotovo

O prostorski ureditvi pokopališča in gradnji mrliške vežice so se začeli pogovarjati že pred letom 1980. Začetni načrti so bili

prav drzni, iskali so različne možnosti, najcenejše, najbolj ugodne za vse občane. Kako težko je to tudi uresničiti, vedo vsi, ki so se že kdaj ukvarjali s tako nalogo. Toda največji del naloge je opravljen — od zasebnikov so odkupili del zemljišča, kjer bo prizidek, narejeni so načrti, počakati pa je treba le še na lokacijsko dovoljenje.

Za to so porabili skoraj polnih osem let, pa saj je tako po navadi z vsemi zadevami, ki so »občutljive«. Predsednik skupščine krajevne skupnosti Gornja Radgona in odbora za ureditev pokopališča Tomo Tošič je dejal: »Urbanizem smo predlagali, da uredijo (pripravijo) načrte za celotno površino sedanjega pokopališča, s tem da ohranijo obzidje in dreve. Na zgornjem delu se bodo določile površine za družinske, posamezne, skupinske in ano-

nimne grobove. Hkrati smo tudi ugotovili, da mrliški vežici ne zadostujeta potrebam; večkrat se namreč zgodi, da je mrličev več kot vežica. Odločili smo se za prizidek k sedanji vežici, hkrati pa bi tudi uredili obdukcijski prostor, tako kot zahtevajo predpisi. Sedanje načrte so izdelali sodelavci KOMUNA PROJEKTA iz

Maribora, izmed treh ponudnikov za izvajanje del pa smo se odločili za SGP Pomurje.«

Radgončani so ureditev pokopališča in gradnjo prizidka k mrliški vežici vključili tudi v referendumski program. Zanj zbirajo sredstva s krajevnim samoprišpevkom, ki pa jih nikakor ne bo dovolj.

Potrebno sodelovanje vseh 17 zaselkov

Na pokopališču v Gornji Radgoni je okrog tisoč grobov, staro pa je približno 190 let. Bo torej ob svoji dvestoletnici tako, da bodo nanj ponosni vsi občani? Precej je to odvisno tudi od drugih, ne le Radgončanov. Na radgonskem pokopališču namreč pokopavajo umrle iz sedemnajstih zaselkov občine, torej tudi iz drugih krajevnih skupnosti. Zato v KS Gornja Radgona menijo, da bi morale tudi druge krajevne skupnosti prispevati svoj delež k ureditvi pokopališča ter h gradnji prizidka in obdukcijskega prostora. Slednji bi stal več kot 30 milijonov dinarjev, 3. etapa mrliške vežice (novi prostori merijo 180 m²), kolikor naj bi letos naredili, pa verjetno več kot 100 milijonov.

Radgončani ne vztrajajo, da mora biti obdukcijski prostor prav v njihovi mrliški vežici — če imajo v drugih krajevnih skupnostih boljši predlog, bodo te načrte opustili in prispevali svoj delež k ureditvi v drugem kraju. Predlagajo pa, da se prej seznanijo z vsemi zahtevami inšpekcij.

Pred dnevi so se na oddelku za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve zbrali predstavniki krajevne skupnosti Gornja Radgona, občinske komunalne skupnosti ter projektanti KOMUNA PROJEKTA Maribor. Izvedeli smo, da je pripravljen ureditveni načrt za celotno pokopališče, ko bo potrjen (predvidoma maja), bo izdana lokacijsko dovoljenje, tako da bodo z gradnjo lahko začeli že 1. junija. Kdaj bo urejena tudi okolica, sedanje smetišče pri osnovni šoli zavoženo z zemljo in urejeno parkirišče... to pa je odvisno tudi od drugih.

Bernarda Peček

Tomo Tošič ima problematiko krajevne skupnosti Gornja Radgona v malem prstu, saj je bil od 1974 do 1980 tajnik KS, nato šest let predsednik sveta in v tem mandatsnem obdobju predsednik skupščine KS in odbora za ureditev pokopališča v Gornji Radgoni.

Mesto in njegove ljudi najboljše spoznaš, če se podaš na pokopališče — njegova urejenost ti bo povedala vse.

MARIJA RANTAŠA

Režira, igra in zvoni...

»Člani Gasilskega društva Bolehnečiči tudi pozimi ne počivajo. Naštudirali so dramo Mohorjeva Ančka... Tako se začneja vest, ki smo jo pred kratkim objavili v rubriki Dopisniki so zabeležili. Gasilci in dramska dejavnost — to je za našo pokrajino prava redkost. Pa si jo oglejmo pobliže.

V Bolehnečičih ima dramska dejavnost tradicijo. Nekoč so imeli kud, pa se je razsulo. To je najbolj vznemirilo Marijo Rantašovo, ki se z amaterskim igranjem ukvarja že od štirinajstega leta, pred tridesetimi leti pa se je prvič predstavila kot scenaristka in režiserka. Za oder je pripravila delo Očetov greh, potem pa so pod njenim vodstvom naštudirali še številna druga dela. Lotevali so se predvsem del, ki obravnavajo kmečko življenje. Taka je tudi drama Mohorjeva Ančka, ki jo je privedla po delu rojaka Ivana Vuka-Starogorskega. Vloge pa porazdelila med mlade in starejše. V sedanjem sestavu sta samo dva, ki sta že igrala, preostalih deset pa se je kaj hitro živelo v svoje vloge. Lepo so jih spre-

jeli v Bučkovcih, Berkovcih, Vidmu ob Ščavnici, Tomažu pri Ormožu, na Polensaku... podobno pa so pričakovali tudi od predvidenih gostovanj v Vitomarcih, Juršincih, Spodnji Ščavnici in nekaterih drugih krajih. Marijo najbolj veseli to, da je med občinstvom dosti mladih.

Zdaj se ob večerih zbirajo pri Štuhečevih, kjer je prijetno toplo, domači pa jim nič ne zamerijo, če kdo strese šalo ali pa vsi skupaj zapoje kakšno domačo. Pecivo in kaj podobnega prinesejo s sabo in tako se vaje včasih spreobrnejo v prijetna družabna srečanja. Marija se rada spominja starih časov, ko so fanje ob večerih hodili po vasi gor in dol ter s petjem tu in tam prišli pod okna deklet. »Saj jim nismo odpirale, vseč pa nam je vseeno bilo. Zdaj pa je v vasi vse preveč mrtvo. Precej jih je za ženi-tele. Ne vem, kaj čakajo... Sicer pa to ni moja stvar...«

Če v kraju ni prosvetnega društva, pa prav pride dramska sekcija pri gasilskem društvu. Upajmo, da bodo tudi v prihodnje nadaljevali s tako zavzetim delom. Mogoče se bodo lahko kmalu predstavili tudi v domači dvorani. Odločili so se namreč, da bodo 70 odstotkov vstopnine namenili za ureditev vaško-gasilskega doma, predvsem za postavitev odra, preostali denar pa bodo porabili za izlet igralcev.

Koliko pa je pravzaprav stara ta Marija Rantaševa-Podgorska? V vsej vedrini, ki skriva leta, je dejala, da jih ima že sedemdeset. Ob tem je dodala, da že pol stoletja zjutraj, opoldne in zvečer zvoni v vaški kapeli. Igralska in režiserska dejavnost ter zvonjenje so torej njeni najljubši konjički.

Janko Stolnik

Nevesta z Madžarske — nova napovedovalka

Najbrž ste že slišali nov glas na Radiu Murska Sobota? V mislih imamo napovedovanje madžarskih oddaj, ki so sicer na sporedu že trideseto leto. Letos se je pač zgodilo, da je dolgoletni napovedovalec teh oddaj Albert Abraham dočakal upokojitvev in potrebno je bilo poiskati novo moč. In tako je postala honorarna radijska sodelavka Barbara Mibollić s Tišine. Sodeč po imenu in

pravzaprav počuti pri nas? Kaj se ji zdi drugače, kot je na Madžarskem?

»Živim pri moževih starših. Prvo leto, ko sem se bolj malo razumela slovensko, sem imela domotožje, zdaj pa sem se že navadila in se počutim skoraj tako kot doma. Moji domači me večkrat obiščejo ali pa gremo mi tja. Mislim, da ni velike razlike v načinu življenja na Madžarskem in tu, sicer se

primku bi skleпали, da je Slovenka, toda gre za »čistokrvno« Madžarko, saj je bila vse do pred tremi leti doma v kraju Cellđomlők v Ljudski republiki Madžarski, in kot nam je dejala, si ni nikoli mislila, da bo kdaj živela v Sloveniji. Toda življenje prinaša marsikaj nepričakovane. Barbara, pravzaprav je njeno pravo ime Borbala, je nekega dne v Szombathelyu po naključju srečala Slavka s Tišine, ki jo je kasneje zasmilil in odpeljal na svoj dom. Znala ni niti besedice slovensko, on pa ne madžarsko. Toda to ni bila ovira za skupno življenje. Zdej Borbala že precej dobro razume naš jezik in skoraj tekoče govori prekmursko narečje. Seveda pa tu ni maternično ne pozablja. Sedaj, ko je postala napovedovalka madžarskega sporeda na Radiu Murska Sobota, pa svoj nežni glas razdaja tudi številnim poslušalcem v Sloveniji in na Madžarskem. Zaupala nam je, da jo skoraj vedno poslušajo njeni domači v Cellđomlők, da so še kar zadovoljni in ponosni nanjo. Mama pa ji je tudi naročila, naj se trudi, kolikor se le da, da bo lepo in pravilno govorila. Ker je končala gimnazijo, ima zares tudi precej jezikovnega znanja. Preden pa se je omožila na Tišino, je okrog pet let delala v tovarni dezodorantov v Szombathelyu. In kako se

najbrž ne bi tako hitro »udomačila«. Navade ljudi so podobne. Nekateri razlike pa vseeno opažam; na primer to, da se pri vas ljudje vozijo oziroma kam potujejo večinoma z avtobusi, pri nas pa z vlaki. Tudi blago pri nas večinoma prevažajo po železnici, v Jugoslaviji pa vidim, da je na cestah veliko tovornjakov. Zdi se mi tudi, da je tu več gostiln in več je novih, lepših hiš kot na Madžarskem. Tu so tudi bolj pogosta nase-lja. Imam tudi občutek, da so razni prazniki v Jugoslaviji bolj praznični, veselji kot pri nas.«

Borbala je seveda kmalu ugotovila, da živijo v Prekmurju tudi pripadniki madžarske narodnosti in tako lahko še kar pogosto sliši madžarsko govorico; zdaj, ko »hodi« na radio, pa je to samoumevno. Opazila je, da tukajšnji Madžari uporabljajo v pogovoru več narečnih besed, ki jih sprva ni razumela. Znano pa ji je, da pri nas že vrsto let delujejo dvojezične šole in da imajo pripadniki narodnosti zagotovljene vse pravice. Tudi ona uči svojo hčerko oba jezika, kajti »to bi bilo najbrž malo čudno, če se ne bi znala pogovarjati z mojo mamo, brati in sestrami, kadar pridemo skupaj; saj pravijo, da človek toliko veľa, kolikor jezikov zna, ali ne? Seveda ji kaže pritrudi.

Jože Graj

Zakaj neodgovorno poseganje v naravo in urejeno okolje?

V Murskih Črncih, obmurskem kraju, že vrsto let vlagajo delo in sredstva za lepšo podobo kraja. Največ skrbi namenjajo občani skrbi za čisto in zdravo okolje, razno okrasno drevje pa daje kraju tudi lepši videz. Zato človek, ki pride k njim, dobi občutek, da so tu pridni ljudje, ki imajo kulturne odnos do narave in njenih lepote. Morda je to celo eden redkih krajev, kjer so že pred 30 leti sprejeli dolgoročni ureditveni načrt, zlasti pa so ves čas posebno skrb namenjali zemljiščem t. i. splošnega ljudskega premoženja (SLP), ki so bila prej poraščena z raznim grmičevjem, ali pa zapuščene mlake ali jame. Danes je to povsem drugače, na kar so krajin Murskih Črnci tudi ponosni.

Zal pa pri tej pridnosti dobivajo hude udarce. Takega jim je zadal sklad stavbnih zemljišč občine Murska Sobota, ki je posegel v urejeno zelenico v središču kraja, ko je na parceli št. 454 sklenil s sosedom pogodbo o odstopu zemljišča z okrasnim drevjem vred v izmeri 113 kvadratnih metrov. O dogovorih, izmerah in sklepanju pogodbe ni bil ničče obveščen — niti vaški odbor Murski Črnci, niti Krajevna skupnost Ti-

šina. O zadevi sta bila seznanjena vaški odbor in krajevna skupnost šele 8. februarja 1988. Do tega datuma pa je že bila sklenjena pogodba, opravljena meritev, postavljeni mejniki in posekane krošnje dreves do višine dveh metrov. Iz priložene fotografije se vidi, da tu rastejo: ameriški klek, picea abies, zeleni in rdeči bor, vse staro 30 let. V pogodbi sklad stavbnih zemljišč občine Murska Sobota navaja, da gre za zaokrožitev parcele na osnovi lokacijske dokumentacije. Postavlja se vprašanje, komu in zakaj je potrebna taka zaokrožitev, če je

V PREMISLEK

lastnikovo, pred desetletji pridobljeno zemljišče SLP veliko 600 kvadratnih metrov. Na tem prostoru je vsekakor možna graditev nove hiše in nič ne narekuje potrebe po širitvi, najmanj pa v okolje, ki za občane Murskih Črnci nekaj pomeni. Občani Murskih Črnci se sprašujejo, za kakšno ozadje v tem primeru gre, da se vse to lahko naredi brez njihove

Primer zaokrožitve parcele v Murskih Črncih leta 1984 pa bi porušil tako strogo varovano okolje. Od upravnega organa občine je bila namreč zavrnjena prošnja za gradnjo hiše, ker bi morali 2 do 3 metre prekoračiti črto. Tako je delavec brez strehe nad glavo moral odkloniti zastojni podarjeno zemljišče. Še danes tava okrog in išče možnosti za gradnjo. Opeka pa čaka. Gre za dva povsem nasprotujoča si primera. Sicer pa prosodite sami!

Sporna parcela z drevjem, predvidenim za posek.

ve vednosti ter brez vednosti vaškega odbora in krajevne skupnosti. Prav pri občinski skupščini bi morali vedeti, kaj so temeljna načela o pravicah občanov in delovnih ljudi v krajevni skupnosti, ki so zajamčena z Ustavo, zakoni in statuti! Naj jih bežno omenimo: »Občani v krajevni skupnosti imajo pravico zagotavljati pogoje za ohranitev in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja, odločajo pa tudi o svojih skupnih interesih pri urejanju naselij.« Če pa je kršitev teh temeljnih določil s strani občine in njenih organov možna, potem menimo, da smo občani samo še orodje za opravljanje dela v rokah nenadkriljive birokracije in je sklicevanje na vsak pravni red brezpredmetno. Tako pravijo krajinari.

Dokaj čudno obnašanje upravnega organa občine in Zavoda za ekonomiko in urbanizem je tudi v tem, da sta obšla sprejete usmeritve pri urejanju prostora, ki jih je tudi soboški izvršni svet dne 5. 6. 1986 sprejel in pisno posredoval krajevnim skupnostim (Šl. 30-10-86/3). V teh usmeritvah so določena varovanja okolja in posebej prepovedani posegi, kjer je kaj urejenega in služi kot javno dobro vsem občanom. Že sam ogled bi moral strokovnjaka Zavoda za ekonomiko in urbanizem na samem mestu odvrniti od vsakega posega, ko je med okrasnim drevjem zakoličeval, ali vsaj navesti na misel, da bi moral nekoga vprašati o takšnem posegu. Zato Zavodu za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti postavljamo vprašanje, če bi tudi v soboškem parku ali dru-

gem tako urejenem prostoru enako ravnal? Očitno jih to ni motilo in so v lokacijski dokumentaciji zapisali: »Na podlagi sprejetega družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 je ugotovljeno, da leži predmetno zemljišče v ureditvenem območju naselja Murski Črnci, ki se ureja po določbah urbanističnega reda, ki je usklajen s srednjeročnim družbenim planom občine Murska Sobota.« Ob sprejemanju urbanističnega reda in družbenega plana ni nihče na samem mestu ugotavljal, kaj v naravi to zemljišče pomeni in čemu služi, v Murskih Črncih je tako ureditveni zemljišč ob stiku z zasebnikom več. Mar bodo tudi druga zemljišča na osnovi splošne deklaracije deležna enake usode? Sklad stavbnih zemljišč občine Murska Sobota, ki je sklenil pogodbo, se sklicuje samo na zakonska določila in lastniško pravico ter na lokacijsko dokumentacijo, ki jo je izdal Zavod za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti. Vsa povojna leta je bila praksa, da so delavci v sedanji upravi celo pisno zahtevali mnenje krajevne skupnosti, ta pa mnenje vaškega odbora — in v nekaterih primerih izravnave celo zavrnili zaradi neprimerne cene. V tem primeru so ubrali drugačno pot z izgovorom: »Krajevne skupnosti se to nič ne tiče! Delali smo prav in v skladu z zakonom.« Celo več! Predstavniki krajevne skupnosti in vaškega odbora so napotili na sodišče, da izpodbijajo sklenjeno pogodbo.

V kraju Murski Črnci so občani ogorčeni nad takim početjem in bodo ob takem razpletu dogodkov morali uporabiti vsa možna sredstva, da bi zaščitili družbeno lastnino, ki so jo doslej upravljali, urejali in ki krasi njihov vsakdanjik.

Feri Maučec

PREJELI SMO Krik iz rezervata

Kmalu bo minilo leto dni od obiska Tarasa Kermaunerja v Pomurju. Ni bilo naključje, da je prišel v ta konec Slovenije eden vidnejših predstavnikov in nosilcev slovenske kulturne misli. Še v zimskem času se je želel naučiti pomladi, ki je takrat, kot redkokje v Sloveniji, pri nas že zvezetela. Spomnimo se samo tedaj vročih polemik okrog prispevkov za slovenski narodni program, v našem prostoru pa dogodkov v zvezi s Književno mladino! Žal je lanskoletna zgodnja pomlad prehitro odnehala v borbi s »časom«. Še preden se je utegnila razviti v dolgo, vroče poletje, se je že zaprla vase. V kolikor smo se iz teh izkušenj kaj naučili, letos ne smemo dovoliti, da pomlad ponovno ponikne. Zopet je moč še v zimskem času uživati kulturno-politično razcvetenje Pomurske pomladi. V kulturnem, komajda še slišnem utripu bi vnovično prenehanje pomladno-poletne kontinuitete in nadgradnje dobilo katastrofalne posledice. V zgodovini namreč konstruktivne ideje ne dežujejo ravno z neba, pa tudi entuziastov v tako majhnem prostoru ni na pretek. Zato bi morali v pomurski, ne ravno kulturno bogati ponudbi posebej pozorno ujeti vsako bilko, ki nam lahko pomaga, da se (ponovno?) razcvetimo v svetovljane. Niso prepotentna razmišljanja, po katerih smo sredi kulturno izredno produktivnega četverkotnika Dunaj—Budimpešta—Zagreb—Ljubljana.

Vse, kar moramo storiti, je to, da se odpremo vanj in mu prisluhne. Prav ta čas imamo za to izvrstno priložnost. Če jo izkoristimo, se lahko nadejamo, da naš bo zgodovina tudi še po prelomu tisočletja štela k Srednji Evropi. Če ne, smo za zgodovino izgubljeni. Kulturno mrtvo okolje je lahko ob še tako bogati materialni produkciji (tudi o tej ni v Pomurju ne duha ne sluha) kvečjemu rezervat. Pa še za ta status je potrebna velika kulturna tradicija, ki jo je vredno zaščititi in ohraniti, dasiravno samo v ograji. Ljudje delajo narod, in sicer ljudje s poslušom za življenje in kulturo, ne pa novodobni aparatčiki. Tako indijanski kot pomursko-slovenski rezervat se žal vse bolj polnita prav s slednjimi. Najkoristnejše med njimi pristojeva k vrsti »homo consumens«, ki se je razvila iz »homo economicus«. Ob tem velja poudariti, da so lahko ljudje te vrste v ekonomski in obči družbeni krizi tudi zelo nevarni. Njihova substanca namreč ni tista, o. l. og kate re se s kulturo vedno znova poraja narodovo življenje. Njihova substanca je denar in iz njega izhajajoč standard, ustrezen le njihovim preferencam pri zadovoljevanju potreb. Trdijo, da je rešitev Pomurja v ekonomski učinkovitosti, iz katere je moč izpeljati boljše osebnosti in družbeni standard. To bi nas sicer zares izklopalo iz tehnološke in družbeno ekonomske zaostalosti, vendar, kaj pomeni to v primerjavi z visoko razvito kulturo in narodno zavestjo? Kaj nam pomaga limuzina v garaži in pisani zidovi okrog nas (s čimer smo pridobili nevoščljivost pri bližnjih in ugled pri daljnih sosedih), ko pa ne vemo, kdo smo, zakaj smo in po čem smo? Niti ne vemo, ali nas morda kdo ne vodi za nos, ko nam objavlja napredek v konzumiranju (kot življenjskim smislu), in molči o razkroju naše človečnosti. Tako postajamo vse bolj razdvojeni med vodenim in (samo)zavedajočim se bitjem, med potrošnikom (producentom) materije in potrošnikom (producentom) idej (tudi kulture). V tej dualnosti človeka se čedalje hitreje približuje trenutek končne odločitve o tem, ali jo bomo ubrali v civilno ali v barbarsko družbo. Si predstavljate barbarstvo v pobujanju, umazaniji in vesplošni anarhiji? Jaz si ga ne. Zame je barbarstvo hitenje za denarjem, mimo človeka in mimo kulture. Sodobni barbar najde izven službe (često hlapčevanja) čas le še za hrano, morda plehko zabavo, predvsem pa za televizijo (s čimer potrjuje hipotezo, da je ta medij najučinkovitejši način zaslužnjevanja v zgodovini človeštva). Krasni: novi svet!

Samo korak nas še loči od popolne duhovne revščine in zloma zavesti, s čimer nastopa zadnji stadij modernega barbarstva. Iz njega nam niti bog več ne pomore. Še onesnaženo naravo je lažje očistiti kot zasvojeno ljudstvo. Z malo duhovnega napora in malo posluha za življenje ter s kančkom primesi zdravega razuma se kljub vsemu še lahko zavarujemo pred katastrofo.

Nedolgo tega je pripravil iniciativni odbor (zanj Feri Lainšček in Franci Just) zasnovno in konceptualne vidike POMURSKE KULTUROLOŠKE REVIIJE, kot prvo resnejšo pobudo za opredmetenje duhovnega samopremisleka in interdisciplinarne znanstvene obdelave našega prostora. Poziv kliče h kakovostni spremembi kulturne politike v pokrajini in ustvarjalnemu vključevanju razumniškega potenciala v družbeno dogajanje. Posebna utemeljitev, kako potrebna je ta trenutek Pomurska kulturološka revija, je odvečna, sicer pa bi argumente zanjo lahko naštevali v nedogled.

Le dva »argumenta« pa moreta izpodbijati prepotrebno revije. Z njima obračunavam hic et nunc:

1. Prvi je nevarnost (kot posledica strahu), da utegne tovrstna revija postati podobna nadloga Pomurju, kot je Nova revija Sloveniji. Center, okoli katerega bi zrasla močna, kulturno-intelektualna ekipa in bi že s svojo prisotnostjo, kaj šele s pisanjem, krepila narodno zavednost in vzpostavila ustvarjalno kritičen odnos do stvarnosti, ne more ogroziti civilnega prebivalstva. Ogroža lahko le tistega, ki mu je civilni disobedience (državljanstva neposlušnost, kakršno je pred več kot sto leti opisal Henry Thoreau) trn v peti, ki postane sam ogrožen, ko se pričnejo ljudje zavedati samih sebe, svoje kulture in družbene biti.

2. Drugi »protiargument« je denar, oziroma natančneje, pomanjkanje denarja.

V nobeni konvertibilni valuti, niti v zlatu, ne moremo ocenjevati kulturno intelektualnega jedra, ki bi nastajalo ob reviji, kaj šele oživljajoče narodove zavednosti. Oboje je potrebno v pomurskem prostoru kakor zrak, ki ga prav tako ne moremo kupiti. Preprosto, imeti ga moramo, če hočemo preživeti. Zato je potrebno, da se zaveda vsak, ki se bo v prihodnjih mesecih na različnih forumih v pomurskih občinah odločal ZA revijo ali PROTI reviji, da se v resnici odloča o tem, ali bo Pomurje v bodočnosti IMELO »ZADOVOLJNE PREBIVALCE« (otopelce, indoktrinirane in nasitene robote, ki vzdržujejo sistem, kakršen koli že je), ali pa bo BIVALO v sicer težkih razmerah, vendar PRI POLNI ZAVESTI.

Imeti ali biti — to je zdaj vprašanje.

Howk, napisal sem!

Goran Šoster

Zakladi Slovenije

Zakladi Slovenije je skupni naslov projekta — serije sedmih filmov o naši deželi za tujino, katerih producent je studio Untkal, naročnik pa Kulturna skupnost Slovenije.

Po pripovedi režiserja Andreja Mikarja in direktorja fotografije Slava Vajta, ki sta se z ekipo pred kratkim mudila v Prekmurju z željo, da bi odkrila kar največ etnografskih značilnosti, bodo filmi 27-minutni, posneti v slovenski in angleški verziji, tako da bodo razumljivi tudi mlajšim generacijam naših izseljencev; za projekt pa je zainteresirana tudi Slovenska izseljenska matica. Prvi štirje filmi so prikaz letnih časov v posameznih slovenskih pokrajinah, peti je Slovenija design in šesti film o počitnicah po Andričevi črti.

Glasba, ki naj dopolnjuje pripoved kamere, mora biti avtentična in v Pomurju je nepogrejljiva banda Kociper-Baranja, predvsem pa Miško v cimbalu. Zlata poroka, ki bi naj simbolizirala našo tradicijo, pa le ena od njenih demonstracij. Reportažo s snemanja bomo pripravili, ko bo ekipa na delu.

B. Bavčar

Prevajalec in urednik o prevajanju

Prevod je tako kot ženska, če je lep, ni zvest, če pa je zvest, ni lep, je med drugim na predavanju o jezikovnih problemih prevajanja dejal urednik Mladinske knjige in znani slovenski prevajalec ter gledališki kritik Aleš Berger. Odzval se je vablu sveta bralcev pri Dobri knjigi, ki ga vodi Vera Gorički, in po njenem uvodu v dvorani skupščine občine Murska Sobota razmejil položaj in razumevanje prevodne književnosti pri nas ter svojo osebo izkušensko zaznavanje. Še prej kot slavist je svoje znanje in izkušnje prenesel učencem srednje družboslovne in ekonomske šole, največ pozornosti pa izzval v tistem delu srečanja, ko je odgovarjal na vprašanje o odnosu knjižni jezik, sleng, narečja in krajevna raba imen. Za razmerje med prevodno in izvorno književnostjo pa je menil, da je prevodna enakovredna soustvarjalec domače literature.

Aleš Berger, ki je bil svojčas tudi urednik kulturne redakcije radia Ljubljana, prevaja predvsem iz francoščine, za Cico v metroju je pred leti dobil nagrado Prešernovega sklada, obenem pa izzval tudi številne polemike zaradi vnašanja pogovornega jezika v književnost. Zdal ureja zbirko Kondor pri Mladinski knjigi in iz klasične mladinske skuša po 35-letni tradiciji narediti elitno zbirko, po kateri bo posegel vsak, ne le učenci, ki jo prebirajo zaradi obveznega branja. Na srečanju je prisluhnil tudi pobudam o tem, kako naj bi založniki zapolnili praznino, ki je med literaturo za najmlajše in nekolkto zahtevnejše bralce med odraslanjem. bb

Srečanje mladih gledališčnikov in recitatorjev

V domu kulture v Ljutomeru je prejšnji četrtek dopoldne potekalo občinsko srečanje gledaliških in recitacijskih skupin Naša beseda 88. V recitalu so zjutraj sodelovala šolska kulturno-umetniško društvo z osnovne šole Branko Bernot-Aljaž Križevci, Franc Belšak-Maks Bučkovi in Cvetko Golar Ljutomer. Ljutomerski učenci so predstavili Zivo hišo učenosti pod vodstvom mentorice Jožice Pozderec, bučkovski recitatorji Zapise o zemlji pod vodstvom mentorice Tončke Lovrenčec in učenci iz Križevca pod vodstvom mentorice Erike Likar recital o domovini.

Recitalu je sledila predstavitev gledaliških del. Mali strah bav-bav so uprizorili učenci iz Stročje vasi v režiji Lidije Novina, Butalskega policaja in Cefizlja so v režiji Vere Benček postavili na oder člani gledališke skupine z osnovne šole Janko Ribič iz Cezanjevca, Pika Nogačička v režiji Julke Bežjak je nastala na osnovni šoli Ivan Cankar v Ljutomeru, Pepelka v režiji Brede Marinič na osnovni šoli v Bučkovcih, mladi ljubitelji gledališča iz Križevca pa so v režiji Manje Mikl predstavili delo Janežec gre v mlin.

Srečanje gledaliških skupin v ljutomerski občini je pripravil odbor za šolsko kulturno-umetniško dejavnost in lutkarstvo pri občinski Zvezi kulturnih organizacij Ljutomer. bb

PRIHRANJENI DOLAR

V nedeljo popoldne je gledališka skupina iz Šmartnega ob Paki gostovala v kulturni dvorani v Kobilju. Uprizorila je komedijo Prihranjeni dolar. Za režijo in nastop sta poskrbela Jože Robida in Jože Krajnc. Številno občinstvo je gostujočo skupino sprejelo z navdušenjem.

— kš —

LIKOS RAZSTAVLJA

Gornji posnetek Nataše Juhnov je nastal v likovnem razstavišču Ljubljanske — Temeljne pomurske banke v Murski Soboti, kjer so na ogled slike sedmih članov LIKOSA kulturno-umetniškega društva Stefan Kovač. S svojimi deli se predstavljajo Peter Jančar, Franci Jaušovec, Vilko Gerlec, Adolf Pen, Alojz Rous, Pero Stojanovič in Ljotje Veberič. »Organizirana ljubiteljska likovna ustvarjalnost je v zadnjih nekaj letih v slovenskem prostoru prevrednotila svoja izhodišča in s tem tudi preusmerila svoja hotenja in cilje. Iz marsikdaj stihijske in v zgolj nekakšen ekonomsko-prodajni odnos usmerjene popoldanske obrti, ki je izgubila, oziroma si sploh ni prisvojila (in prav zato jo lahko tako imenujemo) relevantnih vrednostnih norm, kar je seveda prilikovalo kakšnemu še bolj pomembnemu, kar usodnemu volutarizmu, je postala predvsem takšna, da se zaveda svojih meja ter jih poskuša s strokovnim izobraževanjem, ki lahko obsega vsa področja likovne umetnosti in teorije in s tem iz novih temeljev razpira nova, polnejša ter bistveno bolj konsekvantna vrednostna obzorja. Kakor je seveda res, da izobrazba še ni potrdila umetnosti, pa je po drugi strani nelzopodbitno, da brez nje, pa naj si bo le-ta osvobodila tradicionalnih ljudskih vrednosti, oblikovnosti in vrednot ali pa »akademsko« večno razpiranje novih ustvarjalnih vprašanj, ki slonijo v časovno-zgodovinski sprejemljivosti razlogov, pogojev in vsebin ter s tem, da ponujajo več individualne ustvarjalne svobode, obvezujejo na nek drug eksistencialni ravni, splošno doseganje zadovoljive likovno doživljajske in ustvarjalne kultiviranosti ni možno. Toda zagledanost v dostikrat brezosebne oblikovne formule, nerefektiran volutarizem in samozadovoljstvo so torej tisto, kar nova organiziranost z novim načinom dela ljubiteljske likovne ustvarjalnosti dokaj uspešno poskuša odpraviti«, meni akademski slikar Ignac Meden, ki je nekak mentor na novo organizirane skupine likovnikov. Med njimi je organizacijsko najdejavnejši Adolf Pen, ki nam je posredoval program likovne šole, iz katerega je razvidno, da je v seriji desetih v ponedeljek, 28. marca, na vrsti še zadnje predavanje oziroma izmenjava izkušenj s praktičnimi napotki o slikanju v naravi. Kronološko zadnje je bilo v dislocirani učilnici 31 srednje ekonomske in družboslovne šole ta ponedeljek predavanje o srednjeveškem slikarstvu, ki ga je avtor Vlado Sagadin podkrepil z diapozitivi. V prvi polovici tega meseca pa je bilo v ospredju oljno slikarstvo. O njegovih tehnoloških in tehničnih osnovah je predaval Ignac Meden, ki je nazorno obdelal tudi priprave nanj (slepi okvir, platno in drugi temeljni) ter pripravil izbor del za razstavo v likovnem razstavišču — Ljubljanske — Temeljne pomurske banke. bb

Dvorano bo treba povečati

V zadnjih letih se je v Dolgi vasi dodobra razmahnilo kulturno delovanje, v katerem prevladujejo mladi in vaške žene. Na občnem zboru Kulturnega društva Feher Jani, ki je vselej nekakšen praznik za vse ljubitelje kulture, so dolgo tehtali uspehe in težave lanskega leta in ugotovili, da so v svojem delu vendarle napravili korak naprej. Društvo je bilo v gosteh na Gradiščanskem v Avstriji, na Madžarskem, pripravila pa se, da bo nastopilo v Cankarjevem domu v Ljubljani in se udeležilo kulturnih dnevov v Vojvodini. V društvu uspešno deluje pevski zbor, folklorna skupina vadi ob pomoči koreo-

grafa iz Madžarske. Uspešna je recitacijska skupina, vsem skupinam pa dajejo ton dela mladi, ki so sicer zaposleni v lendavskih delovnih organizacijah, a vedno najdejo čas, da delajo v društvu. Delovanje društva je prišlo v tako etapo, da za večjo aktivnost nimajo prostorov. Sedanja dvorana postaja pretesna, obnoviti bi bilo potrebno garderobe, da bodo v prihodnje lahko sprejeli v goste tudi druga društva. V krajevni skupnosti bodo morali o tem kar najhitreje odločiti, če želijo, da bo kulturno delo v tej vasi še naprej uspešno. V Dolgi vasi menijo, da bodo kos tudi tej nalogi.

Jani D.

Uspešno kulturno delovanje

V kulturnem društvu v Gaberju so v zadnjih dveh letih rešili vse prostorske probleme v novem vaškem domu. To je omogočilo tudi boljše dejavnost kulturnega društva, ki ga sestavljajo predvsem mladi. V društvu imajo dramsko in foto sekcijo, pevski zbor, ritmično skupino. V vaškem domu deluje tudi knjižnica, v kateri imajo blizu 2000 knjig. Gaberčani radi prebirajo knjige, zlasti v teh zimskih dneh. Doslej so poželi najboljše uspehe v ritmični skupini, ki je gostovala tudi na Madžarskem. V društvu je vključenih preko 100 članov, pomaga pa mu tudi krajevna skupnost. V letošnjem letu bodo navezali stike s kulturnimi društvi onstran meje, želijo pa si tudi več sodelovanja z občinsko Zvezo kulturnih organizacij. V kulturnem društvu bodo ustanovili nekaj novih sekcij, zlasti slikarsko, saj je veliko mladih amaterjev, ki se ukvarjajo s slikanjem.

Jani D.

Glasbeno izobraževanje Varstvo in urejanje

Glasbena šola v Gornji Radgoni v tem šolskem letu izobražuje 182 učencev, trideset pa je zunanjih, ker jih zaradi prostorske utesjenosti in kadrovskih problemov niso mogli sprejeti, čeprav imajo glasbene oddelke po vseh šolah v občini. bb

O varstvu, urejanju in vzdrževanju grobov borcev in spominskih pomnikov v lendavski občini vsako leto sprejmejo program, ki ga potrdi tudi občinska skupščina. Grobove in spominske pomnike vzdržujejo predvsem šole in mladinske organizacije. Naloga za lansko leto so v celoti realizirane, so pred nedavnim ugotovili borci ter sklenili, da se na seznam grobov borcev NOV, spomenikov in spominskih pomnikov iz revolucionarnega delavskega gibanja vnese tudi spominska plošča zbora aktivistov OF v Trnju, pokroviteljstvo pa naj prevzame delovna organizacija Toko. Kot že rečeno, za varstvo in urejanje grobov in pomnikov skrbijo šole; v ta namen bodo letos zagotovili 50 tisoč dinarjev. V programu pa bodo vrstili tudi preseleitev in obnovo spomenika Stefana Kovača pri osnovni šoli v Turnišču.

Jani D.

kulturni koledar

ČETRTEK, 25. MARCA
MURSKA SOBOTA — Ob 19.30 bo v soboški galeriji koncert ansambla Pro Musica Tibicinia iz Maribora, ki gostuje s sporedom renesančne in baročne glasbe. Koncert organizira Glasbena mladina Murska Sobota.

PONEDELJEK, 28. MARCA
MURSKA SOBOTA — Ob 19.00 bo v dvorani kina Park gostovanje Mladinskega gledališča.

UGO BETTI (1892—1953)
Moderna gledališka kritika ga priznava za eno najmočnejših osebnosti italijanske dramatike po Pirandellu. V njegovih delih gre za vprašanje etike, za strastno in naravnost usodno iskanje etičnega imperativa, brez katerega je človek obsojen na neskončno življenje, omrtvičeno vegetiranje, z eno besedo: BOLJE JE BITI DO KONCA NESREČEN, BOLJE JE STRAŠNO TRPETI, KAKOR PA SE ODPovedati ETOSU, KOT TISTI RAZSEŽNOSTI, KI ČLOVEKU SPOLOH PODELI STATUS ČLOVEKA.

ZLOČIN NA KOZJEM OTOKU (1948)
Tragedija, ki jo je žirija nacionalnega metateja izbrala za uprizoritev, je Bettiju 1953. ob uprizoritvi v Parizu prinesla evropsko potrditev.

AGATA (MILENA ZUPANČIČ) IZ ZLOČINA NA KOZJEM OTOKU:
»Obstaja točka v življenju, ko si izberemo to, kar smo. In tu se vse začne. In vendar je tudi v tem tak spokojen mir, v tem, da smo to, kar smo, da smo to seča, do konca: to je sreča, ki jo občuti obojenec. Vse to sprejemem.«

SILVIA (VERONIKA DRLO) IN ANGELO (ZELJKO HROČ) Prizor z vaje: PAOLO MAGELLI (1947), režiser, ki gostuje v evropskih gledališčih, tudi v Ljubljani.

Knjige

MURSKA SOBOTA — V galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec je na ogled 15. razstava mednarodne likovne kolonije, ki jo posreduje Galerija Lendava. Razstavljena so dela Sandija Čerkeča, Magdolne in Ferencja Kalmarja, Istvana Kötynyeka, Ericha Novozsela in Aleanke Sottlar.

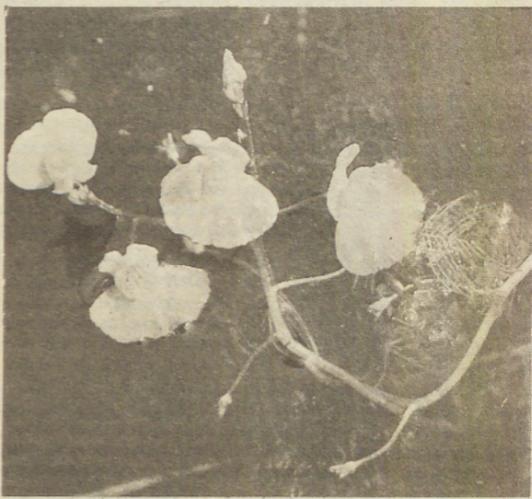
V prostorih stalne likovne zbirke pomurskih umetnikov je na ogled razstava Mnske, ki jo posreduje Pokrajinski muzej Ptuj. »Splošno mnenje je, da so maske pustni reviziti in nič več. Zmota! Maske so kulturnozgodovinsko najzanimivejši predmeti. Poznajo jih vsa ljudstva in gledajo na častljivo izročilo, staro najmanj 30 tisoč let.« smo prebrali v uvodu kataloga, ki je izšel ob otvoritvi razstave, ki je v soboškem gradu.

LENDAVA — V Galeriji Lendava so razstavljena največja dela akademskega slikarja Vlada Potočnika iz Ljutomeru.

LJUTOMER — Štajerska v krajinskih motivih je naslov razstave, ki jo posreduje Umetnostna galerija Maribor, iz njenega fundusa pa so izbrana dela Remigija Bratuža, Franja Goloba, Elze Kazimir-Oeljtjen, Ivana Gola, Janeza Mežana, Jana Oeljtjena, Jožeta Poljanjca, Marjana Remca, Janeza Sibila, Antea Trstenjaka in Otta Trubla. Na ogled bodo do 9. aprila.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin se s svojimi deli predstavlja slikar in uporabni grafik Leopold Strnad.

STOLETJA SO Z NAMI

Pred nami je navadna mešinka (lat. *Utricularia vulgaris*), še ena iz vrste ogroženih rastlinskih vrst v Pomurju. Koliko jih je še v naši pokrajini in koliko je ta naš pomurski svet najboljši od vseh možnih svetov? Enoznačen odgovor pač ni mogoč. Je sploh mogoč oprijemljiv odgovor? Ali smo ljudje res brez ekološke vesti? K sliki še tale podpis: navadna mešinka je mesojeda rastlina. Drobne vodne živali lovi z mešički na potopljenih listih. Kaj ji je usojeno?

Iščejo merila za pamet

Kako izmeriti pamet v glavi posameznika, to je vprašanje, na katera znanost nima povsem jasnih odgovorov, saj nobeden, od dose-danih načinov ni povsem zanesljiv. Znani testi inteligenčnega kvoci-enta so doživeli hude kritike, češ da v njih testirajo pridobljeno zna-nje, ne pa naravne inteligenčne sposobnosti ljudi.

Razumljivo je, da strokovnjaki iščejo nove načine ugotavljanja inteligentnosti posameznika in da pri tem posegajo po najsodobnej-ših napravah. Pred kratkim so raziskovalci možganov naredili dve študiji, s katerima so nekoliko odprli okno v skrivnosti človekovega razuma.

Prva študija se je spopadla s starim mnenjem, da so možgani manj pametnih ljudi v bistvu leni možgani. Psihiater Richard Haier s kalifornijske univerze je opravil merjenja možganskih aktivnosti pro-stovoljcev pri reševanju abstraktnih testov. Pri meritvah si je pomagal z najsodobnejšo elektronsko napravo za tomografijo pozitronskega sevanja. Rezultati so bili nekoliko presenetljivi. Izkazalo se je namreč, da je bila možganska aktivnost v testih uspešnih posameznikov manj-ša od tistih, ki so se na testih slabo izkazali.

»Morda imajo pametnejši ljudje bolj utečene možganske poveza-ve. Pri manj inteligentnih je bilo videti, da se močno trudijo rešiti pro-blem, vendar po najrazličnejših povezavah in delih možganov,« pravi Haier. Torej naj bi bila organizacija in gospodarnost manjša, če to po-nazorimo z delovanjem delovne organizacije.

V drugi študiji pa se je skupina znanstvenikov pod vodstvom dr. Marcusa Raichleja z washingtonske univerze z tomografijo pozitron-skega sevanja možganov lotila meritev aktivnosti možganov pri obde-lavi besed. Meritve so pokazale, da ne drži uveljavljeno mnenje, da možgani najprej »preberejo« besedo in ji šele potem dodajo pomen. Proces poteka vzporedno in hkrati. Toda pri slabih bralcih in manj pametnih posameznikih so ugotovili, da je te vzporednosti manj ozi-roma da je proces branja besed pri njih tak, da najprej tiho »izgovori-jo« besedo in ji nato dodajo pomen.

Gorička trdoživost ali — dre-vesa umirajo stoje ...

Foto: Janko Stolnik

KAKO JE GOSPODARIL VATIKAN

Na zahtevo papeža Janeza Pavla II. je Vatikan posredoval javnosti svoje fi-nančne podatke, vendar ne za lansko, ampak za predlansko leto. Predlani je imel Vatikan 114 milijonov dolarjev iz-datkov in 57,3 milijona dolarjev dohodkov. Pri-manjkljaj 56,7 milijona dolarjev so pokrili s prostovoljnimi prispevki verni-ko za papeža (32 milijonov dolarjev) in s presežki iz teh prispevkov za leto 1985 (24,7 milijona dolarjev). Prvič so bile razgrnjene tudi podrobnosti o vati-kanskih finančah: nepremičnine so prinesle 29 milijonov dolarjev dohodka, vendar so stroški dobiček zmanjšali za skoraj štiriideset odstotkov. Iz bančnih terjatev je v blagajno priteklo 9,7 mili-jona dolarjev, vrednostni papirji so prinesli 6,5 milijona dolarjev obresti in dividendov. Največje stroškovno mesto v vaticanskem proračunu so plače in pokojnine, ki so leta 1986 znašale 57,9 milijona dolarjev.

Kitajec Ksue Dibo je iznenada postal žrtev temeljitih zdravniških preiskav. Kaj se je zgodilo? Nič posebnega. Ko je nekega dne prišel domov in pobo-žal ženo po laseh, se je zdržnila in zgrozila, saj jo je močno streslo. Zdaj hočejo dognati odkod ima človek toliko električne energije ...

Parcelo v tokijskem središču so ocenili tako visoko, da se je še največjim petičnežem začelo temniti pred očmi. Kvadratni meter stane 21,3 milijona je-nov ali 168.000 dolarjev ...

Tale pa je domača: v lanskem letu je bilo v Jugoslaviji 1685 prekinitev dela, v njih pa je sodelovalo 288 tisoč delav-cev. To je 4,3 odstotka vseh zaposlenih v družbenem sektorju ...

Finci bodo najboljšega smučarskega skakalca ovekovečili na poštinih znam-kah. Na njih bodo natisnili drugi Ny-känenov skok na 70-metrski skakalnici v Calgaryju, olimpijske kroge in meda-lje, ki jih je dosegel ...

Popularna pevka Lepa Brena je v enem od številnih intervjujev povedala tudi tole: »Nikdar v življenju nisem delala za slavo, niti za denar ... Borim se sa-mo za to, da bi mi bilo lepo.«

Tesne kavbojke so nevarne

Zdravstveni strokovnjaki so po skrbnih raziskavah odkrili tudi sindrom jeansa — obolenje, ki ga povzroča nošenje tesnih kavbojk.

Razširilo se je že po vsem svetu. Bolezen se kaže v specifičnih bo-lečinah in poškodbah kože. Zdravljenje je težko in počasno — trdijo švicarski zdravniki. Močne bolečine nastanejo zaradi vkleščenja ali celo uničenja živca, ki povezuje telo z nogami. V skrajnem primeru lahko pride do motenj v hoji.

Pri tistih, ki nosijo ozke kavbojke, pogosto brez spodnjega perila, se pojavljajo tudi ekcemi in glivična kožna obolenja. Zdravljenje je težko in dolgotrajno. Znano je tudi, da se sindrom jeansa v nekaterih primerih kaže celo v zmanjšani potenci in sterilnosti moških (zaradi pritiska na moda).

Medtem ko je sindrom jeansa novo obolenje, je kolera bolezen, ki je v prejšnjih časih krepko kosila med ljudmi. Po podatkih sveto-vne zdravstvene organizacije v Ženevi število obolelih za kolero v sve-tu spet narašča. Leta 1985 je bilo registriranih 40.500 obolelih za kole-ro, leta 1986 pa že 46.470.

Direktor alpskih smučarskih reprezentanc Tone Vogrinec je do-kazal, da je mož beseda. Obljubil je namreč, da se bo pustil vr-teti v bobnu akcije Podarim—dobim, če bodo naši smučarji os-vojili olimpijsko medaljo. Rifle je bil pri tem seveda zraven.

Pretrgani kanali za mamila

Prištinski javni tožilci so zahtevali preiskavo za 14 oseb, ki jih utemeljeno sumijo, da so od leta 1975 do začetka letošnjega leta v Turčiji kupovale velike količine mamil in jih tihotapile v Prištino. Med osumljenimi so trgovski potnik, lastnik lokala, sekretar sisa za stanovanja, dva učitelja, učiteljica in gospodi-nja.

Skupina je pretihotapljen narkotike v Prištini prepakira-la in jih pošiljala na tržišče Zahodne Nemčije, Italije, Švice, Španije in v druge zahodnoevropske države.

Tožilci so ob tem zahtevali novo preiskavo še proti trem Prištincem, ki naj bi bili v Turčiji kupovali heroin, ga podobno kot prejšnja skupina tihotapili v Prištino in od tod pošiljali v zahodnoevropske države.

NAGELJNI — NE POSILSTVA

Kako je mogoče govoriti o emanci-paciji, o napredku odnosov med moškimi in žensko, če še danes, pred vrati 21. stoletja polovica žensk z juga Italije ne zapusti svojih domov, ker se bojijo, da bi jih posilili, pretepli ali okradli? In še tiste, ki si v večernih urah upajo na ulico, hodijo mimo temačnih vogalov v strahu, s tesnobo v srcu. Tudi na severu Italije so le redke ženske, ki si ponoči upajo na ulice in v lokale brez moške družbe. Prav posilstva in nasilja nad žensko so bila glavna tema letošnjega 8. mar-

ca, dneva žensk v Italiji. Predvsem le-vičarske ženske organizacije so na ta dan priredile vrsto javnih manifesta-cij, srečanj v največjih italijanskih mestih Milanu, Rimu, Neaplju, Paler-mu, Torinu, Padovi, Firencah ... Komunistke so političnim institucijam izročale petice in zahteve. Katere so njihove osnovne zahteve?

Zahteva, da se pred zakonom ena-ko upošteva (in kaznuje) posilstvo v okviru družine (koliko je bilo in je še institucionaliziranih »družinskih«

posilstev nad ženami in hčerami!); zahteva po boljši javni razsvetljavi na cestah in postajališčih; ustanovitev centrov za pomoč, solidarnost in pod-poro posiljenim ženskam; zahteva po spremembi urnikov na avtobusnih progah, posebno v predmestjih (vož-nje tudi po celo noč in tudi v najbolj oddaljene kraje); uvedba znižane no-čne tarife takšijev za mladoletnice in mlajše ženske; uvedba spolne (in šir-še medčloveške) vzgoje v šolah.

Tako je v sosednji Italiji.

Tudi policija se pripravlja na mašo

Finke, ki so si med prvimi na svetu pridobile volilno pravico, so med zad-njimi v evangeličansko-luteranskem svetu dobile pravico, da stopijo na priž-nico.

O vprašanju žensk duhovnic so na Finskem razpravljali že leta 1948; bilo je veliko glasov za in proti, a se na si-nodi cerkveni dostojanstveniki niso mogli sprizniti s tem, da bi božjo službo opravljale tudi ženske. Ko so ženske pred kratkim končno dobile blagoslov, so nekateri duhovniki de-monstrativno zapustili cerkev, neki du-hovnik pa ni maral opraviti obreda za sprejem žensk v duhovniški stan. Žen-ske so to opravile v drugi župniji, če-prav bi lahko vztrajale, da je to dolž-nost njihovega duhovnika. Izjavile so, da ne marajo vstopiti v zgodovino cerkve s »temnimi oblaki«.

Finke so si pridobile pravico do du-hovniškega stanu z velikim potrplje-njem in zaupanjem, da čas dela zanje.

S svojimi zahtevami nikoli niso bile napadalne, ampak so raje trmasto študi-rirale teologijo, kar je na Finskem do-voljeno, čeprav so vedele, da v praksi ne bodo mogle opravljati poklica, za katerega so se izšolale.

Okoli 90 odstotkov Fincev je evan-geličansko-luteranske vere in večina se jih strinja, da so duhovniki tudi ženske.

S tem, ko so dobile dovoljenje, pa med cerkvenimi zidovi še ni konec moškega šovinizma. Številni duhovniki še naprej pridigajo, da so pred bogom vsi enaki, pri tem pa so prepričani, da pred ljud-mi niso. Nič čudnega torej, če se na pr-vo mašo, ki jo bo imela ženska, pripra-vljajo ne samo verniki, ampak tudi poli-cija ...

Zdaj pa je zares tu — pomlad! Kako bo spet vse brstelo ...

PIŠTA modruje

Zdaj je mouda za evidentiranje, te pa prijde kandidatevanje. Gyilejšov gvezere mo meli, lejko mo gučali ka mo ščeli.

Glavna je baza, naj povej svoje, kandidatov več, dvojje-trouje. Na konci perse ostane eden, pravijo ka tisti je najbolje čeden.

Ništerni že naprej so znali koga bodo imenovali. Steri so pa hodili na konference, so roslanske — delegatske sence.

Nika nika, moj dragi pajdaš. Nemo ti pravo, vej san dobro znaš. Na stouci što de, nede razlike, približno vsi so enake slike.

S plastiko bo »obračunavalo« sonce

Plastika je doslej izpodrinila mnoge druge ma-teriale, škoda je le, da se težko razkrajja in dela če-dalje več preglavice ljubiteljem čistega okolja.

Ker so gospodinske in druge odpadke v mno-gih državah začeli zbirati v plastičnih vrečkah, je to pomenilo, da se je povečala trajnost sicer raz-krojljivih odpadkov, ker jih varuje plastika. Kaj storiti?

Papirate vrečke so eleganten odgovor, vendar pa zaradi njih padajo gozdovi, kar je morda še hujša ekološka nevarnost od odpadkov samih. Strokovnjaki za te reči so že našli boljše rešitev — plastiko, ki se pod vplivom svetlobe razkrajja. Do uporabe izdelkov iz te plastike ni prišlo, ker so bi-li slabe kakovosti. Zdaj je odpadla še ta ovira.

Ameriško podjetje Webster Industries je začelo izdelovati plastične vreče za zbiranje odpadkov, ki so trpežne in dovolj močne, vendar se po nekaj mesecih izpostavljenosti sončni svetlobi spre-mene v fin prah.

Preprečimo nevarne padce

Veselimo se otrokovega razvoja, toda bolj ko postaja samostojen in hlača po stanovanju, več nevarnosti preži nanj. Ko začne plezati, skakati in tekati, ga skoraj ne moremo obvarovati pred buškami. Toda veliko nevarnih

padcev mu starši lahko preprečijo, če poskrbijo za varnostne ukrepe.

Zelo nevarne so stopnice. Na vrhu moramo postaviti pregrado iz lesa ali plastičnega materiala. Prav tako moramo otroku onemogočiti dostop do okna. Malček se velikokrat z glavo zadene ob ostre robove, na primer peči, vrat ali sten. Udarec je zelo boleč. Vseh nevarnih delov seveda ne moremo obložiti, marsikaterega pa lahko. Če je le mogoče, naj v stanovanju z majhnim otrokom ne bo steklenih vrat.

Včasih moramo otroku tudi kaj prepovedati. Ne smemo mu dovoliti, da bi plezal

Z NOVO MODO V KORAK

Ruta kot modni dodatek

Ruta je nepogrešljiv modni dodatek že od 15. stoletja dalje, da o njenih praktičnih platih niti ne govorimo. Če je velika, nam poveže lase, ogreje ramena in poživljuje enolično obleko. Če je majhna, jo nosimo kot drobno, živobarvno piko na i k športnim in mladostnim oblačilom. Kako in kam vezemo rute po letošnji modi?

Velika ruta naj meri 85 x 85 centimetrov, najlepše in najlaže jo zavezujemo, če je svilen. Barve izbiramo tako, da se ujamejo s preostalno garderobo.

SADIKE ZA MAJHNE VRTOVE IN BALKONE

Pritlična breskev

Stebelce, ki zraste do višine 80 centimetrov, z dekorativnim listjem daje do dva kilograma okusnih plodov že v prvem letu po zasaditvi. To je pritlična breskev, ki je vse bolj priljubljena zlasti v mestih, kjer ni veliko prostora za sadjarjenje. Pritlikave breskve se lahko vzgajajo v majhnih vrtovih ali pa v primernih posodah, ki jih lahko spravimo na teraso, balkon ali stanovanje. Zaradi oblike krošnje, dolgih listov in velikih rožnatih cvetov je izreden okras. Poleg dekorativne vloge pa poskrbijo še za večjo radost, ker dajejo tudi lepe in okusne plodove.

Pritlikava breskev, kot sinteza praktičnega, lepega in koristnega, je vse bolj privlačna za mesta, kjer ni prostora za večje gojenje rastlin. Te breskve lahko kupite v Vrtnem centru MIHALJE-VAC v Zagrebu. V tem centru vam lahko ponudijo dve sorti bo-

nanca in nana, vzgaja ju sadjar Ivan Ševar iz Petrovaradina. Obe se odlikujeta po zelo nizki rasti, od 50 do 80 cm, sta rodni, zlasti sorta nana. Povprečna teža ene breskve je okoli 200 gramov, daje pa od 1,5 do 2 kg pridelka.

PAZIMO NA OTROKE

na visoke kose pohištva, še manj pa, da bi poskušal skakati z njih na tla. Tudi tla so nevarna, če so preveč zloščena ali mokra. Pazimo posebno na tla v kopalnici, stranišču, predverju in na stopnicah. Če se talna obloga ne bo svetila kot ogledalo, bodo varnejši otrok in starši. Pozor tudi pri preprogah, obnje se lahko mimogrede spotakne mo odrasli, otrok pa še toliko prej.

PES JO JE POPIHAL

Dobili ste psa, morda so vam ga dali znanci ali prijatelji, lahko se je tudi zatekel k vam. Postal vam bo zvest prijatelj ali pa boste razočarani, ker bo prinesel s seboj kako napako iz prejšnjega pasjega življenja. Če ne prej, boste to opazili tedaj, ko se boste sprehajali in ga boste spustili z vrvice. Lahko ga boste še tako klicali in mu zvižgali, ne bo zaleglo. Čez nekaj ur se bo žival vrnila. Nikar takrat ne naredite napake — psa ne smete kaznovati! Pomislite, da živali nihče ni naučil, da mora ubogati, ali pa je pozabila, kako naj se vede, če pripada krdeču, se pravi ljudem oziroma družini. Vzgojili jo boste samo s potrpežljivostjo. Med sprehodom imejte psa

na dolgi vrvi, ki se navija. Večkrat postojte, pokličite psa k sebi, pohvalite ga in pobožajte, če vas uboga. Nagradite ga z drobnim grizljajem. Tudi doma mora pes opravljati naloge. Če je ubogljiv, ga ne pozabite pohvaliti. Ko boste opazili, da je pes na vrvi priden in ostane v vaši bližini in očitno čaka vaših ukazov, lahko ponovite poskus: spustite ga z vrvice. Tudi psa, ki je še sorazmerno mlad in se zato hitro uči, morate nekaj tednov uriti, preden uboga in ne zbeži več.

Snov za brisanje grafitov

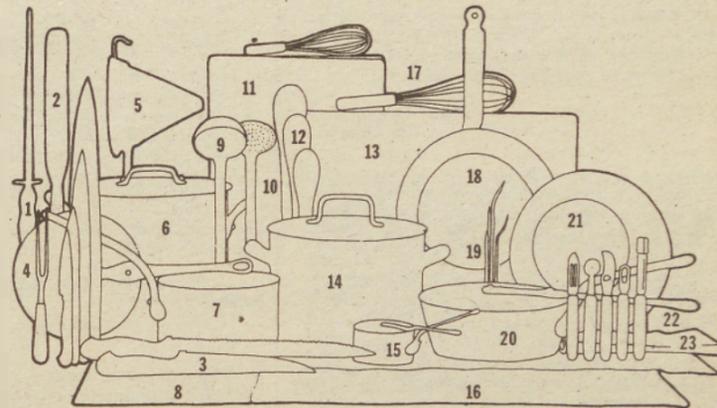
Graffiti gone (zbogom grafiti) je ime novega razpršila, ki so ga izdelali v Kanadi, kmalu pa bo na prodaj tudi v Evropi. Grafitne napise so po mnenju nekaterih oblika kulturnega izražanja, drugi pa jih preprosto uvrščajo med vandalska dejanja, je z doslej znanimi sredstvi le težko odstraniti. Največkrat je treba popisano površino prebeliti, to pa je zamudno in drago delo. Novi aerosol ima tako kemično sestavo, da odstrani nezaželen napis, ne da bi poškodoval belež, zid ali kamen pod njim, kar je posebno pomembno pri odstranjevanju grafitov na spomenikih. Snov preprosto razpršimo čez grafit in jo po petih minutah skupaj z njim odstranimo s sesalnikom za prah.

ZA MLADE GOSPODINJE

DOMAČI KVAS

Mlade gospodinje naj bi se naučile, da se lahko in dobro peče tudi z domačim kvasom. Kako si pripravite domači kvas? Pest pšeničnih zrn zmeljite v kamnem mlinčku in prelijte z decilitrom in pol vode. Posodo za dve do tri dni postavite na toplo (lahko tudi na radiator). Ko bo začela zmes vreti, denimo dve do tri žlice te kipeče snovi namesto kvasa na kilogram moke in zamesimo kruh. Domači kruh bo še boljši, če ga boste spekli doma iz doma zmlate pšenice, saj v njej ostanejo vse zdravilne in hranilne snovi. Za imamo na slovenskem zelo malo mlinarjev, toda nekateri si pomagajo tudi tako, da v tujini kupijo priročne za domačo rabo prirjene mlinčke. Sproti lahko zmeljete toliko pšenice, kolikor potrebujete za eno peko.

- 1 brusilnik
- 2 paleta
- 3 noži
- 4 vilica za meso
- 5 koničasto cedilo
- 6 bakren lonec
- 7 pokrovko
- 8 krpa za pretlačevanje
- 9 zajemalka
- 10 penovka
- 11 deska za rezanje mesa in zelenjave
- 12 kuhalnica
- 13 deska za čiščenje rib
- 14 lonec iz žlahtnega jekla s pokrovko in vložkom
- 15 bakrena ponev s pokrovko
- 16 prt za testo
- 17 metlica za sneg
- 18 železna ponev
- 19 igla za pretikanje s slanino
- 20 bakrena ponev s pokrovko
- 21 skleda iz žlahtnega jekla
- 22 nožki za lupljenje, odstranjevanje peščiča, oblikovanje kroglic, krašenje
- 23 kuhinjski predpasnik

VEŠČINA KUHANJA JE ODVISNA OD POSODE

Najboljši kuharski pripomočki

Znanega kuharja so vprašali, kako more tako dobro kuhati. Ali samo zato, ker pozna vse kuharske modrosti? Ne, je odgovoril, zato, ker imam primerne kuharske pripomočke, z njimi se vse začne in konča. Na sliki je izbor teh pripomočkov, ugotovite, kaj v vaši kuhinji manjka.

SESTAVIL MARKA NAPAST	NEPRIMER-NOST, NE-OLIKANOST	OSNOVNA MERA	DEL KMEČKEGA POHIŠTVA	PRITOK TAJSKE REKE MENAM	PRITOK REKE TAJO V ZAHODNI SPANJI	RAZVLE-CENO PRIPOVE-DOVANJE	INDISKI DROBIŽ
UMAZANJA							
SINTE-TIČNA TKANINA							
GRAD PRI PTUJU							
PRITOK VOLTE V GANI				PERNATA ZIVAL			
MADŽAR-SKO MO-SKO IME				ZENSKO IME			SLOVENSKI PISATELJ (MIŠKO)
ZNAK ZA SAHOVSKO TRONJAVO		HEROJ					
SULTANAT NA JUGU ARABIE		DRŽAVNIK GADAFI			NAŠI RAZGLEDI	EMILE ZOLA	
JOHN OSBORNE				ZAPOR, AREST			
POKVEKA NESTVOR				ŠOTORIŠČE			
JAPONSKA LUKA NA BEV. OTOKA MONŠU					TUJ DVO-GLASHIK	NEW JERSEY	NIKOLA TESLA
VEČ SEMEN							
ZDRAVILNA RASTLINA, PLEVEL, OB POTEH							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: Iobanja, Emanuel, polenta, el, tar, Nono, NL, Kne, rja, A, nomad, RS, raka, stran, trud, or, veselje, oskalek.

RADIO MURSKA SOBOTA

Glasbena lestvica Radia Murska Sobota, vsak petek v oddaji 21 232
 1. I MASCHI — Gianna Nannini
 2. BODI SREČNA JULIJA — Magnet
 3. BODY NEXT TO BODY — Brigitte Nilson in Falco
 4. TOČAJKA, DAJ ŠE LITRE TRI — Brane Drvarič
 5. WHEN I FALL IN LOVE — Rick Astley

Lestvica nastaja s sodelovanjem hi-fi videostudija na Kidričevi 21, telefon 25 577, 69000 Murska Sobota.

Glasovnice — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota. Oddaja 21 232 je na sporedu vsak petek od 18. do 19. ure na Radiu Murska Sobota — UKV 87,6 MHz ali 648 kHz.

OMAKA IZ JABOLK

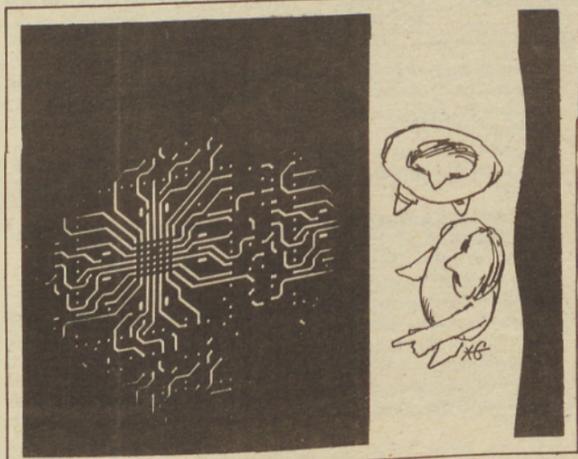

Omaka iz jabolk ni naša vsakdanja hrana, še več, zelo redko se znajde na naši mizi, je pa zdrava omaka, ki bi jo morali enkrat poskusiti. Kako se pripravlja?

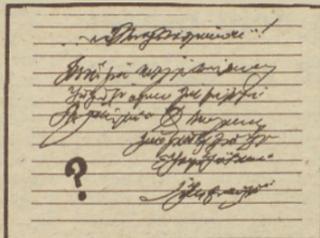
Olupljene in narezane jabolke dušite na maslu s sladkorjem, nari-bajte malo pomarančne skorje in polijte s kozarcem vode. Skuhana in ohlajena jabolka zmešajte v mešalniku in napravite pire. Vmešajte pomarančni sok in dodajte malo cimeta. To omako lahko postrežete k sladkim in slanim jedem.

Potrebujete: 50 dag jabolk, 2 dag masla, 8 dag sladkorja, pomarančo, cimet.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Podpise pod današnje risbo pošljite do četrta, 31. marca, na naslov VESTNIK, Titova 29/1, 69000 M. Sobota. Objavljene podpise honoriramo.

— Dragi direktor, pišem ti zelo počasi, ker vem, da ne znaš hitro brati, tvoja tajnica. (Marija Vomer)

— Z zdravilom ne bo nič, ta recept je samo za dolarje. (Anton Škrlec)

— Najprej nismo nič razumeli, kaj nam govoriš, sedaj pa še tako pišejo. (Janez Žalik)

POMLAD

Pomlad je, pomlad!
Po travi skačem rad,
za žogo se podim,
metulje pisane lovim.
O, pomlad je prišla,
veselo srček moj igra.

Kristijan Cmrčnjak, 5. d
OŠ Ivan Cankar, Ljutomer

Sneg se topi,
po pomladi diši;
zvončki veselo cingljajo,
trobentice pa trobentajo.
Čebele so se odpočile,
zdaj spet bodo med nosile.

Sašo Dominko, 3. raz.
OŠ Odranci

Prišla je pomlad. Zelo se je veselim. Zvončki in trobentice so se razcveteli, postalo je tudi bolj toplo. Ljudje bodo začeli delati na poljih, v vinogradih in sadovnjakih. Ptice selivke se bodo vsak čas vrnile v naše kraje.

Alenka Koren, 3. b
OŠ Videm ob Ščavnici

Zima se posavlja, čeprav nam ni dala snega, Vsak dan bolj čutimo pomlad. Sonce nam pošilja toplejše žarke, ki nas vabijo iz hiše. Da je tu najljepši letni čas, se čuti tudi pred našim blokom, kjer je že vsako popoldne polno otrok.

Matej Hozjan, 5. d
OŠ Ljutomer

MOJ NASTOP

Prišla je sobota. Jaz in moje sošolke smo se pripravljale na nastop plesne skupine na večeru pionirskega kulturnega društva. Prireditev se je začela. V garderobi smo bili vsi zelo nestrpni. Med nastopom recitatorjev iz vrta je v garderobi nastal velik direndaj. Počeli smo vse mogoče neumnosti. Res smo bili nemogoči. Tovarišica nas je mirila, a se nismo veliko menili zato. Ob vsem tem mi je minila trema. Že smo zaplesale na odru. Dvorana je bila polna ljudi. Prevzela me je naša znana glasba. Predala sem se plesu in skupini. Po plesu smo slišale velik aplavz. Ljudje imajo glasbo in ples radi. Po prireditvi smo bile pogoščene.

TATJANA KUSTEC, 6. b
OŠ Črenšovci

Obiskala nas je Svetlana Makarovič

Pred kratkim nas je obiskala priljubljena umetnica Svetlana Makarovič. Že ves teden pred tem obiskom pa so naši najmlajši obiskovali Pionirsko knjižnico v gradu, kjer so si ogledali razstavo njenih del. Člani dopisniškega krožka smo se udeležili njene predstave v Galeriji in ji zastavili nekaj vprašanj.

»No, katera bo začela?« naju je v šali vprašala Svetlana, ko sva se predstavili. Nerodno sva se prestopali in nekaj jecljali, a končno je pogovor le stekel.

— **Kako ste pripotovali?**

»Prišla sem pravzaprav že včeraj, vendar v Radence. Malo sem utrujena, saj sem spala samo dve uri. Danes pa sem prispela sem.«

— **Se dobro počutite pri nas?**

»Na splošno imam Prekmurje zelo rada in se težko poslovim od njega. Že od nekdaj sem si želela živeti v ravnini. Toda žal moram že danes odpotovati.«

— **Od kod dobivate ideje za vaše pesmi?**

»To je tako: Ideja pride nenadoma. Največkrat se mi zamisel prikrade zvečer, preden odidem spat.«

— **Kdaj ste napisali prvo pesem?**

»Tiste prve pesmi? No, moramo se vrniti nazaj v petinpetdeseto leto. Takrat sem pisala žalostne pesmi, ker se mi je zdelo, da sem najbolj nesrečno dekle na svetu.«

— **Mnogo potujete?**

»Da, potujem ogromno in to je naporno.«

— **Ste danes imeli tremo?**

»Seveda. Sicer pa brez treme ni nobenega učinka. Če je človek hladnokrven in samozavesten, je vprašanje, kako bi ga ljudje sprejeli. Zato je treba za dober nastop vsekakor imeti vsaj malo treme.«

— **Kako dolgo se pripravljate za nastop?**

»Priprave so dolge in naporne. Najtežje je bilo s pesmimi. Med pesmijo moraš govoriti z občinstvom, ga spodbujati, hkrati pa paziti na takt.«

— **Bi se hoteli kdaj udeležiti tudi kakšne naše proslave?**

»To je odvisno od mojega menežerja. On vse to ureja.«

Menežer nama je dal vizitko in dodal, da ga naj pokličemo ali mu pišemo, če bomo želeli.

Svetlano sva prosili še za podpis, se ji zahvalili in se poslovili. Opozorila naju je, naj ji nikar več ne rečeva tovarišica Svetlana, ampak samo Svetlana.

Torej, zdravo, Svetlana!

Članici dopisniškega krožka:
Barbara Toth in
Mateja Norčič
OŠ Edvard Kardelj
Murska Sobota

Prijeten spomin na Avstrijo

Letošnje počitnice sem prežvela na Koroškem v Avstriji, v kraju Tscheuritsch.

Stanovali smo pri Francu Bōru. Vse dni nam je dobro stregel. Po večerji smo imeli zabavne točke. Obiskal nas je tudi čarovnik. Pokazal nam je nekaj zanimivosti z rutami, kartami in obročki.

Imeli smo tudi modno revijo. Moja prijateljica je zaslužila tretje mesto. Jaz sem bila napovedovalka. Bilo je tudi tekmovanje v namiznem tenisu in nogometu.

Vsaki dan pa smo veliko smučali. Prvi dan so nas tovariši Miran Prelog, Ludvik Janža, Blaž Davidovski, Janko Rožman in Davorin Babič razdelili v štiri skupine. Vsaki dan je vsako skupino imel drugi tovariš. Naučili so nas veliko, saj smo predzadnjega dne na tekmovanju v veslanju dosegli dobre rezultate.

V ponedeljek smo se poslovili od tega prelepega doma in vseh teh čudovitih planin. Videla sem Triglav in tromejniki Jugoslavije, Italije in Avstrije.

Prežvela sem prelepe počitnice in želim si, da bi še enkrat obiskala nepozabno vas Čojerič.

Branka Kauter in Mateja Vohar
OŠ Bakovci

HVALA MAMA!

Moja mama je delavna kot mravlja. Čeprav je krhkega zdravja, prva vstane in zadnja leže. Njeno življenje je samo garanje. Zato jo tembolj ljubim, saj je kot biser, in če ta biser izgubiš, si nesrečen.

Vstane ob pol petih, postelje posteljo, se obleče in gre v službo, kjer prav tako gara kot doma. Zaposlena je kot delavka v TOZD Pomurski tisk. Imajo normo, ki se mi zdi nedosegljiva. Je zelo dobra delavka. Ko pride domov, najprej popravi stanovanje in skuha kosilo. To ji vzame veliko časa. Ko oče, jaz in sestra pridemo domov, nas vedno sprejme z nasmehom in si za nas vzame čas, čeprav ima dosti dela. Sestro umijeva posodo in se greva učiti. Mama včasih speče tudi kruh, a opravlja še druga dela. Zvečer, ko pade mrak nad vasjo, mama pleše različne stvari. Nikoli si ne vzame časa zase, razdaja se svojim otrokom in možu. Večkrat se bojim zanjo, saj preveč dela in tudi zdravje ji ni naklonjeno. Vendar nikdar ne tarnam. Želim, da bi bila zdrava. Hvala sem ji za vso dobroto, ki mi jo daje, saj ji nikoli ne bom mogla vsega povrniti.

TADEJA TRATNJEK, 5. b
COŠ 17. oktober, Beltinci

Če bi bila Martin Krpan

Nekega večera, ko sem legla v posteljo, sem vzela v roke knjigo Martin Krpan. Začela sem brati o tem pravljicnem junaku. Zaspala sem s knjigo v rokah.

Hodila sem po mestnih ulicah in pozdravljala prodajalke sadja, ki so me že dokaj dobro poznale. Naenkrat pa sem prišla do velike in pisane cirkuške arene. Pri platnenih vratih je stalo zelo postavno dekle. Vstopnina za mladoletnike je bila 1 cekin, za starejše pa 2 cekina. Plačala sem vstopnino in šla v to prečudovito areno. Takoj sem zagledala prijateljico Gezoliko in Kobiljico. Sedla sem na stol, kjer je Kobiljica imela jakno. Na oder je prišel mož z mišicami kot s kakimi napihnjenimi baloni. Napovedovalec se je napihaval kot žaba in kričal v mikrofona, da tisti, ki bo premagal Janeza Mogočnega, dobi 100 zlatih cekinov. Najprej je šel na oder trener boksarskega kluba Zlata rokavica. Na tla ga je vrigel kot posušenega komarja. Nato pa sem šla na oder jaz.

Najprej se je napovedovalec nekaj šopiril. Z enim prstom sem ga podrla kot onemoglo muho. Obema je kar zmanjkovalo zraka. Janez Mogočen j ezačel kričati od besa in me loviti po odru. Gledalci so kričali: »OLE, OLE, NOV MARTIN KR PAN«. Janezu sem podstavila nogo; padel je tako, da je po areni kar zabobnelo. Prinesli so mi veliko mošnjo s 100 zlatniki. Vzela sem jo v roke, jo dobro pogledala in jo Janezu Mogočniku obesila okrog vratu.

Bilo je jutro, ko sem se zbudila. Nisem bila med gledalci, temveč v svoji postelji s knjigo v rokah.

Blanka Černela, 6. a
Osnovna šola KD Kajuh, M. Sobota

Moj očka

Ima modre oči in temne lase. Dela doma na kmetiji. Skrbi za sestro Melito in zame. Ima me rad. Pridno se učim, da bo očka vesel in ponosen.
Jožek Terplan, 1. raz.
OŠ Fokovci

dopisniki so zabeležili

GORNJA RADGONA

Med mnogimi društvi, ki jih ustanavljajo občani, zasluži pohvalo Društvo za pomoč duševno prizadetim v Gornji Radgoni, ki združuje 129 članov. Na letnem občnem zboru so med drugim ugotovili, da je društvo deležno širše podpore in da je zlasti pomembno pri pomoči du-

Tudi duševno in telesno prizadeti ustvarjajo

ševno in telesno prizadetim občanom v občini. Med največje pridobitve sodijo delavnice za delo pod posebnimi pogoji, ki so v prizidku radgonskega gradu. V njih dela zdaj 13 varovancev, sta-

rih od 19 do 47 let. Delajo pod strokovnim vodstvom delovnih terapevtov Marije Ploj in Cvetke Kurnik, delavnice in delo v njih pa vodi Terezija Šegula. Kot so povedali, jim pri zagotovitvi del nesebično pomagajo delovne organizacije Mura, Modra in Gorenje Elrad iz Gornje Radgone ter Peko iz Benedikta, dobro pa sodelujejo tudi z zasebnimi obrtniki, ki delavnicam odstopajo primerno opravila.

Varovanci so kljub invalidnosti ali duševni prizadetosti vestni pri svojem delu. Posebno všeč jim je motivacija, da bodo s pridnim delom zbrali denar za letne počitnice na morju.

Nedavnega občnega zboru Društva za pomoč duševno prizadetim so se udeležili tudi predstavniki delovne organizacije Gorenje Elrad, ki je ob tej priložnosti prejela posebno priznanje za dobro in tesno sodelovanje z društvom in delavnicami.

Ludvik Kramberger

GORENJE ELRAD

Ob delu precej časa za kulturo

Kulturno društvo Svoboda, ki že nekaj let deluje v Gornjem Elrad, je v teh letih opravilo pomembno vlogo pri širitvi kulturne dejavnosti v delovni sredini. Posebno skrb namenjajo likovnim in drugim razstavam, ki jih prirejajo v jedilnicah starega Elrada na Meleh.

V okviru društva pa deluje tudi oktet, ki popestruje kulturne prireditve in proslave v delovni organizaciji in zunaj nje. Društvo vsako leto prireja likovne kolonije, ki so dobro obiskane, za ljubitelje pesmi pa že več let izdaja literarno brošuro Oči in srce.

L. K.

Paraplegiki preveč ob strani

Društvo paraplegikov Pomurja je imelo pred kratkim svoj občni zbor, na katerem smo obravnavali in sprejemali poročila preteklega obdobja ter seznanili člane s tekočo problematiko. Društvo je bilo v lanskem letu dokaj aktivno. Vso pozornost smo namenili delovanju društva, ki je glede na geografsko razdrobljenost in slabe povezave (telefon, avto) tem težje. Zdravstvene usluge so se v primerjavi s prejšnjimi leti precej izboljšale (terapija, napatnice, recepti), težko pa je finančno stanje, saj nismo mogli plačati niti najemnine za društvene prostore.

Društvo pa se je izkazalo kot dober organizator mednarodnega košarkarskega turnirja za paraplegike v Murski Soboti, ki je v Pomurju doživel velik odmev, udeleževali pa smo se tudi raznih športnih srečanj za invalide po Sloveniji in pomagali članom pri pridobitvi raznih pripomočkov. Žal pa našega programa nismo mogli v celoti uresničiti, ker od nekaterih sisov, katerim vsako leto predlo-

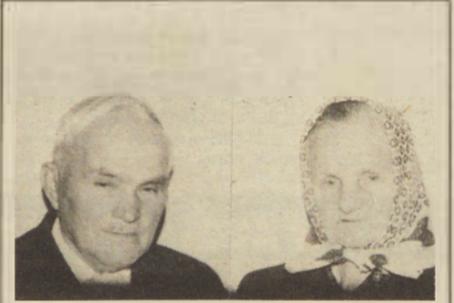
žimo svoj program, nismo prejeli niti minimalnih sredstev. Naš program zajema, poleg redne dejavnosti, še poseben socialni program. Ta sloni predvsem na psihosocialni osnovi in obravnavanju zdravja, ki pa je bistvenega pomena za invalida-paraplegika. Posebni socialni programi, ki jih uresničujemo posamezne invalidske organizacije,

pa so neposredno odvisne od dotacij s strani sisov. V nobenem primeru nas ne gre metati v isti koš z drugimi invalidskimi organizacijami. Ne gre za očitke drugim organizacijam, vendar so ta društva deležna večje pozornosti in s tem sredstev, medtem ko je društvo paraplegikov potisnjeno ob stran. Ponekod so naši programi le formalni papirji, nihče pa ne pomisli, da smo dejansko najbolj potrebni pomoči. Vemo, da invalidnost (paraplegija) nosi še druge funkcionalne okvare. Paraplegiku že sam pogled na vsako stopnico ali na višji robnik na cesti greni življenje.

Pozivamo torej sise in organizacije, naj bodo humanejši do našega društva in pomagajo financirati naš program.

Marija Magdič

V krogu družine sta pred kratkim Ana in Matija Kelenc iz Male Polane praznovala biserno poroko. Ana je rojena 1907., mož Matija pa 1905. leta. V zakonu so se jima rodili štiri otroci, zdaj pa imata že 10 vnukov in 4 pravnuke. Še sta čila in zdrava.
Foto: Jože Žerdin

Novo gasilsko vozilo

V gasilskem društvu v Sodiščinah so v zadnjih letih namenjali precej pozornosti usposabljanju članov in preventivni dejavnosti na svojem območju, ob tem pa niso pustili ob strani skrbi za opremo. Najbolj nezadovoljni so bili z dotrajanim vozilom, ki so ga pred kratkim z zbranimi sredstvi in družbeno pomočjo zamenjali z novim. Stalo je sedemnajst milijonov dinarjev.

Trku-

Komisija za kadrovska in administrativna vprašanja, volitve in imenovanja Skupščine občine Murska Sobota

razpisuje

na podlagi 26. člena Zakona o družbenem pravobranilstvu samoupravljanja (Uradni list SRS, št. 21/75 in 31/84) prosta dela in naloge

NAMESTNIKA DRUŽBENEGA PRAVOBRANILCA SAMOUPRAVLJANJA

za občine Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota za dobo štirih let.

Za namestnika je lahko imenovan delavec z visoko strokovno izobrazbo pravne smeri, ki pozna družbenoekonomske odnose na področju samoupravljanja in družbene lastnine.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh od objave Komisiji za kadrovska in administrativna vprašanja, volitve in imenovanja pri SO Murska Sobota.

Komisija za kadrovska in administrativna vprašanja, volitve in imenovanja

RAK NA RODILIH

Kot pri vseh oblikah raka, je tudi zgodnje odkrivanje raka na rodilih in dojkah bistvenega pomena za zgodnje odkrivanje raka. V zadnjih letih se diagnostične metode niso bistveno spremenile, razen uporabe ultra zvoka pri boleznih dojk.

RAK ob materničnem ustju je bil nekoč pogost. Vendar lahko pri ženskah, ki redno hodijo na preventivne preglede, na osnovi odvzetega brisa po Papanicolaum testu, ugotovimo spremenjene celice, ki nas opozarjajo, da se dogaja nekaj nenormalnega. Te celice se pojavljajo nekaj let pred izbruhom raka. Nakazujejo nam potrebne kontrole in uspešno zdravljenje. To poteka brez večjega operativnega posega in je zanesljivo.

Ce pa je rak že malo napredoval, je ženskam potrebno odstraniti maternico, jajčnike in jajcevodce ter zgornjo tretjino nožnice, potrebno je zdravljenje z obsevanji in kemoterapijo. Uspeh pa je znan še po petih letih.

Na žalost pa se nam ne posreči vedno ozdraviti tudi zasevkov, ki se hitro širijo po telesu. Ta oblika raka ob ustju maternice je najpogostejša pri mlajših ženskah v starosti od 30 do 35 let.

RAK MATERNIČNE votline se javlja praviloma pri ženskah okrog 50 leta. Takrat ženske neredno krvavijo, kakor neredno v obdobju mense, ki soka pada s tem obdobjem. Raka dokazemo z izpraskanjem maternične sluznice, ki jo pošljemo na tkivni pregled. Šele potem z gotovostjo lahko ugotovimo pravo diagnozo.

RAK jajčnikov in jajcevodov ni tako pogost. Danes si lahko uspešno pomagamo pri odkrivanju bolezni z ultra zvokom. Ta nam daje vpogled v jajčnike.

Zadnja leta je RAK na dojki vedno pogostejši. Osnovni vzroki so med drugim tudi malo rojstev in kratko dojenje.

Vsem ženskem, starejšim od 30 let, svetujemo, da si opravijo samopregled dojk med 6 in 10 dnem ciklusa. Tudi zdravnik samo takrat lahko ugotavlja spremembe v dojkah. Dojki je potrebno pregledati enkrat mesečno, stoje in leže, ter vsako izboklinico, vdolbino ali zatrdilino pokazati zdravniku. Obvezen je pregled bezgavk nad ključnico in pod njo ter obeh pazdušnih jam. Priporočljivo je s palcem in kazalcem lahko stisniti dojk proti bradavici in ob tem ugotavljati, ali se iz bradavice poede mlečno ali kri. Posvet z zdravnikom v takem slučaju je primeren.

Vsaka lažna sramežljivost ali zatiskanje očni pred resnico je škodljiva, ker odlaga začetek in s tem tudi uspešnost zdravljenja.

Ob enoletnih obveznih ginekoloških pregledih, ko ženski obvezno odvzamejo bris za ugotavljanje raka vratu maternice, si da lahko vsaka ženska, ki v dojkah oti pa nejasne spremembe, tudi pregledati dojke.

Zal ugotavljamo, da tretjina žena resno jemlje svoje zdravje in hodi na redne enoletne kontrole. Približno tretjina vseh žena hodi na preglede le občasno na vsakih nekaj let, ko ima težave, že dalj časa. Takrat je pogosto že pozno ali prepozno za uspešno zdravljenje. Tretjina žena pa na preglede ne hodi, ker se dobro počuti, ima predsodke ali se boji resnice. Takšne ženske pridejo ponavadi k zdravniku z že razvito boleznijo in skoraj vedno prepozno, zato je uspeh zdravljenja pri njih običajno slab.

Dr. Kurt Sonnenschein

LJUTOMER

5 kilometrov asfalta

Na območju ljutomerske občine je še 40 kilometrov kategoriziranih lokalnih cest, ki še niso modernizirane. Letos bodo — kot so nam povedali na cestnem podjetju — asfaltirali 2 kilometra dolgo cesto med Ljutomerom in Tomažem, cesto Radoslavci—Murski Vrh, ki je dolga 1,5 kilometra, na novo pa bodo položili asfalt v dolžini 1,5 kilometra od ljutomerskih ribnikov do Ilovec. Š. S.

samozaščita, varnost, obramba . . .

V lanskem letu več gospodarskega kriminala

Temeljno javno tožilstvo je v lanskem letu ločeno spremljalo gospodarski kriminal glede na dejanja odgovornih in nekaterih uradnih oseb in kazniva dejanja delavcev v združenem delu na škodo lastnih organizacij ter ostala kazniva dejanja ogrožanja družbenega premoženja, ko so storilci zunaj oškodovane delovne organizacije. Delež celotnega gospodarskega kriminala v ožjem in širšem pomenu je v celotni strukturi kaznivih dejanj v lanskem letu znašal 30 odstotkov. Med gospodarskim kriminalom izstopajo kazniva dejanja grabeža in poneverbe. Med temi

poneverbami posebej izstopajo vozniki avtomobilskih cistern delovne organizacije Viator, temeljne organizacije Promet in delavnice Lendava, ki so si v času od leta 1982 do lani prilastili gotovinske bone za nekaj več kot 3,5 milijona dinarjev. Majhno ni tudi število storilcev tatvin, ki so kazniva dejanja storili na škodo lastne organizacije. Zmanjšalo pa se je število storilcev kaznivih dejanj zlorabe položaja odgovorne osebe in nevestnega ravnanja z družbenim premoženjem. Med izstopajočimi zadevami so bile: zlorabe v Ljubljanski banki, Pomurski banki v M. Soboti, Agro-

servisu, Pomurskem tisku in Kz Panonka v M. Soboti.

Pri kaznivem dejanju davčne zatajitve so kot nova oblika tega kaznivega dejanja pojavljajo invalidi, ki za druge osebe z določenimi olajšavami uvažajo osebne avtomobile, vendar kazenski postopki za ta kazniva dejanja niso učinkoviti, zato tožilstvo meni, da davčna politika potrebuje sistemske spremembe. Pri goljufijah so še vedno v ospredju dejanja v škodo zavarovalne skupnosti.

Jani D.

ZA PROMETNO VARNOST

DRAŽJI PREKRŠKI

Število prometnih nezgod iz leta v leto narašča, vse več človeških življenj terjajo ceste. Kako preprečiti še hujšo cestno prometno bilanco? O tem že dalj časa razpravljajo cestni strokovnjaki, končno pa o tem razpravljajo tudi na odborih skupščine Jugoslavije in vse kaže, da bomo kmalu dobili nov zakon o prometni varnosti.

Kaj naj ta zakon prepreči? Predvsem to, da bi se število prometnih nesreč ne večalo. Znano je, da so bile sedanje kazni za prometne prekrške prenizke, pravzaprav le simbolične. Novi zakon naj bi prinesel tudi nove višje kazni. V predlogu zakona je zapisano, da naj bi bile nove kazni za prometne prekrške od pet do 200 tisoč dinarjev. Tisti, ki se denimo ne bodo pripeli s varnostnim pasom, naj bi plačali 15 tisočakov kazni. Najstrožje kazni so predvidene za voznike, ki v dveh letih naredijo dva ali celo več prekrškov. Ti naj bi se tudi obvezno udeležili predavanj o posledicah nespoštovanja cestnoprometnih predpisov. Precej strožje kazni naj bi bile tudi za tiste, ki vozijo vinjenji in pod vplivom mamil, zlasti če so brez vozniškega dovoljenja. Za drugi tak prekršek novi zakon predvideva od dveh tednov do dveh mesecev zapora in prepoved vožnje do enega leta. Predvideni so tudi nekateri preventivni ukrepi, ki naj bi zagotovili večjo varnost v prometu. Za poklicne voznike je predvideno dodatno izobraževanje in preverjanje znanja vsaka tri leta. Voznikom, starejšim od 65 let, bodo vozniška dovoljenja podaljševali na tri leta.

Storimo še kaj za preventivo

Na sejah občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so ocenili lansko prometno varnost in ugotovili, da je bila porazna, kljub prizadevanju milice in svetov, da bi se stanje izboljšalo.

Število prometnih nesreč nas opozarja, da se moramo še bolj usmeriti na preventivno delo, saj bo le-to lahko dvignilo prometno kulturo pri vseh udeležencih v prometu. V programih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu imata prednost prometna vzgoja v osnovnih šolah in izobraževanje v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. V šolah imajo poseben pomen mentorji prometne vzgoje, ki pripravljajo vsakoletno tekmovanje. Kaj več o prometu. Delavci milice bodo tudi letos skupaj s sveti za preventivo pripravili več akcij v zvezi s prometno varnostjo, zlasti v krajevnih skupnostih. Znano je, da se dve tretjini vseh prometnih nesreč zgodita v naseljenih krajih in da so storilci domačini. Nekoč so trdili, da te nesreče povzročajo tujci, zdaj pa se natančno ve, da ni tako. V krajevnih skupnostih še vse premalo sami skrbijo za prometno varnost, še več, vsako leto »neznanci« poškodujejo prometne znake in tako še bolj otežujejo promet. V lanskem letu je bilo takih poškodovanih prometnih znakov preko 50, pa tudi materialna škoda je velika. Sveti bodo morali poskrbeti tudi za boljšo ureditev prometne signalizacije ter za odprav o vseh črnih točkah v prometu.

Jani D.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTI

Povožil jo je na dvorišču

Po podatkih Uprave za notranje zadeve je tatvin in ropov vedno več, najbolj pa so na udaru bifeji in gostilne. Prometnih nesreč ni bilo veliko, zato pa so bile hude, ena je terjala človeško življenje.

KOLESARKA IZSILILA PREDNOST

13. marca se je kolesarka Marija Hozjan iz Žižkov peljala proti križišču cest Črenšovci—Razkrižje. Ni se prepričala, če je cesta prosta. Ko je zapeljala v križišče, je pripeljal vanj tovorni avtomobil, ki ga je vozil Alojz Ogrinc iz Ljubljane. Voznik je sicer pravočasno zavrl, vendar se je kolesarka zaradi padca po cestišču hudo poškodovala.

SMRT NA DVORIŠČU V MOTOVILCU

16. marca je voznik osebne avtomobila, avstrijski državljani Stefan Nemet z Dunaja, želel vzvratno zapeljati na cesto z dvorišča stanovanjske hiše v Motovilcu. Sprejedač je peško Marijo Zrim, ki je bila za vozilom. Voznik jo je močno zadel in tako poškodoval, da je na kraju nesreče umrla.

PREHITRA VOŽNJA NI VARNÁ

17. marca se je voznik osebne avtomobila Jože Čiček iz

Gančan peljal od Lipovec proti magistralni cesti Lendava—M. Soboti. V bližini križišča je dohitel kolesarko Ano Košar iz Lipovec. Zaradi neprimerne hitrosti in vožnje po skrajni desni je zadel kolesarko, jo zbil po cestišču in hudo poškodoval.

NI MOGEL PRAVOČASNO ZAUSTAVITI

18. marca se je zgodila prometna nezgoda pri Bodoncih. Voznik osebne avtomobila Janez Vörös od Grada se je peljal proti Bodoncem. V križišču je s stranske ceste pripeljala kolesarka Sidonija Poredoš iz Bodonec. Zaradi neprimerne hitrosti ni mogel zaustaviti. V trčenju se je kolesarka poškodovala.

NESREČA NA PREHODU ZA PEŠCE

19. marca se je zgodila prometna nezgoda v Cankarjevi ulici v M. Soboti. Voznik osebne avtomobila Dušan Jošar iz M. Soboti se je z neprimerne hitrostjo peljal po Cankarjevi ulici proti Tišini. Ko je pripeljal v bližino prehoda za pešce pri bencinskem servisu ni

pravočasno opazil skupine pešcev in je zadel Jurija Marincina iz M. Soboti. Pešec je padel na pokrov avtomobila in se hudo poškodoval.

NEVARNA VOŽNJA S TRAKTORJEM

19. marca se je zgodila prometna nezgoda v Doliču. Voznik traktorja Karel Pelcer iz Doliča se je peljal proti Kuzmi z neprimerne hitrostjo in dokaj neprevidno, saj je zapeljal na bankino in pozneje še v jarek. Tam se je traktor prevrnil na bok. Sopotnik Stefan Sarka iz Doliča, ki je sedel na blatniku, je padel z njega in se poškodoval.

KAKO JE ZAGORELO?

21. marca ponoči je zagorelo na stari zapuščeni stanovanjski hiši v Partizanski ulici v Lendavi. Hišo, last stanovanjske skupnosti Lendava, sta imela v najemu Tabor Horvat in Stefan Rudar iz Lendave. Požar so pogasili gasilci iz Lendave, vendar je uničil ostrešje. Vzrok požara še ni znan.

J. D.

AGROSERVIS, p. o.

69000 Murska Sobota, Kroška cesta 58
telefon: (069) 21-630

SERVIS motornih vozil in kmetijskih strojev

Lastniki traktorjev in priklopnikov!

V aprilu bomo opravljali tehnične preglede za traktorje in priklopnike na terenu.

Usposobite svoje stroje, da bodo varni za cestni promet.

Nudimo vam svoje usluge in rezervne dele.

PRODAJA vozil zastava in rezervnih delov

OBVESTILO

Veletrgovina Potrošnik, tozid MERKUR M. Soboti obvešča cenjene kupce, da bomo sprejemali

naročila za premog

od ponedeljka, 4. aprila 1988, vsak dan od 8. do 15. ure v poslovalnicah

- Kurivo M. Soboti in
- Kurivo Beltinci.

Za zainteresiranim kupcem priporočamo, da si premog zagotovijo pravočasno.

Z založba borec miklošičeva 28 ljubljana

ZALOŽBA BOREC, p. o., LJUBLJANA, Miklošičeva 28, išče

izkušenega zastopnika

za prodajo knjig na območju Pomurja. Prijave pošljite na naslov: ZALOŽBA BOREC, tajništvo, Miklošičeva 28, Ljubljana.

OBRTNA ZADRUGA LINDAU LENDAVA p. o. MOHORJEVA 2
TEL. 069/25 139 75-807, Ž. R. 31920-801-1988 PRI. SOKLENDAVA
TELEFAM LINDAU LENDAVA, 69232 LENDAVA p. o. 17

lindau
lendava

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

- 1. Vodja knjigovodstva**
 - višja ali srednja šola ekonomske smeri
 - pet let delovnih izkušenj v knjigovodstvu
 - nekaznovanost zoper družbeno lastnino
- 2. Finančni likvidator — blagajnik**
 - ekonomska ali ustrezna srednja šola
 - dve leti delovnih izkušenj
- 3. K sodelovanju vabimo tudi pripravnik s končano srednjo šolo ekonomske smeri.**

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:
Obrtna zadruga
LINDAU Lendava
Mohorjeva 24

KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA SKUPŠČINE OBČINE LJUTOMER

objavlja

na osnovi 1. in 3. člena Odloka o priznanjih občine Ljutomer (Uradne objave občin Pomurja, št. 9/80)

RAZPIS

ZA PODELITEV DRUŽBENIH PRIZNANJ OBČINE LJUTOMER ZA LETO 1988

Priznanja se podeljujejo vsako leto ob prazniku občine Ljutomer. Družbena priznanja se podeljujejo organizacijam, skupnostim, organom in posameznikom za uspehe pri razvijanju gospodarstva, družbenopolitičnega sistema in družbenih dejavnosti, ki so pomembni za razvoj občine, dela in življenja v njej ter njen ugled; podeljujejo se strokovnjakom in inovatorjem v gospodarskih organizacijah, posameznikom ali skupinam za posebne uspehe trajnejšega pomena v organizaciji in vodenju organizacije, če so takšni uspehi bistveno vplivali na izboljšanje ekonomskega položaja in razvoj organizacije, kot tudi za uspehe v delavskem samoupravljanju. Družbena priznanja se podeljujejo tudi na področju družbenih dejavnosti posameznikom ali skupinam za posebne uspehe v izobraževanju, kulturi, telesni kulturi, zdravstvu in socialnem varstvu ter za izredne uspehe pri podružbljanju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, če so ti uspehi bistveno vplivali na izboljšanje dela v posamezni panogi.

Predlagatelji naj obrazložene predloge pošljejo komisiji za odlikovanja Skupščine občine Ljutomer do 30. aprila 1988. Predlogi morajo biti utemeljeni s stališči in priporočili družbenopolitičnih organizacij in delovnega okolja, iz katerega predlagani izhajajo.

KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA SKUPŠČINE OBČINE LJUTOMER

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA IN
MURSKA SOBOTA

Leto XXIV

Murska Sobota, dne 24. marca 1988

Št.: 8

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

72. Spremembe in dopolnitve ugotovitev in stališč o obmejnem sodelovanju občine Murska Sobota s sosednjimi državami (prečiščeno besedilo)

73. Odlok o uvedbi melioracijskega postopka v k.o. Bodonci
74. Odlok o imenovanju ulic za območje naselja Odranci
75. Odločba Ustavnega sodišča SR Slovenije o razveljavitvi Odloka Skupščine občine M. Sobota o sprejetju ureditvenega načrta začasno odlagališče komunalnih odpadkov in sanacijo zemljišč v Nemčavcih (Uradne objave, št. 10/86)

76. Sklep o ugotovitvi povprečnega osebnega dohodka delavcev v občini M. Sobota za leto 1987
77. Sklep o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta za del naselja Radenci — (Jelovica — Maja)
78. Sklep o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samoprispeljka za del območja Krajevne skupnosti Gederovci, za naselji Sodišinci in Murski Petrovci
79. Popravek Resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 v letu 1988 (Uradne objave, št. 5/88)

72

Na podlagi 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora dne 10. marca 1988 sprejela

Spremembe in dopolnitve

Ugotovitev in stališč o obmejnem sodelovanju občine Murska Sobota s sosednjimi državami (prečiščeno besedilo)

Zbori občinske skupščine so na seji dne 25/6—1987 obravnavali Poročilo o uresničevanju stališč o obmejnem sodelovanju občine M. Sobota s sosednjimi državami, ki so jih sprejeli, dne 14/4—1983.

Na podlagi predloženega poročila Izvršnega sveta in obsežne razprave na seji vseh treh zborov skupščine občine je bilo ugotovljeno, da se stališča zborov, ki zavezujejo OZD in DS oz. družbenopolitične organizacije in društva iz občine Murska Sobota v glavnem uresničujejo, obetno manj pa so realizirani predlogi in naloge iz stališč, ki so v pristojnosti republiških in zveznih organov ostali nerealizirani.

Sodelovanje z LR Madžarsko se pogloblja in povečuje ob tem, da je obseg blagovne menjave v naši zunanjetrgovinski politiki še naprej limitiran in oskrbi blagovnice v Szombathelyu ni priznan status višje oblike gospodarskega sodelovanja.

V sodelovanju z Avstrijo ni bistvenega napredka in maloobmejnih blagovni promet, zaradi premajhne pripravljenosti sosednje države ni vzpostavljen.

V sodelovanju s sosednjimi državami so še neizrabljene možnosti na drugih področjih zlasti v kmetijstvu in živilskopredelovalni industriji.

Višina iznosa dinarjev in dovoljenega uvoza blaga sta neusklajena, prav tako še naprej velja obvezna menjava dinarjev ob izhodu iz države na Madžarsko, pa tudi predlagana širitev območja maloobmejnega pasu na celotno občino do sedaj ni sprejeta.

Sodelovanje na področju kulture se je poglobilo in obogatilo, dokaj obsežno je tudi sodelovanje na področju telesne kulture.

Ugotavljamo, da v republiki nimamo opredeljene strategije sodelovanja s Slovenci na obmejnih območjih v Avstriji (štajerski Slovenci), pa tudi strategija republike do porabskih Slovencev ni dovolj doščena in konkretizirana ter temelji zgolj na izhodiščih pomurske regije.

Znanje slovenskega jezika med Porabskimi Slovenci na Madžarskem je preskromno in v praktični uporabi temelji pretežno na govornem narečju. Nekoliko prispeva k dvigu znanja slovenskega jezika zglede sodelovanje mariborske univerze z visoko učiteljsko šolo v Szombathelyu.

Glede na sprejete sklepe Skupščine občine, z dne 25/6—1987 in 29/12—1987, se stališča o obmejnem sodelovanju občine Murska Sobota s sosednjimi državami dopolnjujejo s predlogi in mnenji iz razprave.

STALIŠČA:

1. Organizacije združenega dela, družbenopolitične organizacije in skupnosti si naj še naprej prizadevajo za poglobljanje in krepitev vseh oblik sodelovanja s subjekti v sosednjih državah. V prizadevanjih za nadaljnje poglobljanje sodelovanja in učinkovitejše povezovanje s sosednjimi državami bomo težili k večji povezavi občine, ki bo iniciator aktivnosti za učinkovitejše sodelovanje, s pristojnimi republiški organi.
2. Ohraniti je potrebno pozitivne rezultate dosedanjega sodelovanja v maloobmejnem blagovnem prometu z LR Madžarsko in sodelovanju z Avstrijo ter si prizadevati za pospešitev nadaljnjega gospodarskega sodelovanja.
3. Posebno pozornost je potrebno nameniti sklepanju in širitvi višjih oblik gospodarskega sodelovanja organizacij združenega dela iz naše občine (SOZD ABC Pomurka, MURA, ZGEP Pomurski

tisk, Gradbeništvo Pomurje, SOBOTA idr.) s podobnimi organizacijami v Avstriji in na Madžarskem.

4. Sodelovanje občine s sosednjimi državami bo temeljilo na dolgoročnih družbenoekonomskih in političnih usmeritvah občine in republike s poudarkom na utrjevanju vezi s Slovenci, ki živijo v zamejstvu. Pri tem so odločilnega pomena direktni osebni stiki za to je nujno čim prej odpreti mejni prehod Martinje—Senik, ki bo izboljšal povezanost občine s Porabjem.
5. Občinski sindikalni svet naj v sodelovanju z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami utrjuje vezi in stike z našimi državljani oz. sindikalnimi organizacijami in društvi naših delavcev v tujini.
6. Družbenopolitična skupnost bo še v večji meri podpirala neposredne stike krajev ob meji ter obmejnih krajevnih skupnosti in društev s tem, da jim bo nudila pomoč pri organiziranju in izvajanju sodelovanja.
7. Potrebno je povečevati obseg sodelovanja na področju kmetijstva in sodelovanje razširiti tudi na raziskovalno področje. V te naloge se naj zlasti vključujejo KZ Panonka, KG Rakičan in Živinorejsko-veterinarski zavod.
8. Republiške organe je potrebno vzpodbujati k aktivnostim za sklenitev meddržavne pogodbe s katero bi vzpostavili maloobmejnih blagovni promet tudi z Avstrijo.
9. Za hitrejši razvoj obmejnega sodelovanja je treba tudi razvijati gospodarstvo obmejnih območij naše občine, zlasti goriškega predela s poudarkom na razvoju kmetijstva in turizma. Pri tem je potrebno krajevnim skupnostim dati učinkovito strokovno in materialno podporo.
10. OK SZDL si naj prizadeva za povečanje sodelovanja na družbenopolitičnem področju in načrtuje srečanja z nosilci posameznih dejavnosti iz območij, kjer živijo pripadniki slovenske narodnosti v Avstriji in na Madžarskem.
11. Doseči moramo, da bo politika SR Slovenije do manjšin tretirala porabske slovence in Slovence na Štajerskem kot pripadnike koroških Slovencev in Slovencev v Italiji ter opredelila svojo strategijo in vsebino odnosov z njimi. Podobno je potrebno dogovoriti tudi enotno regijsko in občinsko politiko do teh vprašanj.
12. Ob srečanjih obeh narodnosti naj družbenopolitične organizacije izpostavijo pobudo, da koroški Slovenci v svojo borbo za narodnostne pravice vključujejo tudi štajerske Slovence in si prizadevajo, da se 7. člen avstrijske pogodbe nanaša na vse Slovence, ki živijo v Avstriji.
13. Družbene dejavnosti naj še naprej izvajajo svoje programe sodelovanja in jih vsebinsko bogatijo. Programi sodelovanja morajo biti kvalitetni in obojestransko koristni ter se izvajati v skladu z materialnimi možnostmi. Poudarek bo dan neposrednim stikom organizacij, šol in društev z obeh strani meje.
14. Podpirali bomo dobro organizirana in koordinirana sodelovanja med organizacijami, skupnostmi in društvi z obeh strani meje. Pri izvajanju sodelovanja mora sodelovati Svet za zunanje politična vprašanja in mednarodne odnose pri CK SZDL M. Sobota.
15. Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota si naj odločneje prizadeva za razširitev maloobmejnega pasu občine z republiko Avstrijo na celotno območje občine.
16. Republiški komite za mednarodna sodelovanja in drugi republiški organi morajo vložiti maksimalne napore za ukinitve obvezne menjave dinarjev z LR Madžarsko, ki pomeni diskriminacijo naše države v odnosih s sosedi.
17. Prizadevati si moramo za izgradnjo železniške povezave z LR Madžarsko preko Porabja.
18. V okviru enotnega slovenskega kulturnega prostora bomo z različnimi aktivnostmi posegali v obmejna območja sosednjih držav, kjer živi slovenska narodnost. Prizadevali si bomo za ohranjanje slovenskega jezika in kulture ter krepili narodnostno zavest Sloven-

cev v zamejstvu. Posebno skrb in pomoč bomo namenili porabskim Slovencem s katerimi mora, ob skupnem dogovoru z občino Lendava, priti do tesnejših povezav ter sodelovanje usmerili v aktivnosti za dvig nivoja znanja slovenskega jezika. Povečati in okrepiti je potrebno tudi stike občine Murska Sobota z Monoštram na Madžarskem.

19. Izboljšati je treba strukturo knjig iz Slovenije ter zagotoviti ustrežno ponudbo knjig in slovenskih časopisov, zlasti Vestnika in Nepujsaga v Porabju ter obratno zagotoviti tudi ponudbo madžarskih knjig in časopisov pri nas.
20. Kulturni center naj prouči možnosti in izdela program sodelovanja z ustreznimi inštitucijami na Madžarskem.
21. Predstavnikom cerkve predlagamo da si prizadevajo za ohranitev slovenskega bogoslužja v Porabju, saj je to dragocenega pomena pri ohranjanju slovenskega jezika na tem območju.
22. Usklajevali bomo nekatere elemente dolgoročnih razvojnih zasnov obmestnih območij Monoštra in Železne županije s podobnimi dokumenti v občini Murska Sobota in Lendava. Medsebojno se bomo seznanjali s srednjeročnimi in dolgoročnimi razvojnimi programi obmejnih območij z željo, da bi čim bolj usklajeno razvijali gospodarstvo in infrastrukturo ter skupno reševali ekološke in druge probleme ob meji.

Številka: 28-2/87-3

V M. Soboti, 10. 3. 1988

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

73

Na podlagi 105. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (prečiščeno besedilo Ur. list SRS, št. 17/86) ter 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave pomurskih občin, št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 10. marca 1988 sprejela

ODLOK

o uvedbi melioracijskega postoka v k. o. Bodonci

1. člen

Uvede se melioracijski postopek v k. o. Bodonci na melioracijskem območju določenim z mejo, ki poteka:

po južni meji z k. o. Zenkovci, nato pa poteka od p. št. 227 po cesti p. št. 1774 proti severu do potoka p. št. 1832, seka potok in se nadaljuje naprej proti severu po cesti p. št. 1766 do križišča, kjer se naveže na pot p. št. 1807 do p. št. 1109. Zajema p. št. 1109, 1110, 1108, 1106, 1104, 1102/1 in 1102/2 in se zopet naveže na pot p. št. 1807. Ob tej poti poteka meja melioracijskega območja vse do p. št. 1135, nato pa po meji med p. št. 1135 in 1137 ter 1136 in 1138 do potoka in naprej proti severu ob potoku do p. št. 1139, oz. do katastrske meje z k. o. Radovci. Nato pa poteka meja melioracijskega območja proti jugu po poti p. št. 1809, se nadaljuje po poti p. št. 1808 do križišča, kjer ponovno zavije proti severu in se nadaljuje po poti p. št. 1810 do p. št. 1188/1 in po severni meji p. št. 1188/1 in 1187/1 do ceste p. št. 1812. Po tej cesti proti jugu do p. št. 1218 in po severnih mejah p. št. 1218, 1219/2 in 1219/1 do poti p. št. 1814 ter ob tej poti do poti p. št. 1864 in po tej poti do ceste p. št. 1760. Meja melioracijskega območja se nadaljuje proti jugu po cesti p. št. 1768, nato pa po cesti 1824 do ceste p. št. 1829 in po tej cesti do p. št. 210 oz. katastrske meje z k. o. Zenkovci. Južna meja melioracijskega območja od p. št. 210 do p. št. 227 in ceste p. št. 1774 je katastrska meja z k. o. Zenkovci.

Del melioracijskega območja v k. o. Bodonci pa poteka od p. št. 432 in nato ob katastrski meji z k. o. Zenkovci in k. o. Vadarci do p. št. 651 in 656/1, nato pa poteka meja proti severu po zahodni strani p. št. 657, 658, 676, 675 in 688 do poti p. št. 1792. Po tej poti proti vzhodu do ceste p. št. 1782. Od severa proti jugu je meja tega dela melioracijskega območja cesta p. št. 1782 vse do p. št. 432 in katastrske meje z k. o. Zenkovci.

Hiše, gospodarska poslopja in ohišnice so izvzete iz melioracijskega območja.

2. člen

Melioracije zajemajo izvedbo agromelioracijskih del:

- založno gnojenje
- globoko oranje travnikov
- apnenje
- podrahljavanje
- planiranje depresij
- krčenje drevesne rasti in grmičevja
- obnova obstoječih jarkov
- ureditev poljskih poti.

3. člen

Lastniki, oziroma uporabniki kmetijskih zemljišč na melioracijskem območju so dolžni pred pričetkom izvajanja melioracijskih del posekati in odstraniti drevje in grčevje na površinah, kakor je to z projekti predvideno.

4. člen

Lastniki oziroma uporabniki kmetijskih zemljišč so na melioracijskem območju dolžni redno vzdrževati skupne melioracijske objekte in naprave.

Med vzdrževalna dela spadajo:

- čiščenje, vzdrževanje in košnja na jarkih;
- čiščenje in vzdrževanje propustov na jarkih;
- vzdrževanje poljskih poti na melioracijskem območju;

- podrahljavanje kmetijskih zemljišč najmanj na vsakih pet let;
- apnenje kmetijskih zemljišč najmanj na vsake štiri leta.

Vzdrževanje objektov in naprav ter pravilna agrotehnika na kmetijskih zemljiščih mora zagotavljati trajno delovanje celotnega melioracijskega sistema.

5. člen

Meliorirana kmetijska zemljišča so dolžni udeleženci oziroma uporabniki koristiti v smislu srednjeročnih in kratkoročnih planov Kmetijske zadruge PANONKA.

6. člen

Lastniki oz. uporabniki kmetijskih zemljišč na melioracijskem območju so dolžni plačevati prispevek za vzdrževanje melioracijskega sistema po določenih Odloka o zagotavljanju sredstev za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah na melioracijskih območjih občine Murska Sobota (Ur. objave pomurskih občin, št. 33/86).

7. člen

Udeleženci so dolžni dovoliti delavcem organizacij, ki so pooblašene za izvajanje melioracij kmetijskih zemljišč, vzdrževanje melioracijskih objektov in naprav, ter osebam, ki imajo pravico vršiti nadzor, snemati, projektirati in zaznamovati zemljišča in vode, da stopajo na njihova zemljišča.

8. člen

Na melioriranem območju mora način rabe zemljišča ustrezati naložbam v ta zemljišča. Kmetijska proizvodnja na tem področju mora biti intenzivna.

9. člen

Melioracijska dela bodo končana do 30. junija 1988.

10. člen

Investitor del iz 2. člena tega odloka je ABC POMURKA KZ PANONKA Murska Sobota, temeljna združna organizacija Murska Sobota, v okviru katere je ustanovljena melioracijska skupnost za območje melioracije Bodonci, v katero bodo vključeni vsi lastniki oz. uporabniki kmetijskih zemljišč melioracijskega območja v k. o. Bodonci.

90 % nepovratnih sredstev od predračunske vrednosti zagotavlja Zveza vodnih skupnosti Slovenije, 10 % pa lastniki oz. uporabniki melioracijskih zemljišč.

11. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah.

Številka: 324-1/88-11

V M. Soboti, dne 10. marca 1988

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

74

Na podlagi 9. člena Zakona o imenovanju in evidentiranju naselij, ulic in stavb (Ur. list SRS št. 5/80) ter Člena Statuta občine Lendava (Uradne objave pomurskih občin št. 37/81) je Skupščina občine Lendava na seji zbora Krajevnih skupnosti dne 3. 3. 1988 sprejela

ODLOK

o imenovanju ulic za območje naselja Odranci

1. člen

Za območje naselja Odranci se uvede ulični sistem ter določijo območja posameznih ulic in njihovih imen kot je razvidno v 3. členu tega odloka in grafični prilogi.

2. člen

Območja posameznih ulic obsegajo zazidalne površine stavb in pripadajočih objektov, ki sodijo k ulici, samo ulico z njenimi elementi in nepozidane površine za pozidavo na osnovi prostorskih ureditvenih načrtov.

3. člen

S tem odlokom se določijo naselja Odranci za posamezne ulice naslednja imena in območja:

1. PANONSKA ULICA

— obsega območje republiške ceste Murska Sobota — Lendava s slepo ulico do parc. št. 1620

2. RAVENSKA ULICA

— obsega območje od Panonske ulice (odcep pri parc. št. 1645) proti jugu čez potok Črnc do vključno parc. št. 2456

3. PREŠERNOVA ULICA

— obsega območje od Panonske ulice proti severu ob osnovni šoli v smeri naselja Lipa do vključno nogometnega igrišča

4. ULICA ŠTEFANA KOVAČA

— obsega območje od Panonske ulice proti jugu vzhodu pri parc. št. 1752 do Ravenske ulice in sicer do mostu čez Potok Črnc vključno z odcepom v slepo ulico do parc. št. 1953

5. DOLINSKA ULICA

— obsega območje vzhodno od Panonske ulice proti naselju Trnje (odcep pri parc. št. 1496/1)

6. MLADINSKA ULICA

— obsega območje južno od Panonske ulice, parc. št. 1671 do ulice Ob Črncu (parc. št. 2309)

7. GASILSKA ULICA

— obsega območje od Panonske ulice proti jugu do gasilskega doma kjer sega desni krak do parc. št. 1798 levi krak pa do priključka na ulico Štefana Kovača

8. SEVRANSKA ULICA

— obsega območje od Panonske ulice proti severu (pri parc. št.

1579) do parc. št. 1547 kjer se lomi proti vzhodu on pri parc. št. 1532 proti jugu do parc. št. 1523/1

9. KOVAŠKA ULICA

— obsega območje od Obrtniške ulice proti severu do parc. št. 1530 z delom prehodne ulice od parc. št. 1534 do parc. št. 1543.

10. VEZNA ULICA

— obsega območje od Mladinske ulice proti jugovzhodu do parc. št. 1084 do priključka na Ravensko ulico vključno s slepima ulicama do parc. šte. 1664 oziroma parc. št. 1691.

11. CVETNA ULICA

— obsega območje od Ravenske ulice proti vzhodu do vključno parc. št. 2174.

12. RIBIŠKA ULICA

— obsega območje od Ravenske ulice proti zahodu do priključka na Mladinsko ulico parc. št. 2147-2152.

13. ULICA OB ČRNCU

— obsega območje od ravenske ulice proti zahodu do priključka na konec Mladinske ulice pri parc. št. 2119.

14. JUGOVSKA ULICA

— obsega območje od Ravenske ulice proti jugovzhodu do priključka na ulico Štefana Kovača pri parc. št. 1929.

15. GAJSKA ULICA

— obsega območje od ulice Štefana Kovača proti jugovzhodu do parc. št. 1931 do parc. št. 2054 do priključka na ulico Naselje Gredice s krakom do parc. št. 2012/1.

16. MLINSKA ULICA

— obsega območje od ulice Štefana Kovača proti jugovzhodu do parc. št. 1964.

17. ULICA NA KAMNI

— obsega območje od Jugovske ulice proti jugu do parc. št. 1841.

18. ŽITNA ULICA

— obsega območje od Prešernove ulice proti severovzhodu do konca gradbenega območja.

19. VRTNA ULICA

— obsega območje od Mladinske ulice proti vzhodu od parc. št. 1692 do parc. št. 2194 do priključka na Ravensko ulico.

20. NASELJE GREDICE

— obsega območje od začetka Panonske ulice, parc. št. 1994/1 proti jugozahodu do priključka na Gajsko ulico.

4. člen

Grafični prikaz ulic in hiš je izdelan na topografskem načrtu 1:5000 in sestavni del tega odloka.

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah Pomurskih občin.

ŠTEVILKA: 45-20/2-87

DATUM: 21. 1. 1988

Predsednik

Skupščine občine Lendava
Rudolf Leiner

75

ODLOČBA

Ustavno sodišče Socialistične republike Slovenije je na pobudo Lovske družine Mlajtinci v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti odloka Skupščine občine Murska Sobota o sprejetju sredstvenega načrta začasno odlagališče komunalnih odpadkov in sanacijo zemljišč v Nemčavcih na seji dne 25/2-1988

odločilo:

Odlok Skupščine občine Murska Sobota o sprejetju »sredstvenega« (pravilno: ureditvenega) načrta začasno odlagališče komunalnih odpadkov in sanacijo zemljišč v Nemčavcih (Uradne objave občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, št. 10/86) se razveljavi.

Obrazložitev

Ustavno sodišče Socialistične republike Slovenije je na pobudo Lovske družine Mlajtinci s sklepom z dne 19/11-1987 začelo postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti v izreku te odločbe navedenega odloka, v katerem je sprejet ureditveni načrt začasno odlagališče komunalnih odpadkov in za poznejšo sanacijo tega zemljišča vzhodno od naselja Nemčavci, kot izvedbeni akt srednjeročnega družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985.

Lovska družina Mlajtinci je bila mnenja, da ureditvenega odlagališča komunalnih odpadkov v opuščeni glinokopih, kot to ureja izpodbijani odlok, nima podlage v srednjeročnem družbenem planu občine Murska Sobota in zato ni v skladu z ustavo in zakonom. Zemljišče, na katerem naj bi po izpodbijanem odloku bilo začasno odlagališče komunalnih odpadkov, predstavlja v naravi opuščene glinokope, ki so prekriti z vodo, vodnim rastlinjem in so naravnih rezervat za gojenje vodnih ptic ter so v upravljanju lovske družine.

Skupščina občine Murska Sobota je v odgovoru na pobudo navajala, da izpodbijani odlok ni v neskladju z ustavo in zakonom, ker je zemljišče, ki ga navaja odlok, po spremembah in dopolnitvah srednjeročnega družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 (Uradne objave, št. 32/84) namenjeno odlaganju komunalnih odpadkov. Tako določena namenska raba zemljišča pa tudi ni v nasprotju z določbami srednjeročnega družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990.

Zakon o urejanju prostora (Uradni list SRS, št. 18/84) v 43. členu določa, da se v prostorskih sestavinah srednjeročnega plana obči-

ne določi tudi namenska raba prostora in posebej določi območja stavbnih zemljišč, na katerih se bodo gradila, širila ali prenavljala naselja oziroma izvajali drugi posegi v prostor. Za ta območja se v srednjeročnem planu občine oblikujejo med drugim tudi površine in meje.

Po določbah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84) se drugi posegi v prostor načrtujejo na zemljiščih, ki jih za te namene v skladu z usmeritvami o prostorskih delih dolgoročnih družbenih planov določa srednjeročni družbeni plan. S prostorskimi izvedbenimi akti se po 27. členu navedenega zakona podrobneje obdelajo odločitve o graditvi, širitvi in prenovi naselij ter drugih posegov v prostor, sprejete v srednjeročnem družbenem planu.

Izpodbijani odlok je bil sprejet kot izvedbeni akt srednjeročnega družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 dne 6/3-1986 in objavljen 27/3-1986, pričel pa je veljati 4/4-1986. Po preteku obdobja 1981—1985 ni bilo več podlage za sprejem obravnavanega odloka, kot izvedbenega akta srednjeročnega družbenega plana občine, sprejetega za to obdobje.

Srednjeročni družbeni plan občine za obdobje 1986—1990, v katerem je bil obravnavani odlok sprejet, nima odločitev o vprašanih, ki jih obravnava izpodbijani odlok. Zato ustavno sodišče ugotavlja, da v srednjeročnem družbenem planu občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 ni z zakonom določene podlage za sprejem obravnavanega odloka.

Ustavno sodišče je zato na podlagi 413. člena ustave SR Slovenije in ob uporabi 2. alinee tretjega odstavka 25. člena zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 39/74 in 28/76) razveljavilo odlok Skupščine občine Murska Sobota o sprejemu sredstvenega načrta začasno odlagališče komunalnih odpadkov in sanacijo zemljišč v Nemčavcih.

Ustavno sodišče je to odločbo sprejelo v sestavi: predsednik Stane Markič in sodniki dr. Mara Bešter, Tone Bož, Janko Česnik, Bogdan Osolnik, Jože Pernuš, Ivan Repinc, Bojan Škrk in Ivan Tavčar. Štev. uJ4/87-16

Datum: 25. februar 1988

Predsednik
Stane Markič

76

Na podlagi 6. člena Odloka o uvedbi samoprispevka v občini Murska Sobota (Ur. objave, št. 4/86) je Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota na seji, dne 8. marca 1988 sprejel naslednji

SKLEP:

1. Povprečni osebni dohodek delavcev v občini M. Sobota za leto 1987 znaša 2.948.136 din.

2. Letni pavšalni znesek samoprispevka, ki ga plačujejo občani, ki so na časnem delu v tujini, v višini 1 % od povprečnega osebnega dohodka v občini v preteklem letu, znaša za 1988. leto 29.481 dinarjev.

Številka: 113-4/88-5

V M. Soboti, 8. marca 1988

Predsednik IS
Janez ŠTOTL, dipl. oec., I. r.

77

Na podlagi 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86) in 254. člena statuta občine Gor. Radgona (Ur. objave, št. 41/86 in 7/87) je izvršni svet Skupščine občine Gor. Radgona na seji dne 24. 2. 1988 sprejel

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA UREDITVENEGA NAČRTA ZA DEL NASELJA RADENCI—(JELOVICA—MAJA)

1.

Izvršni svet ugotavlja, da je osnutek ureditvenega načrta za del naselja Radenci—(Jelovica—Maja) v skladu s srednjeročnim družbenim planom občine Gor. Radgona za obdobje 1986—1990 in v skladu z zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86).

2.

Javno se razgrne osnutek ureditvenega načrta, ki ga je izdelal SGP Konstruktor TOZD PTB Komunaprojekt Maribor pod šte. 205/88.

3.

Osnutek se javno razgrne v prostorih KS Radenci in prostorih Skupščine občine Gor. Radgona, Partizanska c. 13 za dobo 30 dni.

4.

Organizacije združenega dela, druge organizacije in skupnosti, organi ter društva, delovni ljudje in občani lahko do poteka roka razgrnitve podajo pisne pripombe na kraju samem ali pa pripombe pošljejo na oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občine Gor. Radgona.

5.

Ta sklep se objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 350-2/88-10

Datum: 18. januar 1988

PREDSEDNIK
IZVRŠNEGA SVETA SO GOR. RADGONA
Janko Slavič, dipl. ing. agr. I. r.

Na podlagi 3. člena Zakona o samoprispevku (Uradni list SRS št. 35/85) in 8. člena Zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Uradni list SRS št. 23/77) in 42. člena Statuta krajevnih skupnosti Gederovci, je skupščina Krajevne skupnosti Gederovci na seji dne 11. 3. 1988 po predhodni odločitvi zbora delovnih ljudi in občanov naselja Sodišinci in Murski Petrovci sprejela

SKLEP

o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja Krajevne skupnosti Gederovci, za naselji Sodišinci in Murski Petrovci.

1. člen

Razpiše se referendum za del območja Krajevne skupnosti Gederovci, za naselji Sodišinci in Murski Petrovci. Referendum bo 10. aprila 1988 na običajnem glasovalnem mestu v naselju Sodišinci in Murski Petrovci od 7.00 do 19.00 ure.

2. člen

Sredstva zbrana s samoprispevkom bodo uporabljena za:

v naselju Sodišinci:

— vzdrževanje in adaptacijo vodovodnega zajetja in vodovodnega omrežja

- asfaltiranje vaških cest
- vzdrževanje vaških cest
- pomoč društvom in organizacijam
- izgradnja telefonije
- ostala komunalna dejavnost;

v naselju Murski Petrovci:

- izgradnja vaško-gasilskega doma
- vzdrževanje vodovodnega zajetja in vodovodnega omrežja
- ureditev ulične razsvetljave
- ureditev pokopališča
- pomoč društvom in organizacijam
- izgradnja telefonije
- vzdrževanje vaških cest
- ostala komunalna dejavnost.

3. člen

Za izvršitev programov bo potrebno 310.500.000.— din. S samoprispevkom bo predvideno zbrano 310.500.000.— din. Višina sredstev za posamezne namene se določi s programom in finančnim načrtom krajevnih skupnosti. Če se zberejo večja sredstva, se bodo uporabljala namensko za program v tč. 2. člena.

4. člen

Samoprispevek se uvede za obdobje petih let in sicer od 1. 5. 1988 do 30. 4. 1993.

5. člen

Samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo v naselju Sodišinci in Murski Petrovci.

Samoprispevek v denarju v obeh naseljih bi znašal:

- 2 % od neto osebnih dohodkov zaposlenih
- 2 % od neto OD in davčne osnove iz samostojnega opravljanja obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti

— 5 % od katastrskega dohodka od kmetijske dejavnosti

— 1 % od pokojnin

— 3 % od povprečnega OD v SRS v preteklem letu za delavce, ki so na začasnem delu v tujini in imajo stalno prebivališče v naselju Sodišinci in Murski Petrovci;

v delovni obveznosti pa bi znašal:

— v naselju Sodišinci:

- občani — nosilci gospodinjstva ali njegovi družinski člani po 3 delovne dni letno. Nadomestilo za neopravljeni delovni dan, ki traja 8 ur, znaša 16.000.— din;
- lastniki traktorjev 16 ur letno v prevozi. Nadomestilo za neopravljeno uro prevoza s traktorjem znaša 12.000.— din;

— v naselju Murski Petrovci:

- občani — nosilci gospodinjstva ali njegovi družinski člani po 20 delovnih dni letno. Nadomestilo za neopravljeni delovni dan, ki traja 8 ur, znaša 16.000.— din;
- lastniki traktorjev 60 ur letno v prevozi. Nadomestilo za neopravljeno uro prevoza s traktorjem znaša 12.000.— din.

Skupščino krajevnih skupnosti se pooblašča, da vsako leto na novo ovrednoti finančno nadomestilo v delovni obveznosti.

6. člen

Krajevna skupnost lahko sredstva samoprispevka, ki so začasno prosta, vroči pri banki za določen čas.

7. člen

Glede oprostive plačila samoprispevka se uporabljajo določila 12. člena Zakona o samoprispevku (Uradni list SRS št. 35/85).

8. člen

Delavcem na začasnem delu v tujini, ki imajo na območju za katerega se razpisuje referendum stalno prebivališče, bo v pripravljalenem postopku za razpis referenduma posredovan program, ki bo vseboval namen, osnovo in višino samoprispevka ter obdobje, za katerega se uvaja samoprispevek in izjava s katero se zavezanec izreče za uvedbo samoprispevka.

9. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik naselja Sodišinci in Murski Petrovci in občani, ki še nimajo volilne pravice, pa so v delovnem razmerju.

10. člen

Volilci glasujejo osebno in tajno z glasovnico, ki ima naslednje besedilo:

KRAJEVNA SKUPNOST
GEDEROVCI

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu dne 10. aprila 1988 o uvedbi krajevnega samoprispevka za del Krajevne skupnosti Gederovci, za naselje Sodišinci in Murski Petrovci, ki se uporabi za:

v naselju Sodišinci:

— vzdrževanje in adaptacijo vodovodnega zajetja in vodovodnega omrežja

- asfaltiranje vaških cest
- vzdrževanje vaških cest
- pomoč društvom in organizacijam
- izgradnja telefonije
- ostala komunalna dejavnost;

v naselju Murski Petrovci:

- izgradnja vaško-gasilskega doma
- vzdrževanje vodovodnega zajetja in vodovodnega omrežja
- ureditev ulične razsvetljave
- ureditev pokopališča
- pomoč društvom in organizacijam
- izgradnja telefonije
- vzdrževanje vaških cest
- ostala komunalna dejavnost.

Samoprispevek bo razpisan za obdobje petih let in sicer od 1. 5. 1988 do 30. 4. 1993.

Višina samoprispevka v denarju v obeh naseljih bo znašala:

- 2 % od neto osebnih dohodkov zaposlenih
- 2 % od neto OD in davčne osnove iz samostojnega opravljanja obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti

— 5 % od katastrskega dohodka od kmetijske dejavnosti

— 1 % od pokojnin

— 3 % od povprečnega OD v SRS v preteklem letu za delavce, ki so na začasnem delu v tujini in imajo stalno prebivališče v naselju Sodišinci in Murski Petrovci;

v delovni obveznosti pa bo znašal:

v naselju Sodišinci:

— občani — nosilci gospodinjstva ali njegovi družinski člani po 3 delovne dni letno. Nadomestilo za neopravljeni delovni dan, ki traja 8 ur, znaša 16.000.— din;

— lastniki traktorjev 16 ur letno v prevozi. Nadomestilo za neopravljeno uro prevoza s traktorjem znaša 12.000.— din;

v naselju Murski Petrovci:

— občani — nosilci gospodinjstva ali njegovi družinski člani po 20 delovnih dni letno. Nadomestilo za neopravljeni delovni dan, ki traja 8 ur, znaša 16.000.— din;

— lastniki traktorjev 60 ur letno v prevozi. Nadomestilo za neopravljeno uro prevoza s traktorjem znaša 12.000.— din.

Skupščino krajevnih skupnosti se pooblašča, da vsako leto na novo ovrednoti finančno nadomestilo v delovni obveznosti.

Glede oprostive plačila samoprispevka se uporabljajo določila 12. člena Zakona o samoprispevku (Uradni list SRS št. 35/85).

GLASUJEM

»ZA«

»PROTI«

Volilec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samoprispevka, oziroma besedo »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

11. člen

Za zbiranje sredstev in za izvajanje del bo odgovoren svet Krajevnih skupnosti Gederovci.

12. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo s samoprispevkom zbranih sredstev bo opravljal svet krajevnih skupnosti in bo o tem vsako leto poročal skupščini Krajevne skupnosti Gederovci in zboru delovnih ljudi in občanov naselja Sodišinci in Murski Petrovci.

13. člen

Ta sklep velja z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Gederovci, dne 14. 3. 1988

Predsednik skupščine KS:
ČRNKO Jože I. r.

79

POPRAVEK

Resolucije o politiki uredništevavanja družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 v letu 1988 (Uradne objave št. 5/88)

1. stavek II. odstavka poglavja 3 (Materialni okvirji razvoja) se pravilno glasi:

»Osebnih dohodki se bodo ob predvidenih materialnih okvirjih realno znižali.«

Sekretar
Skupščine občine M. Sobota
Martin VINČEC, dipl. prav.

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
<p>RADIO MURSKA SOBOTA</p> <p>16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 Lepo je v naši domovini biti mlad ... mladinska oddaja, 17.30 — Glasba-reklame-glasba, 18.00 — 21.232 — propagandno-glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.</p> <p>TV LJUBLJANA</p> <p>9.45—13.05 in 16.05—00.05 Teletekst RTV Ljubljana, TV mozaik, 10.00 Tednik, 11.00 Po sledeh napredka, 11.50 I. Bergman: Fanny in Alexander, ponovitev 3. dela švedske nadaljevanke (do 13.05), 16.35 Mozaik, ponovitev Tednika, 17.35 V znamenju dvojčkov, 4. del, 17.50 Grizli Adams, 8. del ameriške nanizanke, 18.15 Poroka v Ovči, dokumentarna oddaja TV Novi Sad, 19.01 Obzornik, 19.30 TV dnevnik, 19.59 Zrcalo tedna, 20.20 Kir Royal, 2. del nemške nadaljevanke, 21.25 Zmagoslavje zahodne civilizacije, 10. oddaja, 22.15 TV dnevnik, 22.30 Ljubimca, madžarski film.</p> <p>Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik, 17.30 Otroška oddaja, 18.00 Izobraževalna oddaja, 18.30 Risanka, 18.40 Številke in črke, kviz, 19.00 Domači ansambli: Slovenski muzikantje (samo za Lj 2), 19.30 TV dnevnik, 20.00 Iz koncertnih dvoran: Koncert orkestra RTV Ljubljana (samo za Lj 2), 22.00 ... Opomba: 9.55—11.15 Hinterglemm: Superveslelalom (m), 21.00—22.30 Budimpešta: SP v umetnostnem drsanju (m).</p> <p>TV ZAGREB</p> <p>Prvi program 8.55 Tv v šoli, 11.25 SP v smučanju, 16.00 Dober dan, 17.10 Reška kronika, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 TV Dnevnik, 20.00 Lovca, serijski film, 21.00 Kvizkoteka, 22.00 TV Dnevnik, 22.20 Oskar Davičo, kulturni magazin, 23.50 Nočni program.</p> <p>TV AVSTRIJA</p> <p>Prvi program 10.00 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Angel na zemlji, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Derrick, nadaljevanke, 22.20 SP v umetnostnem drsanju.</p> <p>Drugi program 16.00 Spored po željah, 16.45 Hotel, 17.30 Svet živali, 18.00 Tedenski Tv spored, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 A propos film, 22.22 Sedem veličastnih, film.</p> <p>TV MADŽARSKA</p> <p>9.05 Ponovitve: Morje je od vseh; Sosedje; Delta, 11.50 Telovadba za invalide, 16.45 O črnih in belih, razgovor z zgodovinarjem, 17.15 Za upokoženca, 17.45 Teka, informacije, 18.00 Okno, služnostni program, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Kramljanje, spored Tamasa Vitrayja, 21.20 Parabola, 21.50 SP v umetnostnem drsanju, moški, 23.50 TV dnevnik.</p> <p>TV KOPER</p> <p>13.30 Tv novice, 13.40 Športne novice, 14.00 Šport, 16.00 Tv novice, 16.10 Športni dogodek, 18.50 Tv novice, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD Stičiče, 20.00 Oddaja o ženskem športu, 20.30 Šport, 22.30 TVD vsedanes, 22.40 Športne novice, 23.00 Juke box, 23.30 Oddaja o ženskem športu, 24.00 Športni dogodek.</p>	<p>RADIO MURSKA SOBOTA</p> <p>16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Sobotna reportaža, 17.20 — Strokovnjak odgovarja, 17.40 — Glasba-reklame, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.</p> <p>DEŽURSTVO: 14.00 — 16.00 (telefon: 21 232)</p> <p>TV LJUBLJANA</p> <p>7.40—13.15 in 16.25—01.20 Teletekst RTV Ljubljana, 8.05 Radovedni Taček: vrata, 8.20 Pamet je boljša kot žamet, 8.25 V znamenju dvojčkov, 4. del, 8.40 Zbis: Srečni metulj, 4. oddaja, 8.55 Legende sveta: Marko, 9.25 Cyrano de Bergerac, 5. del, 9.50 Studio je vaš, 2. oddaja, 10.25 Makedonske ljudske pesmi v priredbah, 2. oddaja, 10.55 Aktualno, 11.35 Jubilejna teveteka, ponovitev 9. oddaje (do 13.15), 16.55 Plavi 9, jugoslovanski film (čb), 18.25 Kratak film, 19.30 TV dnevnik, 19.59 Naš utrip, 20.20 Zrebanje 3 x 3, 20.30 M. Laurence: Vrnitev v paradiz, 22. del, 21.20 Kriz kraž, 22.45 TV dnevnik, 23.00 Mestni kavboj, ameriški film.</p> <p>Oddajniki II. TV mreže: 14.40 Jugoslavija, dober dan, 15.10 Prijatelj ali sovražnik, mladinski film, 16.40 Kapelski kresovi, 17.40 Otroška predstava, 18.40 Dallas, ameriška nadaljevanke, 19.30 TV dnevnik, 20.15 Glasbeni večer L. Bernstein: Zgodba z zahodne strani, 21.45 Poročila, 21.50 Feljton, 22.20 Sportna sobota.</p> <p>TV ZAGREB</p> <p>Prvi program 9.00 Tv v šoli, 9.50 Šport: SP v smučanju in skokih, 15.15 Sedem tv dni, 16.00 SP v drsanju, 17.30 Poročila, 17.35 Tv koledar, 17.45 Dallas, 18.35 Teleobjektiv, 19.30 Dnevnik, 20.00 Boljše življenje, 21.05 Dekle — zasebna detektivka (film), 22.35 Dnevnik, 22.50 Nočni program.</p> <p>TV AVSTRIJA</p> <p>Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tuji jeziki, 10.35 Film, 12.00 Jour fixe, 13.00 Šport, 14.30 Vse guljufa, film, 16.00 Otroški in mladinski program, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Nogomet, 19.00 Fröhlich ob sobotah, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Glasbeni paviljon, 21.55 Človek iz Mallorca, španski film, 0.40 Munsterjevi</p> <p>Drugi program 9.55 Sport, 14.20 Cavalleria rusticana, opera, 15.30 2 x 7, 17.00 Draga družina, 17.45 Kdo me hoče? 18.00 Trailer, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Dežela deževnega drevesa, film, 22.55 Šport, 0.00 Žena brez spomina, film.</p> <p>TV MADŽARSKA</p> <p>8.10 Ponovitve, 9.15 Trehli kanal, 10.00 Risanka, 10.20 Prirodoslovec amater, 10.50 Za otroke, 11.15 Cimbaški koncert, 11.30 Plavatura, pon. 14.30 Zgodbe iz stolpnice, 15.25 Šport, 16.15 Barkochba, 17.00 Dnevnik, 17.15 Afrika, 1. del, 18.15 Način življenja, 18.50 Tom in Jerry, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Muhasti letni časi, 21.15 Srečni Danijel, madžarski film, 22.45 TV dnevnik.</p> <p>TV KOPER</p> <p>13.30 Tv novice, 13.40 Športne novice, 14.00 Šport, 16.00 Tv novice, 16.10 Športni dogodek, 18.50 Tv novice, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD Stičiče, 20.00 Oddaja o ženskem športu, 20.30 Šport, 22.30 TVD vsedanes, 22.40 Športne novice, 23.00 Juke box, 23.30 Oddaja o ženskem športu, 24.00 Športni dogodek.</p>	<p>RADIO MURSKA SOBOTA</p> <p>10.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meje, 13.30 — V nedeljo popoldne (Aktualni prispevek, kmetijska, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.</p> <p>DEŽURSTVO: 9.00—13.00 (telefon: 21 232)</p> <p>TV LJUBLJANA</p> <p>13.15/45 Domači ansambli: ansambel Jožeta Burnika, 13.45/14.15 M. Laurence: Vrnitev v Paradiz, ponovitev 22. dela avstralske nadaljevanke, 15.10 Rimske počitnice, ameriški film (čb), 17.05 Prislunimo tišini, 17.45 Ex libris, 18.45 Risanka, 19.01 Tv mernik, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Bogdan Pop Čorčev: Trst via Skopje, 2. del nadaljevanke TV Skopje, 20.55 Zdravo.</p> <p>Oddajniki II. TV mreže 7.55 Poročila, 8.00 Danes za jutri in igrani film, 10.30 Kmetijska oddaja TV Sarajevo, 14.00 Športno-zabavno popoldne — Budimpešta: SP v umetnostnem drsanju — revija, Pariz: EP v namiznem tenisu, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Čas negotovosti, poljudnoznanstveni film, 20.55 Včeraj, danes, jutri, 21.10 Košarka — Cibona: Partizan, odmor ... 22.40 Športni pregled, 23.10 Reportaža z nogometne tekme Dinamo: CZ, 23.40 Reportaža z nogometne tekme Partizan: Vardar.</p> <p>TV ZAGREB</p> <p>Prvi program 13.30 Družinski magazin, 13.30 Izobraževalna oddaja, 14.00 Srce, 15.00 Resna glasba, 15.45 Slike, časi in ljudje, 17.20 Na rezilu britve (film), 19.00 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Trst via Skopje (tv drama), 21.00 Hodeč svojo pot (film), 22.30 Dnevnik, 22.50 Nočni program.</p> <p>TV AVSTRIJA</p> <p>Prvi program 10.00 Ponovitve, 11.00 Tiskovna konferenca, 12.55 Credo, 14.20 Otroški in mladinski program, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Legende, angleški film, 21.45 Spektr: Mozart danes, 22.30 Ali imate radi klasiko?</p> <p>Drugi program 9.00 Matineja, 12.15 Športno popoldne, 17.15 Klub seniorjev, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Starlight ena, ameriški film, 22.05 Večerja, ki se zaključuje z zajtrkom, film.</p> <p>TV MADŽARSKA</p> <p>8.10 Spored za otroke, 10.00 Olimpijska zaprisega, 11.00 EP v namiznem tenisu, 14.25 SP v umetnostnem drsanju, gala, 17.15 Risanka, 17.25 Delta, 17.55 Oglejmo si skupaj, 18.30 Pravljice, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.00 Dnevnik, 20.10 Svetovni dan gledališča 1988, prenos iz gledališča Jozsef Attila, 21.40 Telesport, 22.25 Poročila.</p> <p>TV KOPER</p> <p>9.30 Juke box, 10.00 Oddaja o ženskem športu, 10.30 Najzanimivejši športni dogodki, 13.30 Tv novice, 13.40 Sedem dni športa, 16.00 Juke box, 16.30 Oddaja o ženskem športu, 17.00 Šport, 19.00 Športni dogodek, 19.30 Juke box, 20.00 Oddaja o ženskem športu, 20.30 Šport, 22.30 TVD vsedanes, 22.40 Športne novice, 23.00 Juke box, 23.10 Oddaja o ženskem športu, 23.40 Športni dogodek.</p>	<p>RADIO MURSKA SOBOTA</p> <p>16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Športna oddaja, 17.30 — Reklame-glasba, 18.00 — Glasba-reklame, 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.</p> <p>TV LJUBLJANA</p> <p>10.00 Naš utrip, 10.15 Zrcalo tedna, 10.30 Ulica črnih kolib, francoski film, Mozaik, ponovitev, 17.05 Naš utrip, 17.20 Zrcalo tedna, 17.35 Radovedni Taček: Smrček, 17.50 Makedonske narodne, 1. oddaja, 18.20 Boj za obstanek: poslednji lososov skok, poljudnoznanstvena serija, 19.00 Vreme, 19.01 Obzornik, 19.30 Tv dnevnik, 20.07 A. Cullen: Intimni stik, 2. del angleške nadaljevanke, 21.05 Aktualno: Poslovna (ne)morala, 21.45 Tv dnevnik, 22.00 Mešani pevski zbor Obala — Koper, 22.35 Video strani.</p> <p>Oddajniki II. TV mreže 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Otroška oddaja, 17.45 Najlepše antične pripovedke, otroška oddaja, 18.00 Beograjski tv program, 18.55 Premor, 19.00 Indirekt, oddaja o športu, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Umetniški večer — Shakespear na TV: Dvanajsta noč.</p> <p>TV ZAGREB</p> <p>Prvi program 8.30 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.10 Osiješka kronika, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Drama, 21.10 Znanost, 21.55 Dnevnik, 22.15 Nočni spored.</p> <p>TV AVSTRIJA</p> <p>Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Ladja zaljubljenec, 10.00 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.30 Otroški in mladinski program, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Angel na zemlji, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ponedeljkov šport, 21.15 Mike Hammer, 22.05 Svet brez zidov, 22.50 Baročni koncert.</p> <p>Drugi program 16.00 Program po željah, 18.00 Lipova cesta, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Klinika Schwarzwald, 21.15 Schilling, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Panj, film, 0.15 Kolombo.</p> <p>TV MADŽARSKA</p> <p>Prvi program ne oddaja, oddajniki II. TV mreže pa od 20.00 prenašajo spored regionalnih studiev Budimpešta, Pécs in Szeged (do 21.00).</p> <p>TV KOPER</p> <p>13.30 Tv novice, 13.40 Športne novice, 14.00 Šport, 16.00 Tv novice, 16.10 Športni dogodek, 18.50 Tv novice, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD Stičiče, 20.00 Dokumentarec, 20.30 Šport, 22.30 TVD vsedanes, 22.40 Športne novice, 23.00 Juke box, 23.30 Oddaja o ženskem športu, 24.00 Športni dogodek.</p>	<p>RADIO MURSKA SOBOTA</p> <p>16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — V živo ... 17.30 — Glasba-reklame, 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.</p> <p>TV LJUBLJANA</p> <p>10.00 Kemija: Filtracija in sušenje, Fizika: od Newtonove do Einsteinove mehanike: Postulati Einsteinove mehanike, 11.00 Tuji jeziki: Angleščina, 35. lekcija, 16.30 Mozaik — Šolska TV, ponovitev, 17.30 Pamet je boljša kot žamet: Luknje za drage denarje, 13. oddaja, 17.45 Ex libris, ponovitev, 19.01 Obzornik, 19.30 Tv dnevnik, 20.07 G. Verdi: Rigoletto, opera, 22.25 Tv dnevnik, 20.40 Propagandna oddaja, 22.45 Klub 2, 0.15 Video strani.</p> <p>Oddajniki II. TV mreže 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Otroška oddaja, 18.00 Tuji jeziki: Angleščina, 35. lekcija, 18.30 Mostovi, 19.00</p>	<p>RADIO MURSKA SOBOTA</p> <p>16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Gospodarska tema, 17.30 — Glasba-reklame-glasba, 18.00 — Vprašanja-odgovori, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.</p> <p>TV LJUBLJANA</p> <p>10.00 G. Verdi: Rigoletto, opera, 12.15 Mostovi — Mozaik, ponovitev, 16.30 Mostovi, 17.00 Tuji jeziki: Angleščina, 35. lekcija, 17.25 Zbis — srečni metulj, 5. oddaja, 17.40 F. Bevk: Pastirci pri plesu in kresu, 18.15 Pokaži mi kako: Napovedovanje prihodnosti, 7. oddaja TV Beograd, 19.01 Obzornik, 19.30 Tv dnevnik, 20.07 Film tedna — Ciklus Petra Weira: Vodovod, 21.20 Mali koncert — Bor Turel: La spirale, 21.40 Osmi dan, oddaja o kulturi, 22.20 Tv dnevnik, 22.35 Video strani.</p> <p>Oddajniki II. TV mreže 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Otroška oddaja, 18.00 Izobraževalna oddaja, 18.30 Risanka, 18.40 Številke in črke, kviz, 19.00 Tv koledar, 19.10 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Svet na zaslону, 20.40 Glasbena oddaja, 21.30 Poročila, 21.35 Umetniški večer.</p> <p>TV ZAGREB</p> <p>Prvi program 8.30 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.10 Osiješka kronika, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Umor v Orient-Expressu (film), 22.10 Dnevnik, 22.30 Kot potovanja (reportaža), 23.00 Nočni spored.</p> <p>TV AVSTRIJA</p> <p>Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Ponovitve, 13.35 Početniški program, 16.30 Otroški in mladinski program, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Angel na zemlji, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Bockere, avstrijski film, 21.55 Zorro, film, 0.00 Petrocelli, serija.</p> <p>Drugi program 13.30 Nibelunški prstan, opera, 16.00 Program po željah, 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 2 x 7, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Umor v igri, film, 23.10 Mahler: Pesem zemlje.</p> <p>TV MADŽARSKA</p> <p>9.05 Ponovitve: Morje je od vseh; Pogojno priznanje, TV igra, 17.20 Magazin Alpe-Jadran, 17.55 Hallo, halo, angleška serija, 18.25 Za boljši jezik, 18.50 Cim cim, literarne uganke za otroke, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Modra luč, reportaže, 21.05 Imate 5 minut časa? Resna glasba, 21.10 Ženska</p>	<p>RADIO MURSKA SOBOTA</p> <p>16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Oddaja o kulturi, 17.30 — Glasba-reklame-glasba, 18.00 — Povejmo javno, 18.10 — Romano vilago — svet Romov, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.</p> <p>TV LJUBLJANA</p> <p>10.00 Mozaik — šolska TV, Glasbena vzgoja — Zapisi za mlade: Peter Lipar — Kulturna dediščina: Dioklecijanova palača, 11.00 Borsalino, francoski film, 16.45 Mozaik, šolska TV, ponovitev, 17.45 Moč ljubezni, kratki film, 18.15 Slovenski ljudski plesi: Gorenska, 2. del, 19.01 Obzornik, 19.30 Tv dnevnik, 20.07 Tednik, 21.10 I. Bergman: Fanny in Alexander, 4. del švedske nadaljevanke, 22.25 Tv dnevnik, 22.40 Jubilejna teveteka, 12. oddaja, 23.45 Video strani.</p> <p>Oddajniki II. TV mreže 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Hajduški časi, 18.00 Poklicna usmeritev, izobraževalna oddaja, 18.30 Risanka, 18.40 Številke in črke, kviz, 19.00 Split: Nogomet — Jugoslavija: Italija, prenos (slov. kom.) v odmoru ... 20.50 Kratki film, 21.05 Po stedah napredka.</p> <p>TV ZAGREB</p> <p>Prvi program 8.30 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.10 Splitska kronika, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Odboji (pol. magazin), 21.05 Posetnica (zabavna oddaja), 21.50 Dnevnik, 22.10 Nočni program.</p> <p>TV AVSTRIJA</p> <p>Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Ponovitve, 14.35 Početniški program, 16.30 Otroški in mladinski program, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Angel na zemlji, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Tele-as, 22.00 Stari in mladi Michaud, francoski film, 23.25 Uporniki iz Liang shan poa, kitajski film.</p> <p>Drugi program 12.20 Nibelunški prstan, opera, 16.00 Program po željah, 18.00 1-2-X, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Marx ali trg — jugoslovanska protislovja, dokumentarna oddaja, 21.10 Dinastija, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Klub 2.</p> <p>TV MADŽARSKA</p> <p>9.05 TV doktor, odgovori na pisma gledalcev, 9.15 Bele zgodbe, pon. 16.40 Tretji kanal, evolucija, 6. del, 17.35 Telesport, 18.00 Novi Reflektor, magazin, 19.15 Zrebanje lota, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Derrick, nemška kriminalka, 21.05 Umetnina tedna, 21.10 Zgodovina živi z nami, 21.55</p>

Kino

SPORED FILMOV V KINU »PARK« M. SOBOTA od 25. do 31. marca 1988

25. marca ob 17. uri franc. risanka **ASTERIX PROTI CEZARJU**.

25. marca ob 19. uri amer. grozljivka **MUHA**. Režija: David Cronenberg, igrajo: Jeff Goldblum, Geena Davis, John Getz. **DOVRŠENA KOMBINACIJA GROZLJIVKE IN LJUBEZENSKE DRAME! ODLIČNA USPEŠNICA!**

27. marca ob 15. uri franc. risanka **ASTERIX PROTI CEZARJU**.

27. marca ob 17. in 19. uri amer. grozljivka **MUHA**.

28. marca **NI KINOPREDSTAV — GLEDALIŠČE!**

29. marca ob 17. in 19. uri it. komedija **IMPOTENCA**.

30. marca ob 17. in 19. uri amer. kriminalka **MLADI BOJEVNIKI**.

31. marca ob 17. uri amer. kriminalka **MLADI BOJEVNIKI**.

31. marca ob 19. uri amer. komedija **NORA ZABAVA V EVROPI**. Režija: Amy Heckerling, igrajo: Chevy Chase, Diana Hill idr. **FILM ZABAVA OB DOŽIVETJIH IN »PRESENEČENJIH« AMERIŠKE DRUŽINE MED BIVANJEM NA STARI CELINI! ODLIČNA IGRA CHEVY CHASEJA!**

Prodaj

STAREJŠO HIŠO v središču Ljutomeru prodam. Telefon: 062 27-171. IN-18165

ZAMRZOVALNO SKRINJO (220 l), večjo količino hrastovih desk (5 cm) in peč emu central 15 prodam. Kristina Lasbajer, Ljubačevci 23 a, 69242 Križevci pri Ljutomeru. IN-18163

ZASTAVO 126 P, letnik 1979, prodam. Telefon: 069 81-597. IN-18162

BREJO TELICO prodam. Ogled po 15. uri. Marjan Čuk, Vučja vas 41, Križevci pri Ljutomeru. IN-18161

PRALNI STROJ in hladilnik prodam. Telefon: 81-426. IN-18159

VINOGRAD NA ŽELEZNI GORI PRI ŠTRIGOVCI, 85 arov, zasajenih 2900 trsov (rizling-šipon), in prostor za počitniško hišo ugodno prodam. Nakup možen v celoti ali po zaželeni količini trsov. Cena po dogovoru, druge informacije vsak dan popoldne po telefonu 069 81-839. IN-18158

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO IN KOSILNICO SCT, z dvojnimi nožem, prodam. Mirko Babič, Cven 16, 69240 Ljutomer. IN-16156

NESNICE, MLADE JARČICE PASME HISEX, rjave, stare 12 in 15 tednov, iz kooperacijske reje, trikrat cepljene, navajene na vso domačo hrano, odlične nesnice, prodajamo po zelo ugodni ceni. Vsak, ki kupi 10 jarčkov, dobi eno zastoj. Naročila sprejema in daje vse informacije. **ANICA LACKOVIČ, BELTINCI, RAVENSKA 40**, telefon: 069 71-434.

RENAULT 4, letnik 1984, prodam. Kobilje 39. M-3098

SADIK RDEČEGA RIBEZA, 3, letnik, in izruvča krompirja, traktorski, ugodno prodam. Pečarovič 47, telefon: 77-117. M-3099

DVA TELEVIZORJA: barvni z novim ekranom in črno-beli, oba gorenje, in avto kadet B prodam. Rogoševci 44. M-3101

VIDEOREKORDER PHILIPS STEREO prodam. Telefon: 22-237. M-3104

NUJNO IŠČEMO GOSPODINJSKO POMOČNICO

Dobro plačilo. Zaposlitev takoj! Oglasite se v **Parfumeriji ZAGAVEC** v avstrijski Radgoni.

VESTNIK

Glasi občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer. Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/I. Ureja uredniški odbor:

Irma Benko (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Bernarda Peček, Bojan Peček, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Majda Horvat, Andre Gontar (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I, telefoni: novinarji 21 232, 21 064 21 393; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383; dopisništva: Gornja Radgona 74 597, Lendava 75 085, in Ljutomer 81 317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

SKODO, dobi ohranjeno, registrirano, prodam. Naslov v upravi lista. IN-18160

RENAULT 4, star deset let, registriran do decembra, prodam Fekonja, Ivanjskevič 14, p. Spodnji Ivanjci. GR-19605

HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPJEJEM, na relaciji Radgona—Apače, takoj vsehivo, prodam. Informacije po telefonu: 79-015. GR-19606

MOPED AVTOMATIK, star sedem mesecev, prodam. Bratuša, Črnci 1, p. Apače GR-19607

GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK prodam. Fajfar, Gornja Radgona, Jurkovičeva 25. GR-19608

SEDEŽNO GARNITURO (kotno), staro 1,5 leta, ugodno prodam. Kocbek, Radenci, Kapelska cesta 28. M-2092

ZASTAVO 101, letnik 1980, prodam. Stanjevič 84. M-3093

RENAULT 18, letnik 1979, december, prodam. Huzjak, Bakovska 5, telefon: 22-974. M-3094

SLAMO V BALAH in koruzo, 600 kg, prodam. Krog, Plečnikova 6. M-3095

FOTOAPARAT CANON T 70 in **AVTOMATIK 3 ML** prodam. Telefon: 7. do 14. ure: 46-103. M-3096

TRAKTOR ZETOR 5911, letnik 1980, prodam. Krušič 52. M-3097

HLADILNIK, 250 l, prodam. Dolnja Bistrica 88, p. Črenšovci. M-3105

SENO prodam. Šiftar, Strukovci 1. M-3106

SALONITNE PLOŠČE, 6-rebrne, 170 kosov, prodam. Marija Bukovec, Gančani 174 a. M-3107

TRAKTOR TD 55 A, prednji pogon, nov, prodam 10 odstotkov ceneje. Semen, Velika Polana 39, telefon: 70-110. M-3108

TRAKTOR FERGUSON 565, star eno leto, prodam. Skakovci 55. M-3109

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK (4 plin, 2 elektrika) prodam. Tadjan, Stara 10, Murska Sobota. M-3110

SAMONAKLADALNIK, 19 m³, in puhalnik TAJFUN, malo rabljeno, prodam. Dolenci 50. M-3111

SALONITNE PLOŠČE, 8-rebrne, prodam 10 odstotkov ceneje. Gerlinči 109. M-3112

MALE PUJSKE prodam. Dundek, Petanjci 120. M-3113

ALFA ROMEO, letnik 1974, in kombajn 780 prodam. Čug, Trnje 150. M-3114

SENO V BALAH prodam. Lipovci 140. M-3115

MLADO KRAVO, brejo, prodam. Kuzma 76. M-3116

AVTO ZAPOROŽEC, z rezervnimi deli, poceni prodam. Renkovič 85. M-3118

POHIŠTVO ZA SPALNICO prodam za 25 SM. Satahovič 24, telefon: 26-501. M-3119

OBRAČALNIK PANONIJA in kosilnico za traktor, na zadnji pogon, malo rabljeno, prodam. Gorica 51, telefon: 72-615. M-3122

GOLF, dizel, star eno leto, rdeče barve, prodam. Telefon: popoldne: 071 437-572. M-3123

VOLKSWAGEN 1300 in **MOPED** ugodno prodam. Murska Sobota, JLA 5, telefon: 21-701 — Krpic. M-3124

HIŠO V MOTVARJEVCIH št. 40, na 10-arski parceli, in 70 arov mešanega gozda (na več parcelah) prodam. Varga, Motvarjevci 71. M-3125

SADILNIK ZA KORUZO OLT, 4-vrstni, in sadilnik za sladkorno peso, 6-vrstni, prodam. Bogojina 4 b. M-3127

BARVNI TELEVIZOR GORENJE, star tri leta, na daljinsko upravljanje, malo rabljen, ugodno prodam. Telefon: po 18. uri: 71-089. M-3128

MOPED ATX, star dva meseca, se v garanciji, ugodno prodam. Telefon: (069) 77-035. M-3129

VW 1200 (trošč), lahko tudi po delih, prodam. Horvat, Murska Sobota, Zvezna 1. M-3130

PRALNI STROJ GORENJE ugodno prodam. Domjan, Murska Sobota, Zorana Velnarja 1. M-3131

RENAULT 4 TL, letnik 1981, registriran do septembra, ugodno prodam. Rafael Fras, Veržej, Ulica bratstva in enotnosti 13. M-3132

RAZTEGLJIVO MIZO ZA KUHNJO, mikrofon shure in električno kitaro, kopija fender, prodam. Telefon: 24-639. M-3133

BOBNE IN TROBENTO YAMAHA prodam. Telefon: 25-104. M-3134

TRAKTOR FERGUSON, 28 KS, prodam. Sukič, Podgrad 33, G. Radgona. M-3135

OJAČEVALNIK ELKA RM 140 ugodno prodam. Telefon: 76-884. M-3137

AUSTIN 1300 prodam. Telefon: 26-648. M-3138

ZEMLJO, 37 arov (na Listevnjaku), prodam. Črenšovci 65. M-3139

ZASTAVO 1300, letnik 1974, registrirano, vozno, poceni prodam, tudi po delih. Informacije po telefonu: 21-803, po 16. uri. M-3140

SADILNIK ZA KORUZO OLT, 2-vrstni, prodam. Murski Petrovci 13, telefon: 72-912. M-3141

FIAT 132 prodam. Naslov v upravi lista. M-3142

AVTOMOBILSKI DELI PO UGODNI CENI

novi in rabljeni

za motor in pločevino

AUTO REČEK, WINDISCHMIDHOF

tel.: 9943 3156 2269

MERCEDES 240, dizel, letnik 1983, prodam. Matija Kuzma, Črenšovci 61 C. M-3136

TRAKTOR ZETOR 3511 S ugodno prodam. Karel Fleisenger, Spodnji Ivanjci 31. M-2950

NOVEJŠO STANOVANJSKO HIŠO V RADENCHI (z opremo ali brez) prodam. Vprašati po telefonu: 73-396. M-3004

POHIŠTVO ZA KUHNJO prodam. Vukanič, Lendavska 51. M-3143

PARCELO V MORAVSKIH TOPLICAH, 30 arov, (lahko 2 x 15 arov), prodam ali zamenjam za dvosobno stanovanje v Ljubljani. Informacije: kozmetični salon v Moravskih Toplicah, pri avtobusni postaji. M-3144

ZENSKO KOLO prodam. Telefon: 26-794. M-3145

TOMOS AVTOMATIK prodam za 200.000 din. Črenšovci 160. M-3146

PEUGEOT 305 GL, prevoženih 35.000 km, zelo dobro ohranjen, prodam. Beltinci, Mladinska 8, ali telefon: 71-091. M-3147

STAREJŠO HIŠO z večjima parcelama v Sebeborcih prodam. Informacije: Suhi Vrh 17, po 16. uri. M-3148

MOTORNO ŽAGO ALKO 45, malo rabljeno, prodam. Bakovci, Mladinska 54. M-3150

GOLF, dizel, prodam. Telefon: 73-210. M-MM

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, da opravljamo vsa avtomehanska dela z nastavitvijo koloteka — OPTIKE in montažo gum ter posredujemo konsignacijsko prodajo motornih žag HUSQUARNA.

V zalogi imamo večjo količino verig in drugih rezervnih delov za program TOMOS.

Aleksander HAŠAJ, Murska Sobota, Čopova 26, ali tel.: 21 946.

VINOGRAD V ČENTIBI, 700 trsov, na novo posajen, s počitniško hišico, kompletno z inventarjem, prodam. Informacije po telefonu: (069) 75-078, od 8. do 15. ure. LE-13348

ŠTIRI RUSKE GUME RADIAL, dim. 165/80 R 13, nove, prodam za 180.000 din. Telefon 069 25-539. M-3151

GRADBENO PARCELO s starejšo hišo v bližini Murske Sobotice (64 arov) prodam. Naslov v upravi lista. M-3152

TRAVNIK, 42 arov, prodam. Rogoševci 21. M-3153

POHIŠTVO ZA OTROŠKO SOBO, kuhinjske elemente s pomivalnim koritom, kuhinjsko mizo in stole, prodam. Dolgov, Arh. Novaka 19. M-3154

STANOVANJSKO IN GOSPODARSKO POSLOPJE, večjega obsega, naprodaj. Možna tudi gradnja na večji parceli, blizu ceste v G. Petrovce. Informacije pri Francu Belcu, Lucova 22. M-3155

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK prodam. Lipa 116. M-3156

KOTNO GARNITURO prodam. Faršang, Lendavska 25 b. M-3159

ELEKTRONSKE ORGLE TIGER SUPER z ritmi, lesli trep, 100 CW, cirkularno mio standard in pohištvo, vse rabljeno, prodam. Telefon: 24 542. M-3160

BARVNI TELEVIZOR GRUNDIG, ekran 67, daljinsko upravljanje, prodam. Telefon 22 058. M-3161

RENAULT 6 in **RENAULT 4** (po delih) prodam. Turjanji 11, Radenci, telefon: 74-651. M-3162

MOPED A 4 M, na novo registriran, prevoženih 1600 km, ugodno prodam. Rakičan, Cvetkova 60. M-3163

PREDNO IN ZADNJO OS, KOMPLETNO Z VZMETMI, za tovorni avto MAN 8 do 10 t, prodam. Grinthal, Vodopivčeva 9, Domžale. M-3164

SKODO 110 L, registrirano, prodam. Telefon: 24 182. M-3165

DVE PARCELI in NJIVO V LENDAVSKIH GORICAH prodam. Telefon: 23 624. M-3166

TRIDELNE BRANE, elektromotor, 3 KW, 1400 obratov, prednji desni blatnik za wartsburg prodam. Šadl, Dolnji Slaveči 147. M-3167

NESNICE, MLADE JARČICE PASME HISEX, rjave, stare 12 in 15 tednov, iz kooperacijske reje, trikrat cepljene, navajene na vso domačo hrano, odlične nesnice, prodajamo po zelo ugodni ceni. Vsak, ki kupi 10 jarčkov, dobi še eno zastoj. Naročila sprejema in daje vse informacije: **FIANIKA STADLER, gostilna BAKOVCI, Sobaška 4**, telefon: 069 76-121.

BREJO KRAVO prodam. Mlajinci 9. M-3171

DVE KRAVI, vozni, brejo, prodam. Turništče, Gomilice 134. M-3172

KRAVO, mlado, brejo sedem mesecev, in traktor JMT 542, 650 delovnih ur, prodam. Vidonci 86. M-3173

TRAVNIK ZA KOŠNJO oddam, sline za žganjekuho in gnoj (kornpost) prodam. Brezovci 40. M-3174

RAČUNALNIK COMODORE 64 in kasetofon prodam. Telefon: 22 279. M-3175

TRAKTOR 577 prodam. Mesarič, Lipovci 123. M-3176

Cenjene stranke obveščamo, da smo končali z rekonstrukcijo mlina. Mlevske izdelke zamenjamo in prodajamo vsak dan od 7. do 17. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure. Zamenjamo po želji stranke. Še naprej se pripravljamo s kakovostnimi mleviskimi izdelki.

MLIN, MILAN VERBAJNSAK, Veržej, Narcisna 12, ali tel.: 87 474 (mlin) ali 87 231 (stanovanje).

SILAŽNI KOMBajn, v dobrem stanju, prodam. Križevci 114 v Prekmurju. M-3158

ŠTIRI GUME s platišči (165 — 13) prodam. Koltaj, Murska Sobota, Stara 3. M-3177

MALE PUJSKE prodam. Gradišče 10. M-3178

ENOOSNO PRIKOLICO ZA ŽIVINO, novo, prodam. Telefon: 70 039. M-3179

SENO IN OTAVO v balah prodam. Brezovci 16. M-3090

TRAVNIK V ČRENŠOVCIH prodam. Hajdinjak, Žiški 63. M-3180

ZASTAVO 101, letnik 1976 (po delih), karambolirano, prodam. M-3182

MANTO 76, karambolirano, prodam. Ludvik Farkaš, Moščanci. M-3183

MOPED 14 M, malo vožen, in žensko obleko št. 38, prodam. Beltinci, Gregorčičeva 14. M-3184

POHIŠTVO za kuhinjo, dnevno sobo in spalnico zaradi selitve prodam. Informacije od 24. marca naprej. Tomšič, Radenci, Gregorčičeva 6. M-3185

PELARGONIJE, raznovrstne, že naprodaj. Vrtnarstvo Györfi, nasproti avtobusne postaje. M-3186

BETONSKE SOHE za ograjo prodam. Györfi, nasproti avtobusne postaje, telefon: 21 495. M-3186

MOPED M-14 prodam. Branko Zidarič, Kamenščak 37, p. Ljutomer. IN-18155

HLADILNIK, 170 l, star 1,5 leta, prodam. Pristava 5, telefon: 82 392. IN-18152

VINOGRAD, 17 arov, s kletjo, v Lendavskih Goricah (nad gradom), prodam. Informacije po telefonu: 069 75 890, po 16. uri. IN-13352

VIDEOKAMERA prodam. Telefon 069 75 993. IN-13353

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK GORENJE, nov, nerabljen, prodam. Telefon: 70 151. IN-13363

NEDOGRAJENO MONTAŽNO STANOVANJSKO HIŠO (MARLES) s kletjo, garažo, vinogradom, 17 arov, ter vinogradniškim in kletarskim inventarjem, v bližini termalnega zdravilišča (300 m) hotel LIPA v Lendavi prodam. Informacije: Aleksander Šimonka, Lendava, Kranjčeva 4. IN-13362

FORD ESCORD 1.1, letnik 1982, 63.000 km, prodam. Telefon 24 511. M-3187

SLAMO V BALAH prodam. Kupšinci 51, telefon: 24 583. M-3188

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, molzni stroj westfalia, seno in slamo prodam. Martjanji 29. M-3189

BARVNI TV SPREJEMNIK GORENJE, starejši, prodam. Telefon po 18. uri: 75 888. M-3190

SKODO Š 100, letnik 1976, prodam. Cvetko, Vrtna 8. M-3191

MALE PUJSKE IN PLUGE, 12 colne, prodam. Sodišinci 3. M-3192

ZASTAVO 101 nujno prodam. Hozjan, Žiški 95 a, p. Črenšovci. M-3193

ELEKTRONIC 90 prodam. Telefon: 26 478. M-3185

PRIKOLICO ZA AVTO, novo, prodam. Telefon: 26 580. M-3196

SEMENSKI KROMPIR in celotno opremo za umetno gnojilo becker — panonija, 4-redno, prodam. Tropovci, Križna 13. M-3197

KRAVO, staro šest let, brejo štiri mesece, prodam. Renkovič 125, p. Turništče. M-3198

ZAMRZOVALNO SKRINJO GORENJE, 220 l, nova izolacija, prodam. Pečarovič 76. M-3200

SENO V BALAH prodam. Gorica 57, p. Puconci. M-FK

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslopljem v Apačah pri Gornji Radgoni prodam. Telefon: 061 40 767. M-OP

KAKOVOSTNO SENO IN OTAVO, 3 t, prodam ali zamenjam za les (drva). Sebeborci 18. M-3201

PRIKOLICO ZA AVTO prodam. Filovci 48. M-3202

SLAMO V BALAH, **SENO V BALAH** in puhalnik prodam. Irma Majerle, Veščica 2.

Male oglase in zahvale sprejemamo do sobote za objavo v naslednjem tednu. Delovni čas od 7. do 15. ure, v soboto pa od 8. do 12. ure.

*Ko sem še živel,
ljubil sem vas vse,
sedaj, ko me več med vami ni,
ljubite me v spominu vi.*

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

Ignac Hozjan

iz Trnja 28

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini in znancem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. dekanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku Mlinariču, kolektivom Mura Murska Sobota, Panonija Murska Sobota, Nafta Lendava in Potrošnik Beltinci.

ŽALUJOČI: žena Verona, sinova Stanko in Jože, hčerki Angela in Rozina z družinami, ter sestri.

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je v 78. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, očca, brat

Aleksander Merklin

iz Male ulice v M. Soboti

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom iz Murske Sobotice, Martjanec in Murskih Črnc, Brezovec in Domanjševc, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala sodelavcem Mesne industrije in Potrošnika TOZD Veleprodaja M. Sobota. Iskrena hvala gospodu seniorju Novaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS tov. Farkašu za poslovilni govor.

ŽALUJOČI: vsi njegovi

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi huđega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je 6. marca za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, sin in brat

Jože Špilak

upokojenec
iz Kuršinec

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, g. župniku za pogrebni obred, pevcem, godbi, gasilskima društvoma Precetinci in MTT-ja iz Ljutomera, DU iz Ljutomera, sodelavcem in sindikatom SOČE iz Ljubljane, Križevskih opekarn, MTT-ja iz Ljutomera, KPĐ iz Bučkovec in Ljutomera ter govornikom za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Milica, sinova Ciril in Jože z družinama, hčerka Marica z družino, mati, brat Franček z družino in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je po kratki boleznici za vedno zapustil naš dragi brat in stric

Anton Škaper

iz Vidonec

Vsem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, se iskreno zahvaljujemo. Posebna hvala tudi medicinskemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice in g. župniku od Grada. Posebna hvala bratranču, g. župniku Gumilarju iz Vitanja za pogrebni obred, predstavnici krajevne skupnosti za poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI: brat Franc z ženo, brat Rudolf z družino, nečaka Viktor in Kristina z družinama iz Kruplivnika in drugo sorodstvo.

*Tiho in mirno ste zaspali,
v hipu smo ostali sami,
le spomin na vas bo z nami,
hvala vam za vse, kar ste nam dali.*

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in stric

Štefan Kovač

iz Sodišinec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam kakorkoli pomagali, darovali vence in šopke ter v dobrodelne namene, nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala gospodu kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za poslovilne besede.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice, prababice in tašče

Marije Hahn

roj. Železen

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste z nami sočustvovali in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje ter v dobrodelne namene in nam izrazili sožalje. Posebna hvala g. župniku in pevcem za pogrebni obred ter predstavnici KS za poslovilne besede.

VSI NJENI

*Zaspala mamica si zlata,
zaprla trudne si oči,
naj Bog odpre ji rajska vrata,
to ti iz srca želimo vsi.
(dr. J. Smej)*

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je tiho, brez slovesa za vedno zapustila naša dobra mama, stara mama in prababica

Marija Preininger

roj. Küplen
iz Gorice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam priskočili na pomoč v teh težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali vence ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavnici KS za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Žalujoči: hčerke Edita, Irena in Ida z možmi, vnuki Vlado, Jože, Jani in Milan z ženami, vnukinja Cvetka z možem, pravnuki Mišo, Anita, Danijela, Jasmina, Mitja in Mihec

24. marca mineva žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš

Ladislav Babič

iz M. Sobotice

Čeprav smo še majhni, so naša srca velika, zato bo spomin nate večno živ. V tem letu, odkar te ni med nami, smo te dragi stari ata zelo pogrešali.

**Tvoji vnuki ZORAN, NINA, NIKO in ANDREJ
Z bolečino v srcu se te spominjajo vsi drugi tvoji!**

*Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrti se vzela je prehitro,
a v naših srcih boš ostal.*

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče in brat

Jože Flisar

iz Kruplivnika

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem prijateljem in vsem, ki so darovali vence in cvetje. Posebna hvala g. župniku za poslovilne besede, pevcem in govorniku tov. Drvariču ter gasilskemu društvu. Kruplivnik, 14. marca 1988

ŽALUJOČI: žena Emilija, sinovi Franc, Viktor in Jože ter hčerki Angela in Dragica z družinami

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi huđega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je po hudi in daljši boleznici zapustil dragi

Jožef Štefanec

krojaški mojster
iz Martjanec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala medicinskemu osebju kirurškega oddelka v Murski Soboti, zdravstveni postaji Martjanci, g. seniorju Ludviku Novaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter predstavniku KS tov. Vladimirju Ullenu za poslovilne besede.

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

*Zakaj si morala umreti,
ko pa s tabo je bilo tako lepo živeti,
odkar utihnil je tvoj glas,
žalost in bolečina domujeta pri nas.*

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je komaj v 38. letu starosti zapustila naša draga žena, mamica, hčerka in sestra

Rozalija Dora

roj. Karolyi
iz Središča

Iskreno in globoko se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter govornici. Posebna hvala tudi dr. Ivani Kološa z internega oddelka bolnišnice v M. Soboti ter OŠ Bratstvo in enotnost Prosenjakovci. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: mož Jože, hčerka Gyöngyika, oče, mama, sestra Erzika in brat Vlado z družinama

KS ODRANCI

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO IVAN CANKAR NA DUNAJU

Spet na glasovališče

Odranci so še vedno največja pomurska vas, saj imajo kar 460 gospodinjstev, v katerih živi 1.800 ljudi. Čez 600, če prštejemo tudi 40 zdomcev, jih je zaposlenih. Zasluzka ne vlagajo le v osebni standard, ampak dajo veliko tudi za skupne potrebe. Referendumski program za obdobje 1983-88 so v celoti uresničili, saj so prispevali denar za gradnjo prizidka k osnovni šoli. Z lastnimi močmi so zgradili veliko telovadnico, ki je ne uporabljajo le šolarji, ampak tudi drugi občani. Razširili so vodovodno omrežje, obnovili ulično razsvetljavo, del denarja, zbrane s samoprispevkom, pa so porabili še za plačilo navoza gnojila na poljske poti in druge komunalne potrebe. Žal pa v minule 5-letnem obdobju niso uspeli obnoviti vaškega doma, ker je zmanjkalo denarja.

»V nedeljo, 26. marca, gremo znova na glasovališče. Odločili bomo o uvedbi novega samoprispevka, in sicer za obdobje od 1. maja letos do 30. aprila 1993. Referendumski program je dokaj obsežen; na prvo mesto smo dali nalogo iz prejšnjega obdobja, to je obnova vaškega doma, v katerem bo Univerzal uredil trgovino. Za ta dela predvidevamo po sedanjih cenah 100 milijonov dinarjev. Čeprav je skozi našo vas zelo gost promet z motornimi vozili, še nimamo pločnikov. Te bomo skušali urediti ob bližnji rekonstrukciji ceste skozi naše naselje. V ta namen bomo s samoprispevkom zagotovili 45 milijonov. Enak znesek načrtujemo za gradnjo mrtiške veže. Po 49 milijonov bomo namenili za komunalne naprave in asfaltiranje dela vaških ulic, z 20 milijoni bomo sodelovali pri nadaljnji širitvi telefonskega omrežja, 5 milijonov pa predvidevamo še za druge izdatke, ki jih pač nikoli ne manjka. Predračunska vrednost omenjenih pridobitev je po sedanjih cenah 295 milijonov dinarjev.«

Takole nam je predstavil novi referendumski program predsednik sveta krajevne skupnosti Odranci, Štefan Bogdan. V vodstvu krajevne skupnosti so prepričani, da savaščani tudi tokrat ne bodo razočarani. Gre namreč za objekte, ki so nujno potrebni. S. Sobočan

15 let druženja in dela

Minuli konec tedna so na Dunaju slovesno praznovali 15-letnico Slovenskega kulturnega društva Ivan Cankar. To društvo, ki je eno od štirih slovenskih, je v teh letih pomagalo z utrjevanjem slovenske besede in širjenjem slovenske kulture vsem, ki se v tej avstrijski prestolnici trudijo, da slovenska beseda med delavci, ki so na začasnem delu, ali ki so se odločili, za za stalno ostanejo tam, ne bi izumrla in da bi se naša kultura uveljavila tudi na tem koščku tubine.

Da gre za pomemben jubilej, dokazujejo tudi gostje na tej slovesnosti: Alfonz Naberžnik, 1. svetnik jugoslovanske ambasade,

Ivanka Vrhovčak, direktorica Jugoslovanskega kulturnega centra, in delegacija občine Ljutomer: Geza Horvat, predsednik OK SZDL, Ema Tibaut, predsednica ZKO, Ljerka Zemljič, predstavnica OŠ Ivan Cankar, in Mirko Lebarič, član koordinacijskega odbora pri OK SZDL Ljutomer.

Tako močna delegacija ima svoj razlog: Ljutomer je namreč že vrsto let pokrovitelj tega kulturnega društva.

Slovesnost so začeli člani Ljutomerskega okteta z Zdravljico, pesmijo, ki dviguje duha in utrjuje slovensko zavest. Helena

Megušar, predsednica tega društva, je v pozdravnem nagovoru opozorila na pomen letošnjega jubilejnega leta in na naloge, ki jih čakajo in ki jih bodo sprejeli na slovesni skupščini sredi prihodnjega meseca, ter se zahvalila vsem, tudi Ljutomerčanom, za vso pomoč, ki so jo doslej dajali društvu.

Besedo je povzel Geza Horvat in v imenu pokrovitelja pozdravil navzoče, jim želel še veliko uspešnega dela v prihodnje ter poudaril, da se vezi med Ljutomerom in Slovenskim kulturnim društvom iz leta v leto utrjujejo in poglobljajo. Pa ne samo te, tudi širša slovenska družba pomaga in bo še naprej pomagala članom.

Ema Tibaut, predsednica ZKO Ljutomer, je nato vročila priznanje Zveze kulturnih organizacij Slovenije in občine Ljutomer za delo, ki so ga člani društva opravili za ohranjanje in širjenje slovenske kulture na Dunaju.

V kulturnem programu, ki je sledil, so sodelovali gostje iz Ljutomera, iz proslave pa se je razvilo spontano družabno srečanje, med katerim se je nadaljevala manifestacija kulture, saj so Ljutomerčani in mladi učenci dopolnilnega pouka slovensčine spontano nadaljevali s kulturnim programom.

Letošnji jubilej je torej pomemben ne samo za društvo Ivan Cankar, ampak za vse Slovence in Jugoslovane, ki so na Dunaju in v Avstriji.

Dušan Loparnik

Čeprav zaradi predolge in preozke dvorane ne moremo v celoti pričarati vzdušja in števila obiskovalcev na slovesnosti, pa vseeno za ilustracijo posnetek, ki je nastal med nagovorom predsednice SKD Ivan Cankar, Helene Megušar.

Prvi dan pomladi leta 1945 je bil zadnji dan življenja Alojza Škerjanca-Mirka, ki se je s skupino dvanajstih borcev Prekmurske čete sredi marca podal med porabske Slovence, da bi tudi tam zaneli upor proti fašizmu. Proti Porabju so krenili mimo Boreče, Trdkove, Doliča, Martinja in Čepince, kjer so prestopili staro državno mejo. Potem so mimo Gornjega Senika prišli na Virico in se tam nekaj časa zadržali v samotni koči; 20. marca so prišli na eno od kmetij (»Amerikančevki«) v Sakalovcih, kjer so bili izdani in v spopadu z madžarskimi vojniki je partizan Mirko padel. Pravzaprav si je ranjen sam vzel življenje, da ga ne bi fašisti živega dobili v roke. Pokopali so ga na pokopališču v Monostru.

Krog leta 1965 je borčevska organizacija občine Murska Sobota nameravala Mirkove posmrtno ostanke prepeljati na soboško pokopališče, kjer bi mu uredili primeren spomenik, vendar so se dogovorili, da bodo to storile madžarske oblasti. In res je bila leta 1970, ob 25-letnici Mirkove smrti, slovesnost, na kateri so odkrili nagrobnik z dvojezičnim napisom: Tu počiva Alojz Škerjanc-Mirko, slovenski partizan, ki je daroval svoje življenje za svobodo slovenskega in madžarskega naroda. Od takrat obišče vsako leto — na obletnico Mirkove smrti — njegov grob delegacija borcev soboške občine in se pokloni njegovemu spomenu. Za urejanje pomnika pa skrbi tudi pionirska četa monoštrške osemletke.

Besedilo in posnetek: Jože Graj

TEDEN ČISTOČE V MURSKI SOBOTI

NAŠE MESTO — ČISTO MESTO

V Murski Soboti bodo letos, že tretjič zapored, pripravili spomladansko akcijo urejanja in čiščenja okolja. Gre za nekakšen teden čistoče od 28. marca do 2. aprila, ki so mu organizatorji, to je Turistično društvo Murska Sobota, nadeli gesto NAŠE MESTO — ČISTO MESTO. Spomladansko osveščanje Sobočanov naj bi iz enotedenske akcije preraslo v stalno skrb za okolje, pa naj gre za zasebne hiše, bloke ali okolico javnih zgradb in tovarniških dvorišč.

Poziv je kratek: čiste ulice in pločniki, urejeni plotovi, popleskane fasade, lepe izložbe, estetsko oblikovani napisni imeni organizacij, razna svetila, pomita okna, lepe zelenice, cvetoče grede, rože na oknih in balkonih...

Očiščeno in urejeno mesto naj bi se letos potegovalo za najbolj urejen slovenski kraj.

Zadnje čase pa se v Murski Soboti srečujejo s skoraj nerešljivim problemom, to je s parkiranjem avtomobilov. Zanje enostavno ni dovolj prostora, zato si utirajo pot kar na pločnike, zelenice in druga mesta, kjer je sicer prepovedano parkiranje. Bi kaj pomagale parkirne ure?

V akcijo NAŠE MESTO — ČISTO MESTO se vključuje tudi komunalna služba, ki bo zastoj odvažala hišno navlako. Sobočani naj bi šolarjem odprli tudi tiste prostore, v katerih hranijo prebrane časopise, revije in star papir. Moramo pa še omeniti občinsko organizacijo Rdečega križa, ki se bo skupno s krajevnimi organizacijami RK na terenu vključila v širšo akcijo, ki so ji dali naslov HIGIENIZACIJA IN VARSTVO OKOLJA. Vanjo sodi urejanje okolice in bivalnega prostora, smetišč, gnojišč, velikega pomena pa je gotovo tudi sosedska pomoč, v okviru katere naj bi nadaljevali z akcijami, ki jih niso uspeli končati po lanskoletnem neurju s točo. Šolarji in njihovi mentorji bodo poskrbeli za ureditev mestnega kopaljšča (vse srednje šole), parka (OŠ 1), fazanerije (OŠ 2), igrišč in manjših zelenic (OŠ 3), za rakičanski drevored in okolico bolnišnice pa naj bi poskrbeli učenci srednje zdravstvene šole.

Milan Jerše

Novo gasilsko vodstvo

Na občnem zboru občinske gasilske zveze v Lendavi so delegati vseh gasilskih društev ocenili delo zveze v minulih štirih letih in ugotovili, da se je požarna varnost v občini okrepila, da so dobila gasilska društva sodobno opremo, da so gasilska društva ustanovljena v vsaki vasi in da delujejo tudi v osnovnih šolah. V gasilska društva je vključenih 2216 članov, največ seveda v vaških gasilskih društvih. Potreba po ustanovitvi gasilskih enot v

delovnih organizacijah vse bolj dozoreva in to bo v naslednjih letih tudi najvažnejša naloga novega občinskega gasilskega vodstva. V lanskem letu je bilo v lendarški občini 10 požarov s 45 milijoni dinarjev škode. V delovnih organizacijah je zagorelo le enkrat. Najpogosteje zagori v stanovanjih zaradi nepredvidnosti stanovalcev. Na občnem zboru so izvolili 13-člansko predsedstvo, za predsednika pa Jožeta Kocona iz Čentibe. Jani D.

Gornji posnetek je nastal v Pokrajinskem muzeju v Murski Soboti, kjer je na ogled razstava Maske, ki jo posreduje Pokrajinski muzej Ptuj. Kot je povedal avtor razstave Andrej Brenc, (razvidno pa je tudi s fotografije) je ruska konjska maska. Pod leseno ogrodje, spokrito s ponjavo se spravi dva fanta. Sprednji drži na drogu leseno glavo, ki je obita z ovčjo kožo. Spodnja čeljust je gibljiva, pomika pa se s potegom za vrstico. Zadaj ima rep, ob njegovem korenju pa so obešeni svinjski mehurji, ki predstavljajo prašnike. Rusi je norčavi lik, ker v času pusta hlasta po ljudeh, se meče po tleh in je neubogljiva. Njegov prvotni pomen — želiti zdravje in plodnost pri konjih pa je že zdavnaj utonil v pozabo. bb Foto: J. Pojbič

KVIZ

Na regijskem kvizu Mladi in kmetijstvo, ki je potekal v soboto, 19. marca, so se v Šalovcih pomerile ekipe vseh štirih pomurskih občinskih konferenc ZSMS. Zbrane sta pozdravila Aleksander Abraham, predsednik domačega aktiva mladih zadružnikov, in predstavnik pokrovitelja, ABC Pomurke, Jože Matjašec, ki je trem prvouvrščenim ekipam tudi podelil nagrade.

O položaju gozdov v SR Sloveniji, delovanju slovenske mladinske organizacije po kongresu, krompirju, vrtnarjenju brez kemikalij, splošni prehrani malih živali in osemnemanju svinj v kmečki rejji so največ povedali mladi Šalomečani: Darko Gjergjek, Tatjana Krpič in Igor Šantavec, ki so predstavljali OK ZSMS Murska Sobota. Tako bodo zastopali regijo na republiškem tekmovanju, ki bo to soboto na Vrhniki.

ANSAMBEL PRO MUSICA TIBICINIA iz Maribora gostuje danes (24. marca) ob 19.30 v galeriji Miško Kranjec v Murski Soboti s sporedom renesančne in baročne glasbe. Izvajali bodo dela Reusnera, Byrda, Handla, Purcella, Sweelinka in Loeilleita. Edini tovrstni ansambel renesančne in baročne glasbe v Sloveniji je znan tudi v tujini, saj je v prejšnji sezoni uspešno gostoval v Avstriji, Švici in ZRN. Koncert skupine, ki jo sestavljajo Mojca Rozma, flauta in sopran blok flauta, Marjeta Urbanc, alt blok flauta, Bojana Bajde, tenor blok flauta, Bojan Urbanc, bas blok flauta in Simon Robinson, orgle, organizira Glasbena mladina Murska Sobota. v. c.

POKOPALIŠČE NA PLAZU — Tam, kjer se začneja magistralna cesta v Sotini vzpenjati proti mednarodnemu mejnemu prehodu Kuzma, je vaško pokopališče. Pogled nanj je vse prej kot razveseljiv, saj ga je dobršen del — kot je razvidno s slike — že potegnilo v dolino. S primerom se ukvarjajo pristojni dejavniki na krajevni in občinski

ravnih, že iz pietete do pokojnih pa bi ga morali čimprej končati. Očitno se je sotinsko pokopališče nehote znašlo na plazu pred nekaj leti, ko so delavci soboškega cestnega podjetja na novo utrjevali magistralno cesto proti mejnemu prehodu Kuzma, pri tem pa niso računali na »stranske učinke«. Letošnjo zimo se je plaz sprožil, in če kmalu nihče ne bo nič ukrenil, zna priti do še večjih neprijetnosti in zapletov. B. Žunec

PORABJE SE PREDSTAVLJA

V minulih dneh se je slovensko Porabje predstavilo s tridnevni prostim programom v hotelu Thermal v Büku tako domačim kot tujim gostom tega znanega termalnega kopaljšča blizu Szombathelya. Na slovesni otvoritvi je govorila tudi Marija Mukičeva, sodelavka muzeja Savaria v Monostru, ki je orisala preteklost in sedanjost slovenskega Porabja, tamkajšnje tradicije in običaje. Poudarila je, da priložnostna razstava v hotelu poskuša prikazati ljudsko kulturo Slovencev na Madžarskem. Ker je bilo med gosti tudi precej turistov iz Avstrije, so njene besede prevajali tudi v nemščino.

K prijetnemu vzdušju slovenskih dnevov je veliko prispevala tudi gornjeseniška folklorna skupina. Gornjeseničani so celo improvizirali pletenje košar iz šibja in slame, gostom pa je najbolj ugajalo to, da so te izdelke lahko kupili. Ob večerih so goste zabavali ljudski godci, stregli pa so tudi porabske specialitete, kot so gornjeseniška »grbanjska« župa, prekajena šunka s solato z bučnim oljem in ajdova torta. Tridnevno predstavitev ocenjujejo kot zelo uspešen prikaz življenja in tradicij slovenskega Porabja, pa tudi kot turistično atrakcijo.

Uporabne predmete iz Porabja, ki so jih gostje lahko kupili, so predstavile porabske ženske v narodnih nošah.

Že enajsto leto poteka sodelovanje mladih iz Körmenda in Murske Sobotice. Predstavniki OK ZSMS in Srednješolskega centra tehniško-pedagoške usmeritve so bili v ponedeljek gostje KISZ-a (mladinske komunistične zveze) iz Körmenda oziroma (tamkajšnje srednje strokovne šole Rázsó Imre). Pevski zbor soboškega srednješolskega centra (na posnetku) je nastopil kot gost na prireditvi Revolucionarna serenada. To je tekmovanje srednješolskih pevskih zborov iz Železne županije, posvečeno pa je dogodkom iz revolucionarnega leta 1919. SE

ABCO MURSKA
MEDIJA INDUSTRIJA a.s. d.
MURSKA SOBOTA

IZID NAGRADNEGA ŽREBANJA 7. KOLA:

SREČNA DOBITNICA MOTORNEGA KOLESARJA TORI JE:
Cvetka Škulj, Ruska 11
81000 LJUBLJANA

Čestitamo!

PAŠTETA KEKEC
NAGRAJUJE